

Varno mimo zased

Kurirčkova pošta minuli teden od Jasnice preko Kočevja do Starega trga

Kurirčkova pošta je ves minuli teden potovala po kočevski občini. Kočevski pionirji so jo minuli četrtek prevzeli od ribniških pri spomeniku na Jasnici, danes ob 10. uri pa jo bodo v Predgradu predali črnomajskim.

Kurirčki podružnične šole iz Dolenje vasi so minuli četrtek prinesli po skrivnih poteh torbico z zapušeno pošto do Jasnice, kjer so jo prevzeli kurirčki osnovne šole Stara cerkev. Ob tej priložnosti je bil izveden bogat kulturni program, v katerem so nastopili šolarji iz Kočevja, Strug, Stare cerkve in Dolenje vasi ter vojaki iz ribniške enote. Po svečanosti so kurirčke in goste pogostili pripadniki vzgojnega centra RSNZ.

Po skrivnih poteh je nato zaupna pošta v torbici kurirčkov potovala v Struge, kjer je prenočila, naslednji dan pa so jo v Konos vasi pri hiši, v kateri je imel narodni heroj Jože Šeško bunker, prevzeli pionirji osnovne šole Zeljne. Še istega dne dopoldne so pošto svečano sprejeli pri spomeniku v Kočevju, nato pa je odšla do Podpreske, kjer je prenočila. Pot je nadaljevala šole v ponedeljek, ko je potovala skozi Travo in Oslinico do Vasi skozi Fare, kjer je spet prenočila. V Kočevski reki je bila v torek, v sredo pa v Livoku, medtem ko jo bodo danes dopoldne v Starem trgu že prevzeli učenci te šole iz občine Črnomelj.

V vseh večjih krajih ob tej poti so bili ob sprejemu pošte mitingi, na katerih so sodelovali borci, mladina, pionirji in drugi občani. Letošnja Kurirčkova pošta je posvečena 40-letnici oborožene vstaje in boja jugoslovanskih narodov.

J. P.

Mladi o kulturi

Novomeška okrogla miza razgrnila problematiko

Maja bo tako imenovani kulturni plenum slovenske mladine: Po občinih prirejajo javne razprave o dokumentih, ki naj bi jih sprejeli na tem plenumu. Poudarek je na kulturnem ustvarjanju mladih. O slednjem je tekla beseda tudi na okrogli mizi, ki jo je priredila občinska konferenca ZSMS v Novem mestu v ponedeljek, 30. marca. Okoli 50 udeležencev je soglasno ugotovilo, da dejavnost mladih tarčejo problemi, ki predstavljajo sicer tradicionalno oviro za boljše kulturno delovanje v novomeški občini. To so pomanjkanje prostorov, kadrov (mentorjev) in sredstev. Pri pomnili so tudi, da se mladi ukvarjajo s kulturo v krajevskih skupnostih in šolah, ne pa tudi v organizacijah združenega dela. Tudi študentje so premalo vključeni. Načeto je bilo prenekatere vprašanje, marsikaj pa tudi nepojasnjeno. Zato velja pripomniti, da so predstavniki ZKO, ki se pogovora kljub vabilu niso udeležili, zamudili priložnost, da bi iz ust mladih slišali tudi tehtne pripombe na račun delovanja ZKO.

KOTAR RAZSTAVLJA

Danes so v prostorih „Krke“ v Ljubljani odprli razstavo olj in akvarelov Jožeta Kotarja iz Novega mesta. Razstava je posvečena svetovnemu dnevu zdravstva, odprl pa jo je dr. Cenc Avguštin.

Pšenica ne raste v pisarnah

Preobrazba kmetijstva na brežiški način — Trošenje moči na sestankih — Starostna pokojnina premajhna — Bo kmet izenačen z delavcem v tovarni?

V brežiški občini se še vedno 30 odst. prebivalcev preživlja s kmetijstvom, zato javna razprava o ureditvi njegove preobrazbe in razvojnih nalog pogumno kaže na nedoslednosti v praksi.

Občinska konferenca SZDL opozarja na nerešene probleme v republikli. Še vedno namreč ni urejeno financiranje in nihče tudi ne ve povedati, kdaj bo sprejet zakon o

Kulturniki k zamejcem

Kočevski kulturni ustvarjalci v Maškoljah pri Trstu — Praznovanja ob 10-letnici pobratenja Doline in Kočevja

Letoš mineva 10 let, odkar sta podpisali pobratenje slovenska občina Dolina pri Trstu v Italiji in občina Kočevje. Prva prireditve v počastitev tega jubileja je bila minuli petek v Maškoljah pri Dolni, kjer so izvedli koncert učenci kočevske glasbene šole. Člani kočevske amaterske likovne skupine pa so odprli razstavo svojih del. Obe prireditvi je organiziral domače kulturno prosvetno društvo „Primolje“ iz Maškolj.

Med koncertom, na katerem so nastopile harmonikaške skupine in

• V Maškoljah v pobrateni občini Dolina pri Trstu razstavljajo svoja dela kočevski likovni amaterji Matija Glad, Dušan Vidmar, Savo Vovk, Franc Lovšin, Ivo Paradžik, Marjan Kužnik in Stane Hočevar.

flavtiške, so recitatorji v odmoru med dvema točkama recitali več pesmi kočevskega delavca — pesnika Franca Lovšina.

Ob zaključku prireditve se je domačinom, prijateljem in bratom, zahvalil za lep sprejem predsednik DKUD Kočevje Franc Šešek, ki je med drugim poudaril, da nas vsaka ustvarjalnost, predvsem še kulturna, zbližuje ne glede na meje. Kočevci so bratom — gostiteljem podarili sliko Dušana Vidmarja „Kočevje“.

SREČANJE ŽENSK TREH POKRAJIN

V soboto, 28. marca, je bilo v kulturnem domu „France Prešeren“ v Boljuncu, občina Dolina pri Trstu, srečanje žensk treh pokrajin: Furlanije — Julijske krajine, Koroske in Slovenije. Kot gostje pobratene občine Dolina pri Trstu so se srečanja udeležili podpredsednica občinske konference SZDL Kočevje Zožja Rovar, podpredsednica občinske konference ZSM Kočevje Nevenka Eršter in član predsedstva občinske konference SZDL Nace Karničnik.

PREUDARNO O JEDRSKI

V ponedeljek, 6. aprila, bo v Sevnici seja sveta posavskih občin. Osrednja pozornost bo posvečena obravnavi gradiva o vplivu krške jedrske elektrarne na okolje. Gradivo je strnjeno na pičlih petih straneh, medtem ko to celotno zahtevno vprašanje obravnava kar 160 raznih študij iz različnih znanstvenih disciplin.

NOVO SODELOVANJE MED POSAVJEM IN DOLENJSKO — V obeh regijah so se zainteresirane delovne organizacije dogovorile za enotno politiko v klavniško — predelovalni industriji in to 30. marca tudi potrdile s podpisom. (Foto: R. Bačer)

intervencijah v kmetijstvu. Svet za družbenoekonomске odnose v kmetijstvu pri OK SZDL ugotavlja, da se že leta pogovarjajo o ustanovitvi SIS za pospeševanje kmetijstva, da izgubljamo moči na sestankih, od katerih ni koristi. Razen tega se načelno zavzemamo za prednost kmetijskih naložb, vendar so letos minili že trije meseci, a še vedno niso znani kreditni pogoji.

Nadalje ni dovolj poskrbljeno za varnost ostarelih kmetov, saj je

Domačini, ki so že po starem običaju goste prisrčno sprejeli in pogostili, so poudarjali, da je bilo v desetletnem obdobju pobratenja veliko narejenega, vendar je treba sodelovanje obeh pobratnih občin še razširiti.

J. P.

DOLENJSKA DOBILA SE ENO DRUŠTVO

Dolenjska je dobila novo pokrajinsko organizacijo. To je Društvo sociologov in politologov Dolenjske, ki so ga ustanovili 27. marca v Novem mestu. Ustanovnega zbora se je udeležil tudi univerzitetni profesor dr. Zdenko Roter, ki je zalem širšemu dolenjskemu političnemu aktivu predaval o odnosih med katoliško Cerkvijo in državo v Jugoslaviji. Ustanovitelji novega društva so sprejeli ponudbo, da bi junija v Novem mestu gostili posvet slovenskih sociologov.

Za praznik trije novi objekti

Odprli Meles, skladišče in kotlovnico — Franja Bojc — Bidovec častna občanka

Ob prazniku občine Ribnica, 26. marca, je bilo več svečanosti. V sredo, 25. marca, so v Ribnici odprli Centralno skladišče Inlesa, MELES — mehanizirano lupino skladišče oblovinne iglavce (zgradila sta ga GG Kočevje in Inles Ribnica) in kotlovnico, ki bo kurila razne neuporabne odpadke, s čimer bodo prihranili okoli polovico mazuta.

Otvoritvam so prisostvovali in fra njih govorili tudi predstavniki SRS in podsekretar republiškega komiteja za energetiko Jože Stefančič, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič, predsednik Gospodarske banke Ljub-

GOSTOVALI PRI BRATIH — Za začetek prireditve ob praznovanju 10-letnice podpisa pobratenja med občino Dolina pri Trstu in Kočevjem so v dolinski vasi Maškolje gostovali kočevski likovniki-amaterji, mladi glasbeniki in pesnik France Lovšin. (Foto: Jože Primc)

FRANJA ČASTNA OBCANKA — Na svečani seji so podelili diplomu častne občanke rojakinji dr. Franji Bojc — Bidovec, po kateri se imenuje tudi znana partizanska bolnišnica „Franja“. (Foto: Primc)

ljana Leopold Maček. V kulturnem programu pa so sodelovali ribniška godba, moški pevski zbor Lončar iz Dolenje vasi in recitatorji.

Na svečani seji občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij 26. marca v Dolenji vasi so spregovorili predsednik občinske konference ZK France Grivec, ki je tudi odprl razstavo slik „Gubčeva brigada“, delo akademskega slikarja Borisa Kobeta; predsednik skupščine KS Dolenja vas France Trdan, ki je predstavil KS in predsednik Občinskega odbora ZSB NOV Ribnica Vinko Kersnič.

Se posebno pozorno so vsi udeleženci svečane seje spremljali govor podžupanje pobratene občine

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prvi resen korak k spremembi

Do leta 1985 bo regijska hladilnica v Novem mestu, skladišče za globoko zamrzovanje pa v Sevnici — V medobčinski gospodarski zbornici podpisan sporazum

30. marca je bil v prostorih Medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko v Novem mestu podpisan sporazum do leta 1990, ki zajema interese dveh sosednjih regij glede poslovnega sodelovanja in delitve dela na področju klavniško — predelovalne industrije.

Predstavniki brežiške Agrarie, kmetijskih zadrug iz Črnomlja,

Novega mesta, Metlike, Trebnjega in Zučemberka ter Kmetijskega šolskega centra Novo mesto, Agrokombinata Krško in Kmetijskega kombinata Sevnica so v imenu svojih delovnih organizacij kot celote ali posameznih tozdov dali podpis in pečat na dokument, ki pomeni bistven napredek v dosedanjih odnosih. Hkrati naj bi se „prižgala zelena luč“ tudi za gradnjo regijske hladilnice ter obrata za predelavo mesa v Novem mestu in za gradnjo skladišča za globoko zamrzovanje z zmogljivostjo 100 ton v Sevnici. Oba objekta sta predvidena v novem srednjeročnem obdobju do leta 1986.

Medtem ko naj bi v tem obdobju v Črnomlju in Metliki klali v tamkajšnjih klavnicah predvsem za domače potrebe, se bo brežiška klavnica specializirala za klanje goveje živine, krčka pa za klanje prašičev. V Sevnici bodo obdržali sedanjo usmeritev, v kombinirano

klanje, predvidena pa je modernizacija obrata, in kot že rečeno, gradnja skladišča za globoko zamrzovanje.

Na območju Novega mesta je do 1986 predviden klavno — predelovalni obrat, zgrajena pa bo tudi regijska hladilnica z objektom za predelavo mesa.

• Dokler ne bo s posebno študijo določen nosilec razvoja klavniške industrije v obeh regijah, bosta to vlogo opravljala za Posavje Agraria iz Brežic, za Dolenjsko pa KZ Krka Novo mesto v imenu KIT.

V pravkar podpisanem sporazumu je določeno še, da bodo podpisniki nastopili z uskladenimi programi, s skupno organizacijo prodaje in skupnim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti. V obeh regijah pa se bodo do leta 1988 dogovorili o gradnji nove regijske klavnice, ki bo zadovoljevala potrebe občanov čez 20 let, in sicer tam, kjer bo gradnja ekonomsko najbolj upravičena.

R. BACER

„Zdravje vsem do leta dva tisoč“

Ob svetovnem dnevu zdravja

Svetovna zdravstvena organizacija se je 1977 odločila, da bo pričela akcijo, ki bo trajala dalj časa in želela vse ljudi. To gibanje je preokret ali, lahko rečemo, revolucija v skrbi za zdravje skupnosti. Dosedajni načini obravnavanja posameznih zdravstvenih vprašanj ob praznovanju dneva zdravja so imeli zelo različen odziv. Bogati ali razviti so imeli in so si še dopolnjevali obseg in oblike zdravstvenega varstva, revni so ostajali brez osnovne, zaščite življenjskih pogojev. Skratka — neenakosti v možnostih do zdravstvenega varstva se niso manjšale, ampak so se celo povečevale na račun novih odkritij sodobne znanosti in tehnike.

Gešo letošnjega dneva zdravja: „Zdravje vsem do leta 2000!“ ni omenjen dogodek, temveč začetek dogajanj, ki bodo skušala rešiti ti dosedaj neresljivi uganko, kako zagotoviti enako zdravje kljub obstoječim razlikam v svetu.

Ta cilj ne pomeni, da leta 2000 ne bo več boleznih, da bomo imeli v vsaki ulici ali vasi visoko razvito zdravstveno podjetje z vrhunsko medicinsko tehnologijo, ne! Pričakovanja so stvarna, konkretna in možna: 155 dežel, članic svetovne zdravstvene organizacije, se je obvezelo, da bo omogočilo svojim občanom pravico do osnovnih zdravstvenih pogojev, da bo vpeljalo oblike osnovnega zdravstvenega varstva ter da bo podučilo svoje državljane, da velik del skrbi za zdravje prevzamejo sami v oblikah in načinu življenja.

V teh predvidevanjih in iz njih izpeljanih programov nastajajo v posameznih državah različni pristopi. Osnovno sredstvo te akcije je večja uporaba znanja in manj denarja, ljudem pa bodo na voljo boljše načini življenja, kot jih imamo danes za preprečevanje boleznih in lajšanje težav in invalidnosti.

In kaj predstavlja letošnji svetovni dan zdravja za nas? Pri nas imamo polovico nalog že narejenih. Naša samoupravna družbena ureditev nam v polni meri ureja pravico do zdravja in tudi možnosti do osnovnega, hospitalnega in specialističnega zdravljenja. Kljub temu ne moremo govoriti, da imamo vse urejeno. Nasprotno! Mnogi pogoji življenja in pogoji za zdravje se nam kažejo kot slabo rešljivi, celo škodljivi. Nismo še rešili vseh posledic zaostalosti.

Preventiva, komunalne organizacije, družbene dejavnosti, predvsem pa samo upravna organiziranost od krajevne skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti preko delovnih organizacij do najvišjih organov bodo imele še veliko dela, preden bodo odstranjeni vsi zdravju škodljivi dejavniki.

Še večje naloge nas čakajo pri ponovnem odkrivanju stare resnice, da si lastno zdravje lažje očujemo, kot ponovno pridobimo. Vse preveč smo pripravljene verjeti sodobni medicini, da nas bode že rešila, če bo huda sila. Toda za vsako bolezen velja, da je bolje, če se ji lahko ognemo ali živimo tako, da ne bomo zboleli. Posebno velja to za tiste bolezni, poškodbe, zastrupitve ali druge okvare zdravja, ki jim sodobna medicina ni in verjetno vsem nikoli ne bo kos. Največ šolskih otrok nam umre zaradi nesreč, katerih posledice ne moremo zdraviti, lahko bi jih le preprečili, seveda ob drugem pristopu. Zato je potrebno vse ljudi primerno podučiti, katere so te bolezni, kako jih preprečevati, kako živeti in kako si organizirati življenje.

Mag. dr. ALBIN PEČAVER

UREDNIŠTVO V GOSTEH

O Mirni in njenih krajanih ter njihovem delu je pogosto slišati precej razveseljivih novic, žal pa se doslej še nismo srečali na uredništvu v gosteh, zato krajanje te krajevne skupnosti vabimo, da se oglasijo na

MIRNI

Kjer jih bodo novinarji Dolenjskega lista čakali v sredo, 8. aprila, ob 18. uri v Domu TVD Partizan. Pogovorili se bodo o težavah in nalogah, ki so jih ali jih še bodo krajanje opravljali v svoji krajevni skupnosti.

V drugi polovici tedna večjih sprememb ne bo; nadaljevalo se bo toplo vreme, sprva pa bo še precej oblačno.

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Štiriurna opozorilna stavka je minuli petek znova dvignila temperaturo družbenega dogajanja na Poljskem, a tudi drugje, zlasti v taboru njenih vzhodnoevropskih zaveznikov.

Dogodki na Poljskem zlasti glasno odmevajo v Sovjetski zvezi, kjer je slišati vedno nove dramatične besede, s katerimi opozarjajo na poljsko notranjo sceno. Časopisi, radio in televizija v Sovjetski zvezi zdaj že povsem odkrito svarijo, da se na Poljskem utrjuje kontrarevolu-

najnovješe zaostritve. Na njej so med drugim sklenili, da bi upoštevalje razpoloženje partijskih članov - čimprej sklicali izredni kongres partije.

Medtem pa ostajajo širši javnosti še vse premalo pojasnjeni razlogi, zaradi katerih poljski delavci tako vztrajno stavkajo. Marsikdo se sprašuje: zakaj in kam to vodi?

Na zadnje vprašanje je skoraj nemogoče odgovoriti, na prvo pa vendarle je.

Zadnja štiriurna opozorilna stavka, ki naj bi jiv tork, 31. marca sledila še ena (v trenutku, ko to pišemo, še ni bilo znano, da je preklicana, op. ur.) je bila izraz nezadovoljstva zaradi nepopolnega in medlega sporočila osrednjega partijskega vodstva do dogodkov v mestu Bygoszczu pred nekaj dnevi. Teda je milica nasilno razgnala skupino ljudi, ki je zasedla lokalno upravno zgradbo. Ob tej priložnosti je bilo več ljudi ranjenih. Sindikat Solidarnost je sklenil, da pripravi stavko zato, da bi z njo izsilil novo objektivnejše in pošteno poročilo o dogodkih v tem mestu.

Toda to je zgolj manjši del razlogov za stavke in nemire na Poljskem. Večji del se skriva v dejstvu, da poljska vlada in partija doslej še vedno nista izpolnili vseh določil lani sklenjenega sporazuma v Gdansk. Teda so se predstavniki vlade in sindikatov Solidarnost sporazumeli, da bodo oblasti izdale zakon o samoupravljanju (in sicer novo inačico, zakaj stara, ki so jo nekoč že uporabljali, še zdaleč ne odraža resničnih težav poljskega delavskega razreda), začeli z gospodarsko reformo in sploh sprožili preobnovo poljske družbe. Od tega ni bilo nič in še tiste skromne kompromise, ki sta jih vlada in partija bili pripravljene uresničiti, so sprejeli le pod skrajnimi pritiski sindikata Solidarnost.

Resnična obnova na Poljskem se še ni pričela in sindikat Solidarnost je dal vedeti, da toliko časa ne bo popustil s svojimi pritiski, dokler oblasti in partija ne bodo začele uresničevati vseh določil Gdanskega sporazuma.

In prav zaradi tega si lahko na Poljskem obetamo še nova naraščanja napetosti.

JANEZ CUČEK

Poljska drsi v novo krizo

cija, v posameznih ocenah pa gredo še dalje. Tako je konec minulega tedna tednik Za rebe-zom opozoril Poljake, da nevarnost za socialistično družbo še ni minila in da lahko poljski delavci „zanesljivo računajo na pomoč njenih prijateljev in zaveznikov“. Kakšna naj bi bila ta pomoč, kajpak ni treba dosti ugibati.

Podobne ocene so zapisala sredstva javnega obveščanja tudi v začetku tega tedna. Pri tem poročajo, da sindikat Solidarnost tajno mobilizira svoje članstvo ter da celo pripravlja zasebna in družbena vozila. Po poročilu dopisnika moskovskega radija naj bi v nekaterih delih Poljske postavljali na ceste bari-kade in celo vdirali v skladišča hrane.

O teh dogodkih ni poročal nihče drug, pa je zato mogoče samo spraševati, kje je zanje zvedel moskovski novinar.

V nedeljo zvečer so se v Varšavi po doslej še nepotrjenih novicah dogajale nekatere presenetljive stvari. Neuradno je bilo slišati o odstopih uglednih funkcionarjev, ki so jih menda kasneje preklicali. Vsekakor pa je bila razprava na deveti plenarni seji centralnega komiteja poljske združene delavske partije izredno burna. Sklicali so jo prej, kot pa je bilo predvideno, in zelo očitno pod vtisom

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Predsedstvo občinske konference socialistične zveze Priština je na sobotni razširjeni seji preverilo uresničevanje nalog socialistične zveze pri gospodarski stabilizaciji in razreševanju nekaterih aktualnih družbenoekonomskih problemov v občini.

Demonstracije v Prištini

Na zasedanju je sodeloval tudi predsednik konference Zveze komunistov Prištine Aslan Fazlija, ki je omenil tudi poskus intenzivnega angažiranja notranjega in zunanjega sovražnika, ki poskuša trenutna družbena in gospodarska protislovja izkoristiti za delovanje na širši fronti v Jugoslaviji, pa tudi v sami Prištini. V tem kontekstu je Aslan Fazlija spregovoril tudi o demonstracijah skupine študentov v študentskem centru 11. in 26. marca letos. Demonstracije, ki so bile 26. marca, je označil kot sovražne, organizirane in podpihovane od sovražnih sil in tudi kot del skupnih sovražnih tendenc, ki so uperjene zoper stabilizacijo in razbijanje enotnosti Jugoslavije. Sovražni značaj teh demonstracij se, po njegovih besedah, ne kaže samo v obliki izražanja, ki je nesamoupravna in usmerjena v kršitev javnega reda in miru, ampak predvsem v sovražnih parolah proti jugoslovanskemu sistemu in enotnosti in v resničnih ciljih tistih sil, ki so neposredno organizirale demonstracije ali stoje za njimi.

Študenti prištinske univerze in mladina v celoti ter delovni ljudje in prebivalci Prištine se niso odzvali pozivu demonstrantov, ampak so ostro obsodili takšno sovražno akcijo in njene nosilce ter zahtevali, da zoper takšne in podobne sovražne akcije in njihove nosilce ostro in učinkovito ukrepajo. Tak je bil tudi

postopek v demonstracijah 26. marca. Tako bomo postopali vsakič, ko bo sovražnik poskušal podobne akcije, je dejal Aslan Fazlija. Poudaril je še, da so za zasluge političnega delovanja komunistov, predavateljev in študentov univerze ter organov zaščite in samozaščite demonstracije razgnali. Pri tem je bilo ranjenih 23 demonstrantov in 12 pripadnikov organov zaščite. Nihče od ranjenih ni v življenjski nevarnosti. V zaporu pa so obdržali 21 demonstrantov.

OMEJENA POSOJILA

Da bi dosegli skladnejše odnose v blagovno - denarnih odnosih, zaustavili nadaljnjo rast cen in potrošnje spravili v realnejše okvire, je ZIS po podrobnih posvetovanjih sprejel sklep o spremembah in dopolnitvah odloka o splošnih pogojih za izdajo potrošniških posojil.

Spremembe in dopolnitve določajo povečanje splošne stopnje gotovinske udeležbe z 20 na 40 odstotkov, razen pri posojilih za nakup otroških oblačil in obutve. Za pridobitev posojil za nakup hladilnikov, zamrzovalnih skrinj, bojlerjev, pralnih strojev in strojev za sušenje perila, radijskih monosprejemnikov, črnobelih TV sprejemnikov, litih kadi za kopalnice, mopedov, pohištva in gradbenega pohištva, se gotovinska udeležba v višini odobrenega posojila poveča z 40 na 50 odstotkov. Za nakup usnjenih izdelkov, ročno delanih preprog, izdelkov vseh vrst iz srebra, razen filigranskih, okrasnih predmetov, kamp prikolic in opreme, pomivalnih strojev, stereogramofonov in drugih stereonprav, barvnih TV sprejemnikov, magnetofonov, avtomobilov in motornih čolnov v prihodnje ne bodo več odobraval posojil.

MILAN MEDEN

NOVO

Opravljam zunanjo in notranjo zaščito

avtomobilov s

KAROLIT EKSTRA ML.

VOVK

TREBNJE, Obrtniška 4
telefon: (068) 83-550
210/12-81

OSNOVNA ŠOLA „BAZA 20“, DOLENJSKE TOPLICE

razpisuje prosta opravila in naloge

— 1 SNAŽILKE ZA DOLOČEN ČAS

Prijave sprejema delegacija zbora delavcev v svetu šole 15 dni po objavi razpisa. 229/12-81

AVTO-MOTO DRUŠTVO BRESTANICA

PRODA NA JAVNI LICITACIJI

OSEBNI AVTOMOBIL ZASTAVA 750. Prodaja bo v soboto, 11. 4. 1981, ob 16. uri pri društveni garaži. 237/14-81

ISKRA - IEZE LJUBLJANA
TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
KOSTANJEVICA NA KRKI
Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge:

1. RAZVIJANJE ZAHTEVNIH ELEKTRONSKIH NAPRAV - 1 delavec
2. RAZVIJANJE MANJ ZAHTEVNIH ELEKTRONSKIH NAPRAV - 1 delavec
3. PLANIRANJE MATERIALA - 1 delavec
4. KONTROLA VHODNIH MATERIALOV - 1 delavec
5. KONTROLA IZHODNE KVALITETE - 1 delavec

Pogoji:

pod 1

- dipl. ing. elektrotehnike - elektronik
- 3 leta delovnih izkušenj s področja ind. elektronike
- odslužen vojaški rok
- poskusno delo 3 mesece

pod 2

- končana tehniška elektro šola - šibki tok
- odslužen vojaški rok
- poskusno delo 3 mesece

pod 3

- končana ekonomska srednja šola
- zaželeno delovne izkušnje s področja planiranja
- poskusno delo 3 mesece

pod 4

- končana tehniška elektro šola - šibki tok ali poklicna elektro šola - el. mehanik
- poskusno delo 3 mesece

pod 5

- končana tehniška elektro šola - šibki tok
- 3 leta delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Za vsa dela in naloge se delo združuje za nedoločen čas. Osební dohodek po pravilniku o osnovah in merilih za obračun dohodka in osebnega dohodka TOZD Industrijska elektronika.

Kandidati naj vlože naslovijo na naslov:

ISKRA - IEZE, TOZD Industrijska elektronika, 68311 Kostanjevica na Krki, v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo prijavljeni obveščeni v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

230/14-81

Kmetovalec se zlahka ušteje

Ob rekordni ceni - 80 dinarjev za kilogram semena hibridne koruze

Za kilogram najboljšega semena hibridne koruze je treba odšteti 80 din. Kdo bo pa kupil tako drago seme? Dobi se tudi cenejše, od strokovne službe priznано seme. A tudi 60 din za kilogram je preveč. Taki računi - če niso le površne primerjave - odvračajo kmetovalce od nakupa dobre semenske koruze. Seme si odberejo od lastnega pridelka. In naslednji pridelek spet daleč zaostaja za naravnimi možnostmi.

Poskusimo natančneje ugotoviti, kako „predrago“ je priznано seme hibridne koruze. Vzemimo kar 80 din za kilogram,

kar je precej več, kot dobi kmetovalec za kilogram pitane-ga prašiča ali mladega goveda. Kakšno razmerje pa je to? Res čudno; nekateri celo porečejo: neverjetno!

Pa je prav, da primerjamo cene semenske koruze in pitane-zvine? „Zakaj ne?“ poreko kmetovalci, „saj je večina koruze namenjena za živinsko krmo!“ Ceno semenske koruze lahko primerjamo s ceno navadne, pa prav tako dobimo prehudo razmerje cen, pravijo nekateri: za kilogram semena je treba dati 8 do 10 kg navadne koruze. Tu pa je hkrati tisti vozel, pri katerem se mnogi uštejejo.

Za hektar setve je potrebno okoli 20 kg semenske koruze. Kdor seje z dobrim sejalknikom, mu zadošča tudi 15 kg semena. Za seme je torej treba dati 50 do 200 kg navadnega koruznega zrnja. Je to previsoka cena?

Koliko več koruze bo zrastle na njivi, ki meri cel hektar, če bo namesto slabega semena, vzete ga od lastnega slabega pridelka, posejano najboljšo seme? Če bo njiva še dobro obdelana in pognojena, zraste dvakrat toliko koruznega zrnja kot ob slabi setvi; torej namesto 3000 kg kar 6000 kg ali še več, saj podjetnejši kmetovalci pridelajo tudi 8000 kg. Za drago ali „predrago“ seme po sedanji ceni pa je porabljeno največ 200 kg tega pridelka.

Semensko koruzo primerjamo še z gnojili. Seme hibridne koruze za hektar setve stane približno toliko kot 200 kg gnojil. Po gnojilih, ki jih primanjkuje, je hudo povpraševanje, semenska koruza pa se zdi kmetovalcem predraga. Kdor hoče koruzi dobro pognojiti, potrebuje okoli 1000 kg gnojil na hektar, če ni pognojil tudi s hlevskim gnojem.

Podobno je s semensko pšenico. Za kilogram priznane semenske pšenice je treba dati približno 2 kg navadne. Pri taki zamenjavi „zgubi“ kmetovalec okoli 200 kg pridelka. Podjetni kmetovalci pa pridelajo na hektarju dvakrat toliko pšenice kot slabi. Čeprav imajo več izdatkov tudi za gnojila, je dobro seme večkrat poplačano.

Nekateri so zaskrbljeni, češ da bodo tovarne, ki bodo dobile cenejšo sladkorno peso iz Madžarske, imele večji dohodek pri sladkorju kot druge. Premalo pa so zaskrbljeni, zakaj naši kmetovalci ne morejo ali ne znajo pridelovati sladkorne pese s tako nizkimi stroški kot sosedje.

Ni vseeno, kaj primerjamo. Si cer pa ne grešijo le kmetje, temveč tudi višji organi.

JOŽE PETEK

Iz zadnjega Pavlihe

1. APRILIZACIJA

tedenski mozaik

TA TEDEN ZACENJAMO NAŠO RUBRIKO z novico iz nevrščenih držav: na sestanku v glavnem mestu Slovaške obale, Abidjanju, se je namreč šestnajst afriških držav sporazumelo, da bodo ustanovile skupen sklad za varstvo okolja in da se bodo lotile tudi skupne akcije za ohranjanje čistega morja ob svojih obalah. Do sporazuma je prišlo po več letih brezuspešnih pobud, da bi vendarle skupaj nekaj storili za ohranitev nedotaknjene narave ob morskem potehu okoli Afrike. Tu namreč vsak dan pluje na stotine ladij in prenekateri med njimi je izpuščala umazano vodo, kemikalije ali, kar je še huje, nafto. Nesnaga se je nabirala in začela groziti, da bo spremenila nekoč deviško čiste afriške obale v smetnjak. Sedaj si obetajo več uspeha kot so ga imeli poprej, ko se je vsaka država sama zase ukvarjala s temi težavami... Samoupravna interesna skupnost na afriški način...

ZELO VELIKO PA SI OBE-TA TUDI londonski založnik, ki bo te dni izdal knjigo, v kateri bo podrobno opisano življenje britanskega prestolonaslednika princa Charlesa in njegove zarochenke Diane Spencer. Dvaintridesetletni ženin in njegova devetnajstletna nevesta bosta postala mož in žena 29. julija letos. Poroka bo za radovedne Britance (a ne samo zanje) dogodek prvega reda in založnik Harold Brooks - Baker si obeta velik dobiček od svoje publikacije. V njej bodo podrobno opisani vsi pomembnejši dogodki iz življenja princa Charlesa in njegove izvoljenke... Vse za dobiček in potešitev radovednosti...

V AMERIŠKEM MESTU Atlanta pa nočejo potešiti radovednost, marveč rešiti otroke. Doslej so jih (ali jih je - nihče ne ve natanko) pobili nič manj kot 22 in to v slabih nekaj mesecih. Kdo mori po mestu, doslej še nikomur ni uspelo izvedeti, pa čeprav je dobila policija okrepitev in sodeluje v akciji proti morilcu (morilcem?) tudi več tisoč prostovoljcev. Otroci v Atlanti izginjajo na skrivnosten način, potem pa njihova trupla čez čas najdejo v odročnih in skritih krajih. Vsi napor, da bi izsledili morilce(a), so bili doslej zaman. Najmlajši deček, ki je izgubil življenje, je bil star devet, najstarejša deklica pa šestnajst let. Podivjani ubijalci ali en sam morilec...?

TELEGRAMI

MADRID - Odposlanci 35 držav že imajo v rokah osnutek sklepnega dokumenta s konference o evropski varnosti in sodelovanju. Dokument so sestavile nevtralne in nevrščenedržave, katerih cilj je zelo jasen - Zagotoviti čimbolj vsebinsko bilanco madridskega srečanja.

TEHERAN - Iranski predsednik in glavni poveljnik oboroženih sil Bani Sadr se je sestel z verskim voditeljem Homeinijem. Pojasnil mu je položaj na iraško-iranskem bojišču, pogovarjala pa sta se tudi o notranjih težavah v državi.

ŠE PO STARI CENI – Cement čaka na novo 42-odstotno podražitev. V petek so ga še po stari ceni spuščali iz silosov Novotehne na Čikavi. Že zjutraj je bila vrsta, kot bi ga delili zastonj. Prvi v vrsti so ga res dobili, mnogi pa so tu počakali le konec delovnega dne. (Foto: J. P.)

SLALOM ZA PEŠCE – Če nekaterim novomeškim trgovcem zmanjka prostora za veliko robo si privoščijo skladiščenje ali celo prodajo (na sliki) kar na pločnikih, to je na površinah, ki so prvotno namenjene tistim, ki v današnjem času še hodijo peš. Teh pa je (in bo) vse več.

BLANŠKA TOVARNA RASTE – Tovarna sedežnega stilskega pohištva sevnškega Stillesa v Kladju kot prva v vrsti novih industrijskih objektov v tej nerazvitekrajevni skupnosti dobiva oblike. Prvi stoli naj bi prišli iz nove tovarne že 1. septembra. (Foto: Železnik)

POMLAD NAJSTAREJŠIH TABORNIKOV – V maju, mesecu mladosti, bo sevnški Odred treh smrek, najstarejša taborniška organizacija v Sloveniji, slavil 30-letnico. Da je jubilej blizu, je pokazala sobotna akcija tabornikov: počistili so okolico in preplekali svoj dom. (Foto: P. PERC)

DO 10. APRILA BO IMV VRNILA DENAR

Kot je izjavil direktor prodajne servisne organizacije IMV Tone Šepc na letošnjem beograjskem avtomobilskem sejmu, bo novomeška avtomobilska tovarna vrnila denar vsem tistim kupcem R 4, ki se niso odločili za obročno doplačilo razlike do nove cene tega vozila. Zaradi denarnih težav bo vračanje vplačanega denarja trajalo do 10. aprila, ko naj bi neprijetni dolg do kupcev tovarna spravila s svojih računov (po Delu).

DIVJAD OGRŹA GOZD

Naravno pomlajevanje gozdov je ponekod že zelo oteženo, drugod pa celo nemogoče zaradi velike škode po divjadi, je ugotovil v svojem poročilu za občinsko skupščino Ribnica gozdarski inšpektor.

Sejmišča

BREŽICE: V soboto so rejci pripehali na sejem prašičev 514 do tri mesece starih pujskov in 18 prašičev. Lastnika je menjalo 444 živali, od tega 433 pujskov (po 110 do 120 dinarjev 1 kg žive teže) in 11 prašičev (po 60 dinarjev 1 kg žive teže).

NOVO MESTO: 30. marca je bilo na prodaj 440 do 12 tednov starih prašičev in 11 starejših živali. V novem svinjaku se bo naprej rodilo 238 prašičev. Kupci so morali za pujske odšteti 1.900 do 2.600 dinarjev, za prašiče pa 2.700 do 3.500 dinarjev.

Zvodenela pomoč kmetijstvu

Krški Mercator Agrokombinat – TOK Kooperacija ne more zagotavljati normalne oskrbe z mesom – Regresi so preskromni, da bi pomenili izdatno pomoč kmetovalcem

Iz meseca v mesec so manjše odkupljene količine mleka, vse težje pa je tudi zadostiti potrebam tržišča po govejem, svinjskem in telečjem mesu. Da bi občane seznanili s stanjem kmetijstva in živinoreje v krški občini, je o tem spregovoril delegat ob občinske skupščine Ivan Kozole, direktor TOK Kooperacija pri Agrokombinatu.

Ostre kritike in obsodbe na račun kmetijskih organizacij in pospeševalnih služb so marsikaj neupravičene. Kmetijci zatrjujejo, da je pomanjkanje nekaterih živinorejskih proizvodov posledica politike in odnosa družbe do kmetijstva in živinoreje v minulih letih. Eden poglavitnih vzrokov takega stanja je še vedno nezorazmerje med končnimi proizvodi in reprodukcijskim materialom. Razni ukrepi v obliki regresiranja in premiranja naglo vodenijo. Dovolj zgornjo pričla o tem podatek, da se kljub povečani premiji za privez telet, danih v pitanje, število le-teh sploh ni povečalo.

Ker banke odlagajo kreditiranje programov, se morajo kmetijci zadovoljiti z neugodnimi premostitvenimi posojili. V krški občini posebno močno čutijo pomanjkanje denarja, ker ima lani ustanovljena SIS za pospeševanje kmetijstva komaj 120 tisočakov.

„Blizu hrvaške meje smo in imamo močno konkurenco. Sosedje

nam poberejo še tiste tržne presežke, za katere smo tudi mi vlagali družbena sredstva. Mi ne smemo kršiti sporazuma, ker so sankcije,“ je potožil predstavnik Mercatorja Kozole.

Omenil je še, da se prodajne cene pri nas komaj približujejo odkupnim v sosednji republiki. Hrvati plačujejo 23 dinarjev več kot so povprečne maloprodajne cene kilograma telečine v krških mesnicah. Podobno je tudi pri drugih vrstah mesa. Ob tem kaže opomniti, da se približuje turistična sezona, ko bo položaj še slabši. In verjetno bo tako vse dotlej, dokler bodo regresi bolj nagrada kot pomoč za celoten razvoj kmetijstva. P. PERC

upravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje večje celo za 11,7 odst. Zato je sevnški izvršni svet opozoril republiškega, naj pregleda programe teh interesnih skupnosti: elektrogospodarstva, luk in letališke dejavnosti.

Kljub temu da je Lisca izpolnila dodatne izvozne zahteve, ji taista samoupravna interesna skupnost za odnose s tujino ne potrdi že lani potrjenega sklepa za uvoz opreme, kjer sovlagata še Jutrjanjka in Kommet. To bi bila oprema, ki je predvidena za novo tovarno elastičnih pletenin pri Brezovem, s katero bi se otresli uvozne odvisnosti za poglavitne surovine. Ni to klobuta izvoznim prizadevanjem? A. Z.

Tudi jaz sem se pridružil akciji za večji pridelek hrane. Napisal sem že sedem referatov o spomladanski setvi...

Klobuta izvozu

Lisca" dodatno izvozila za milijon dolarjev

Sevnško gospodarstvo se je v lanskem letu pohvalno vključilo v izvoz. Porast je v primerjavi s predlanskim večji za 32 odstotkov, samo izvoz največjega izvoznika „Lisca“ je bil večji za 64 odstotkov. Ob tem je ta kolektiv prevzel še dodatne izvozne obveznosti in tako izvozil še za en milijon dolarjev.

Znane so nove planske usmeritve, izvoz je med poglavitnimi cilji. V isti sapi pa smo črtali vse olajšave izvoznikom. Lani smo izvoz še spodbujali z davčnimi olajšavami, česar nova ureditev z brutto skladi ne omogoča več. Analiza šestih sevnških delovnih organizacij pove, da bodo stopnje samoupravnih interesnih skupnosti obremenjevale gospodarstvo znatno bolj kot lani. Samo Lisca naj bi letos dala za ceste 3 milijone dinarjev več. V Sevnici so izračunali tudi, da bodo obremenitve gospodarstva za obveznosti samo-

Z višjo prestavo?

Kako pospešiti napredek sevnške občine?

Znano je, da je bila sevnška občina po svojem družbenem proizvodu na prebivalca lani uvrščena šele na 54. mesto v SI oveniji. Lani je zdrsnila torej še za eno mesto navzdol, čeprav ni mogoče trditi, da na splošno ni napredovala. Druge občine so pač napredovale še bolj.

V družbenem dogovoru o temeljnih občinskih planih so v Sevnici zapisali 3,5-odstotno rast družbenega proizvoda. Da je to sorazmerno malo, dokazuje, da sta v SI oveniji le še dve občini, ki predvidevata nižjo razvojno rast. Si cer pa republiški organi že vseskozi svari občinske načrtovalce, naj ne pretiravajo v svojih apetitih, ki vzbujajo še večji tek za naložbe. Delež naložb v družbenem proizvodu sevnške občine je bil v preteklem petletnem obdobju znatno pod republiškim povprečjem, saj je dosegel le 25 odstotkov. Načrtovani 2,4 milijarde dinarjev novih naložb v prihodnjih pet letih naj bi ta odstotek dvignili na 27.

Tudi med številnimi sevnškimi razpravami o družbenem načrtu ne manka svaril, da se je potrebno stabilizacijsko obnašati. Še več pa je pozivov, da je treba voz sevnškega napredka vendarle pogrnat v višji prestavi. Planu še vedno pripisujejo vlogo nekakšne vlečne sile in motiva za doseganje višjih ciljev. Pri tem se je treba zavedati, da napredke ne prinašajo le velike naložbe, temveč tudi splošno dobro gospodarjenje. Da je mogoče marsikaj narediti, dokazuje nekaj manj razvita črnomaljska občina, ki se že prebija k zgornji tretjini slovenskih občin, razvrščenih po družbenem proizvodu na prebivalca. A. Z.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Novi pogledi na oskrbo vinograde zemlje

V prejšnji številki Dolenjskega lista smo pisali o dobrih in slabih posledicah čiste obdelave vinogradov. V nadaljevanju te problematike bomo opisali, kako bomo zemljo v vinogradu negovali, ne da bi jo stalno z obdelavo preobračali. Pri tem se moramo najprej seznaniti z vplivom različnih rastlin na trto.

Ze davno so razni vinogradniki, ki imajo čut za opazovanje, ugotovili, da je rast in rodnost trte odvisna od drugih rastlin, ki rastejo v vinogradu skupaj s trto. Za podsetev so priporočali leguminoze (metuljnice) pa tudi pesu, zelje, ohrovit in drugo. V sredozemskem območju vinogradov so priporočali kot podsadež v vinogradih žitarice, zlasti pšenico (na primer italijo) in razno zelenjavo. V glavnem so že starejši vinogradniki kot podsadež priporočali v vinogradih le rastline, ki trti koristijo ali ji vsaj ne škodujejo.

Mnogo zaslug za razdelitev v vinogradih kot podsadež uporabljanih rastlin na trti koristne, nevtralne in trti škodljive rastline ima avstrijski vinogradnik Moser. Ta je opazil, da je povsod tam, kjer so se v vrsti pod trtami nahajale koprive, rman, pelin, trta v rasti zaostala. Če je padla temperatura pozimi pod 20 C, so prav te trte najmočnejše pozeble. Po Moserjevih izkušnjah trti koristne rastline zmanjšujejo utrujenost trte, setev trti škodljivih rastlin pa jo povečuje. Setev trti naklonjenih rastlin pred izkrčenjem trt ali po njem zelo hitro in popolnoma popravi zemljo.

Trti koristne rastline

Pri naštevanju rastlin bomo v oklepaju napisali še latinsko ime zaradi lažje izbire in da se izognemo zamenjavam.

Trti koristne rastline, primerne za podor, so: nokota (Lotus), lucerna (Medicago sativa), esparzeta (Onobrychis sativa), rž (Secale montanum). Trti koristne rastline, primerne kot madsadež, so: navadni grah (Pisum sativum), črn-koren (Scorzonera hispanica), navadna čebula (Allium cepa), vrtna redkev (Raphanus sativus), kumare (Cucumis sativus), listnata pesa – cikla (Beta vulgaris), cvetača – karfijola (Brassica oleracea), redkvice (Raphanus sativus), vrtna špinaca (Spinacia oleracea), rdeča pesa (Beta vulgaris), korenje (Daucus carota). Trti sicer koristne, toda manj pomembne rastline so: navadna kislica (Rumex acetosa), navadni

slezovec (Malva neglecta), krvavi mleček (Chelidonium majus), rumena gorjušica (Sinapis lutea), bela homulica (Sedum album), divja vijolica (Viola tricolor).

Trti neškodljive (nevtralne) rastline

Trti neškodljive rastline, primerne za podor, so: črna detelja (Trifolium pratense), rdeča detelja (Trifolium incarnatum), oves (Avena sativa), repica in ogrščica (Brassica napus Raps), ječmen (Hordeum zeokrithum), grašica (Vicia sativa v. vulg.).

Trti neškodljive rastline, primerne za negovano (trajno) ledino, so bela detelja (Trifolium repens), rumena detelja (Medicago lupulina), angleška ljujka (Lolium perenne), mačji rep (Pheleum pratense), jakova stoklasi (Bromus erectus), pasja trava (Dactylis glomerata), laška ljujka (Lolium italicum).

Trti neškodljive rastline, primerne kot madsadež, so: zelje in ohrovit (Brassica oleracea), peteršilj (Petroselinum hortense), krompir (Solanum tuberosum).

Trti škodljive rastline

Velika kopriva (Urtica dioica), jeticnik (Veronica prostrata), kostreba (Echinochloa crus-galli), navadni vratič (Tanacetum vulgare) njivski pelin (Artemisia campestris), veliki trpotec (Plantago maior), bela metlika (Chenopodium album), hren (Armo racia lapathifolia), njivski osat (Cirsium arvense), črna kopriva (Ballota nigra), zeleni muhič (Setaria viridis), ločika Lactuca scariola, vrtni pelin (Artemisia absinthium), ciprasiti mleček (Euphorbia cyparissians), njivski slak (Convolvulus arvensis), koruza (Zea mays), razhudnik (Solanum nigrum), navadni rman (Achillea millefolium), rogovileček (Galinsoga parviflora), vodni dresen (Polygonum amphibium), visoka pahovka (Avena alator), zvočnice (Cyanus panulla sp), mleček (Euphorbia cyparissis), divja repica (Raphanus raphanistrum), divja gorjušica (Sinapis enensis), divji koren, madronšičica (Linaria vulgaris), srhokladi škir (Amaranthus retroflexus), divji čebulček.

Posebno nevarne so križnice, ki vsebujejo gorčično olje; to so zlasti rumena gorjušica, ogrščica, oljna repica, redkev in nekatere vrste zelenjave. Te rastline ne škodujejo do cvetenja rastlin. Z začetkom cvetenja naraste v cvetovih in rastlini sploh vsebnost gorčičnega olja, ki doseže svoj višek s tvorbo semena. Če zeleno maso teh rastlin po cvetenju razrežemo in podkopljemo in to ponavljamo več let, pride do močnega povečanja tega olja v zemlji. Znaki škodljivega delovanja gorčičnega olja na trto pa so: zgodnje rumenjenje lista in slaba rast na splošno.

Kmetijski nasveti

Umetno izboljšana zemlja

Raziskava slovenskega javnega mnenja je pokazala, kar smo lahko slutili, namreč, da velika večina Slovencev, menda kar 99 odstotkov, želi živeti v manjšem mestu ali na deželi. Po možnosti še v lastni hiši, obdani z vrtom, v hišici v cvetju tako rekoč. Ob novi hiši je iz steptanega ilovnatoga gradbišča treba čimprej narediti rodovitni vrt, na njem pa nameniti nekaj prostora za okrasne rastline, nekaj za sadje in vsaj nekaj gredic za zelenjavo.

Vrtno zemljo je mogoče „narediti“ ali izboljšati na več načinov. Najprej je tu dodajanje organskih snovi: hlevskega gnoja, komposta ali šote. Če imajo tla manj kot 2 odstotka humusa, taka pa so običajno gradbišča okoli novih stavb (če le niso na njivah), je treba sprva zadelati v zemljo zelo velike količine gnoja ali komposta, tudi pol tone in več na 100 kvadratnih metrov.

Sorazmerno drag in včasih tudi težko dostopen hlevski gnoj je mogoče nadomestiti tudi z nekaterimi drugimi dodatki, ki izboljšajo strukturo zemlje in s tem dostopnost hranil v njej. To so poliuretanski estri, perlit, vermiculit, styromul in hygromul. Te snovi so sintetični izdelki v obliki pene ali zrn, ki vsebuje hranila na primer hygromul, ki vsebuje 34 odstotkov dušika ter nekaj fosforja in kalija) ali pa samo izboljšuje fizikalne lastnosti zemlje, kot na primer perlit, ki zelo poveča zmogljivost zemlje za zadrževanje in vpijanje vode ali styromul, ki povečuje sposobnost tal na zrak.

Perlit je sicer znan kot izolacijski material. Izdeluje ga ljubljanska Termika in ga največ uporabljajo v gradbeništvu. Dobro se obnese za izboljšavo težkih, ilovnatih tal, če je izdelan v velikosti zrn do 1 mm, če pa je drobnejši, je primeren tudi za lahka, peščena tla. Perlit in druge umetne snovi za izboljšavo tal je treba zadelati v zemljo vsaj 10 cm globoko, da jih ob okopavanju vnovič ne spravljamo na površje, kjer nimajo kaj iskati.

Milanko KOSANOVIC

Za praznik...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Arcevia in vodje delegacije te občine Marise Abbondanzier, ki je prinesla pozdrave občine in partizanov Arcevie ter čestitalka zmagi slovenskih partizanov nad fašisti v Jelenuvem žlebu. Nadalje je poudarila, da spet grozi nevarnost vojne in da je zato nujno, da se vsi močneje povežemo proti vojni in da hkrati enotno branimo svobodo.

Letos so podelili naslednja priznanja občine Ribnica: diplomu častni občan je prejel dr. Franja Bojč-Bidovec, plaketi „26. marec“ sta prejela Franc Marolt-Dane, in tozd Inles Ribnica; priznanje občine Ribnica so prejeli Ivan Rigler (Breg), Guštin Vatovec (Ribnica), Mirko Fegic (Ribnica, OO ZS Inles—tozd Loški potok, Mirko Oražem (Ribnica) in ansambel Franca Miheliča; Urbanovo nagrado je prejel France Grivec; plaketo „Jelenov žleb“ pa so prejeli Ljubljanska banka—centrala Ljubljana, Garnizon JLA „Matija Gubec“ iz Novega mesta, Andrej Cetinski—Lev, Franc Mihelič—Cigo, Stane Škerlj in Anton Deklava—Nino. Borci in odbor 5. SNOUB „Ivan Cankar“ pa so izrekli priznanje in podelili plaketo „Ivan Cankar“ Občinski skupščini Ribnica in sicer za dosežene uspehe pri razvijanju partizanskih izročil in uspešnem sodelovanju z odborom brigade.

Po svečani seji so člani KUD „France Zbaničnik“ iz Dolenje vasi izvedli kulturni program pod naslovom „Trd bodi, neizprosen, mož jaklen...“ Za zaključek pa so nastopajoči skupaj z udeleženci svečane seje zapeli „Jugoslavijo“.

J. PRIMC

Pšenica ne...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ker ti ne vidijo v njej zadostnega denarnega učinka. Kmetje se vežejo na več organizacij (na Agrario, na SI ovin in na farmo v Dubravici na Hrvaškem), pri prodaji pridelkov in živine pa niso dosledni. Obmejno območje jim omogoča boljši dohodek mimo kooperacije.

Za prihodnje predlagajo sodelovanje med pospeševalnimi službami Agrarie in SI ovina, v sestavi temeljne organizacije kooperantov pa naj bi vključili tudi trgovino z reprodukcijskim materialom, odkup kmetijskih pridelkov in klavnico. Že danes imajo pogoje za ustanovitev temeljne zadrugne organizacije biželsko—pišečki in artiško—globoški okoliš. Združeni kmetje bi tako, organizirani skupaj z delavci, enakopravno odločali o delu, poslovanju, pridobivanju in razporejanju dohodka. Seveda pa za to ne bodo pripravljani, če bodo zadruge predrage, če bodo morali za njihovo poslovanje poseči pregloboko v žep.

Za razpravo o kmetijstvu je trenutno v brežiški občini pripravljeno le gradivo o položaju in organiziranosti, zasebnega kmetijstva, čeprav bi bil dobrodošel celovitejši prikaz s podatki o družbenem sektorju in zemljiški politiki.

J. T.

GRMSKA ŠOLA TRETJA

Osem ekip učencev kmetijskih šol in mladih kmetov se je zadnje dneve marca pomerilo na republiškem tekmovanju „Mladi in kmetijstvo“, ki je bilo v Ivančni gorici. Tekmovalci, med njimi so bili tudi učenci kmetijske šole Grm pri Novem mestu, so odgovarjali na vprašanja iz poljedelstva, živinoreje, kmetijske mehanizacije, kmetijske zakonodaje, hranilno kreditne službe, travniškega pridelovanja in iz družbenopolitične prakse. Ekipa grmske kmetijske šole se je uvrstila na tretje mesto, zmagali pa so tekmovalci iz Šmarji. Drugo mesto so osvojili Stičani.

USPOSABLJANJE MLADIH AKTIVISTOV

Nedvomno je za uspešnejše delovanje mladih potrebno tudi idejno-politično usposabljanje mladih, kar dostikrat morda zanemarjamo. Predsedstvo OK ZSMS Sevnica je v ta namen na Lisci organiziralo enodnevni seminar za predsednike OO ZSMS. Seminar je imel namen prikazati vlogo in pomen mladih v socialističnem samoupravnem sistemu.

Ob zaključku seminarja so mladi spregovorili tudi o nalogah, ki so pred njimi. Največ pozornosti so posvetili pripravi na MDA Kobanško 81, kjer bo sodelovala tudi sevniška mladinska delovna brigada, in pripravi na sprejem Titove štafete.

A. FELICIJAN

Obveščanje v primežu stroškov

Razprava o idejnopoličnih razmerah spet opozorila na težak gnotni položaj Dolenjskega lista

26. marca je aktiv komunistov novinarjev Dolenjskega lista z več gledišč osvetlil idejnopolične razmere v uredništvu Dolenjskega lista, v razpravi pa so sodelovali tudi Albina Tušar in Boštjan Pirc, predstavnika komisije predsedstva CK ZKS za agitacijo in propagando, in Niko Rihar, predsednik izdajateljskega sveta Dolenjskega lista.

Razprava je pokazala, da na morebitne šibke točke obveščanja vpliva tudi poslabšan gnotni položaj časopisa, ki je vse bolj pahnjen v tržne odnose. Zadnji čas je, da začnejo o nezavidljivem gnotnem stanju Dolenjskega lista prizadete razpravljati tudi njegovi ustanovitelji. Vloga in pomen časopisa sta jasna vsem, ni pa živlega zanimanja o tem, kako nadomestiti preživelo in nazadujočo proračunsko obliko denarnega podpiranja Dolenjskega lista, oz. kako ustvariti pogoje, da bi časopis z izboljšanim konceptom popolneje obveščal ljudi.

UTRUJENA MLADOST NA POHODU — Topli prvi pomladanski dnevi, kakršna je bila tudi zadnja sobota, so kot nalaš za sprehode v naravo. Dijakinje Šole za zdravstvene delavce iz Novega mesta so imele ta dan pohod do Starega gradu obogaten z nalogami iz orientacije. Prvi „športni dan“ je dekleta na moč utrudil in so mimoidočim dajale vtis, da bi jim bolj ustrezalo sedenje. Bile so kot zapuščeni ovčji trop brez vodiča, saj so šle mimo Beceletove jame, ne da bi jo opazile, ali da bi jih kdo iz vodstva opozoril na ta spomenik iz naše revolucionarne preteklosti. (Foto: Pavlin)

Še bolj žive ure zgodovine

Posavje o gojenju tradicij narodnoosvobodilnega boja

25. marca se je v Sevnici sestel svet za ohranjanje revolucionarnih tradicij in spomeniško varstvo pri medobčinskem svetu SZDL. Sodelovali so tudi predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij in skupščin, ki morajo tudi sicer sodelovati pri teh nalogah.

Pregled dela po občinah kaže pestro dejavnost. Mladi se v vseh treh občinah živo vključujejo v obujanje revolucionarnih tradicij, posebno na številnih pohodih skupaj z borci. Ustreznost programov posameznih koordinacijskih odborov in svetov pri občinskih konferencah ocenjujejo tudi po tem, kako so vključeni sindikati in številna društva.

Posavčani opozarjajo, kako naj bi

v pisani besedi dali več poudarka na zbiranje in objavljanje gradiva o zgodovini OF, okrožij in okrajev. Enak delež naj bi dali zgodovini SKOJ. Pri dejavnosti mladih se ne bi smeli ustavljati le v vojnih dneh, vrzeli namreč nastajajo že pri pomanjkanju zbranega gradiva o delu pri obnovi in delovnih brigadah. Pomembno vlogo pri zbiranju muzejskega gradiva ima tudi nadalje Posavski muzej v Brežicah, Muzej revolucije iz Ljubljane z zbirko o izgnancih na brestaniškem gradu, kjer naj bi letos odprli zbirko o političnih internirancih Slovenije. Oddelek Posavskega muzeja pripravljajo tudi v Sevnici.

Na posvetu so podprli priprave za drugo izdajo Vodnika po partizanskih poteh.

A. Z.

Vse štipendije bodo večje

V Posavju ne bo zamud z izplačilom — Posvet s kadroviki v Krškem

Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje v Posavju posveča skrb od vsega začetka obveščanju javnosti. Tod zategadelj tudi ni prihajalo do nejasnosti in celo potvarjanj.

27. marca je bil v Krškem dobro obiskan posvet s kadroviki. Vodja službe Tone Koren je uvodoma ovrgel komentar Dela, saj vaj za Posavje velja, da strokovna služba ne zamuja z izračunavanjem štipendij.

ZNANOST V SLUŽBI ZDRAVJA

V strokovnem delu dvodnevne srečanja članov zdravniških društev iz Ljubljane in Novega mesta, ki je bilo pretekli teden v Dolenjskih Topolicah, so se zdravniki seznanili z novimi načini preiskovanja. Strokovnjaki Kliničnega centra v Ljubljani so govorili o uporabi ultrazvoka v abdominalni diagnostiki, o računalniški tomografiji, ki je povzročila pravo revolucijo na področju diagnostike glave in možganov, ter o intervencijski radiologiji. Zanimivo je, da so novi postopki preiskav v nekaterih primerih ne samo učinkovitejši, marveč tudi nekajkrat cenejši kot, denimo, rentgenske preiskave. Ni pa odveč omeniti, da novi postopki niso nevarni in škodljivi.

11. APRILA ŽELEZNIČARSKI POHOD

Kdor se želi 11. aprila udeležiti planinskega pohoda v počastitev dneva železničarjev in drugih jubilejev, se mora do 9. aprila ob torkih ali četrkih popoldne prijaviti ljubljanskemu planinskemu društvu Železničar, ki ima pisno v Pražakovi ulici. Pohodna pot bo dolga blizu 30 km, vodila bo od železniške postaje Borovnica do vasi Lašče, desno od Pekla do Pokojšiča, naprej do Verda, mimo točke TV 17 ter do Štampetovega mostu in Železniške postaje Verd, kjer bodo pohodniki dobili spominske znake. Do Borovnice bo pohodnike pripeljal posebni vlak, ki bo v Ljubljani okoli 16. ure zjutraj počakal na zvezo s potniškimi vlaki iz več koncev SI ovenije, tudi iz Dolenjske.

SINDIKAT USPOSABLJA ZA KULTURO

Občinski sindikalni svet v Sevnici in Zveza kulturnih organizacij sta v soboto, 28. marca, pripravila celodnevni seminar za kulturne animatorje. Odziv iz večine delovnih organizacij, šol in krajevnih skupnosti je bil zadovoljiv. O vlogi in položaju organizatorjev kulture ter obveščanju za kulturne prireditve je 20 udeležencem govoril Marjan Belina iz ZKO Slovenije. O ugotavljanju kulturnih potreb in načrtovanju kulturnega življenja delavcev in krajanov je vodila razgovor Staša Vovk iz novo-meške „Krke“. S kulturno ponudbo občine in Posavja je seminariste seznanil Albert Felicijan. Zvečer so si udeleženci ogledali nastop mladinske folklorne skupine iz Ribnega.

bodo če zahtevna vprašanja zaposlovanja urejali dolgoročneje.

A. ZELEZNIK

Do kdaj požari?

Opozorilo SIS za varstvo pred požarom občine Novo mesto

Spomladi se, brž ko nas zapusti sneg in malo ogreje sonce, lotimo urejanja in pospravljanja svojega okolja. In sad tega našega dela so kupi odpadkov in smeti. Kam z njimi?

Vse prevečkrat se nepremišljeno odločimo — sežigati. Le poredko se zavedamo, kaj lahko povzročijo goreči kup smeti ali kar večja površina goreče suhe trave in grmovja na travnikih, ledinah in po bregovih v bližini gospodarskih poslopj, hiš ali gozda. Potem začudeno beremo v tisku ali poslušamo po radiju in televiziji, da je zaradi takšnega sežiganja zgorel mlad nasad gozda, takšna in drugačna gospodarska poslopja in podobno.

Ali nas takšne napake res ne izučijo?!

Sprejeli smo Zakon o gozdovih, Pravilnik o varstvu gozdov in gozdnih površin pred požarom in občinske odloke o javnem redu in miru, ki ne samo da preprečujejo takšno nevarno dejavnost, temveč predvidevajo tudi sankcije. Toda najhujša kazen, tako za družbo kot občana, je vsekakor škoda po požaru. Zato spoštujemo do ločila predpisov, da bi ohranili težko pridobljeno imovino, kot osnovo napredku.

Zaradi težkih posledic požarov v preteklem letu smo se dogovorili za nove in predvsem strožje naloge pri preverjanju stanja ter ob izvajanju vseh ukrepov za preprečevanje požarov, ki jih bodo opravljale gasilske enote, dimnikarske službe in druge strukture. Tako bodo gasilci s svojimi rednimi obhodi v sušnem obdobju preprečevali kakršnokoli nekontrolirano sežiganje, po potrebi pa tudi prijavili kršitelje postajali milice ali požarni inšpekciji.

Opozarjamo vse občane, da sežiganja na prostem ne opravljajo v suhem in vetrovnem vremenu in ne v bližini gospodarskih objektov (20 metrov) ali gozdnih površin (50 metrov). Sežiganje ledin, bregov in drugih travnišče je treba opustiti, saj ni možnosti za kontrolo širjenja ognja, pa tudi nikakršne koristi od tega ni. Odpadke lahko sežigemo le na manjših kupih, ki so pod stalnim nadzorom in dovolj oddaljeni od objektov.

KOMUNALNO IN OBRTNO PODJETJE BREŽICE

Razpisuje javni natečaj

za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo poslovnih objektov v obrtni zoni Brežice — Črnc in gradnjo atrijskih hiš v stanovanjski soseski Trnje.

Na javnem natečaju, ki bo v ponedeljek, dne 20. aprila 1981 ob 8 uri na sedežu Kop Brežice, se oddajo stavbna zemljišča:

a) za gradnjo poslovnih objektov naslednjih dejavnosti v obrtni zoni Brežice—Črnc, lokacija 44 — strugarstvo (829 m²), lokacija 48 — vulkanizerstvo in centriranje ter zamenjava avtogum (831 m²), lokacija 49 — ključavničarstvo—strugarstvo* (691 m²), lokacija 50 — ključavničarstvo—strugarstvo (906 m²), lokacija 51 — pleskarstvo (700 m²), lokacija 52 — čevljarstvo, avtoličarstvo (1728 m²). Cena zemljišča je po din 61,00 za m². Stroški komunalne opreme znašajo din 133.474,— in obsegajo gradnjo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, akontacijo za gradnjo cest D—D in C—C v določenem obsegu, geodetsko delitev zemljišča in odškodnino za cestna zemljišča;

b) za gradnjo atrijskih hiš v stanovanjski soseski Trnje, lokacija 9 — 560 m², lokacija 10 — 440 m², lokacija 11 — 440 m² in lokacija 18 — 490 m². Cena zemljišča je po din 61,00 za m². Delni stroški komunalne opreme znašajo din 24.182,00 in obsegajo gradnjo kanala po cesti B—B v obliki akontacije, gradnjo čistilne naprave, prispevek za magistralno vodovodno omrežje in odškodnino za cestna zemljišča.

Uporabnik zemljišča trpi še naslednje stroške komunalne opreme: priključke na vodovod in kanalizacijo, prispevek za električno omrežje in spremembo namena zemljišča, objava natečaja v Dolenjskem listu ter stroške KOP. Uporabniki zemljišča atrijskih hiš trpe tudi izgradnjo cestnega, vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v kareju atrijskih hiš, prispevek za gradnjo ceste B—B ter meritev zemljišča. Na javni natečaj se pristopi s pismeno ponudbo na predpisnem obrazcu, ki se vloži do 7 ure na dan javnega natečaja v splošnem sektorju KOP Brežice. Ponudbi se priloži potrdilo o plačani varščini din 5.000,00. KOP Brežice ali druga pooblaščen organizacija si pridržuje pravico do brezplačne posesti zemljišča iz tega razpisa za gradnjo še potrebnih komunalnih naprav. Ostali pogoji so razvidni v sklepu o razpisu javnega natečaja.

242/14—81

RAZPISNA KOMISIJA OBRTNE ZADRUGE „GRİČ“, BREŽICE, Ulica 21. maja št. 34,

razpisuje po sklepu zadrugne sveta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA ZADRUGE

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: — da imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo gradbene smeri, 10 let delovnih izkušenj in strokovni izpit — da imajo ustrezne moralno—politične vrline

Mandat razpisanih delovnih opravil traja 4 leta. Kandidati naj pošljejo svoje vloge in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev razpisni komisiji najkasneje v 15 dneh po oglasu razpisa. O rezultatih razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb. Zadruga ne razpolaga s stanovanjem.

234/14—81

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“ NOVO MESTO, DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

OBJAVLJA PROSTE DELOVNE NALOGE IN OPRAVILA:

1 KNJIGOVODJE OD TOZD

POGOJI ZA SPREJEM: končana ekonomska srednja šola in 4 leta delovnih izkušenj Kandidat bo pridobil lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pojmom trimesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisa in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni od objave SGP PIONIR, Ketteje drevored 37, kadrovski oddelek, 68000 Novo mesto.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

238/4—81

RAZPISNA KOMISIJA PRI TEMELJNEM SODIŠČU V NOVEM MESTU

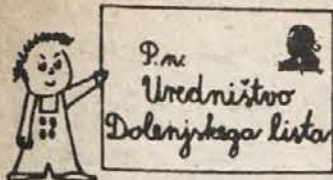
objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas

dveh administrativnih delavk

Pogoji: srednja strokovna šola z znanjem strojepisja. Prednost imajo administrativni tehnik.

Rok prijave 15 dni po objavi. Prijave sprejema Predsedništvo Temeljnega sodišča v Novem mestu.

235/14—81

TITO - REVOLUCIJA - MIR

Letos sem se že drugič udeležila tekmovanja „Tito - revolucija - mir“, ki je zelo priljubljeno. Letos smo se učili o NOB, partizanskem gibanju, delu tovariša Tita. Zgodovina me že od nekdaj privlači, zato zame tekmovanje ni bilo naporno, vendar sem bila vseeno prijetno presenečena, ko sem izvedela, da sem se uvrstila med štiri učence naše šole, ki se bodo udeležili občinskega tekmovanja.

DARJA FRANKOVIČ
COŠ Leskovec

SADILI SMO SMREČICE

V soboto in nedeljo smo na zelenicah in za gasilskim domom posadili več smrečic iz drevnice na Rimšu. Posadili smo tudi nekaj borov. Ker je nekaj smrečic ostalo, jih bomo posadili okoli vasi. Sedaj je naša zelenica in naša vas ter okolje gasilskega doma veliko lepši.

ANICA MARGETIČ
COŠ Leskovec

PROMETNA VZGOJA NA ŠOLI

Na naši šoli posvečamo veliko pozornost prometni vzgoji. Nekateri učenci še nimajo izpita za kolo, zato se pridno pripravljajo na teste. Pred šolo že pripravljamo poligon za urjenje v spretnostni vožnji. Želim, da bi vsi učenci opravili izpite in da bi bila naša pot v šolo čimbolj varna.

NATAŠA ŠPEHAR
OŠ Črnomej

ZMAGA

V sredo, 25. marca, je bilo v športni dvorani v Črnomlju področno tekmovanje v rokometu. Pomerile so se ekipe iz Novega mesta, Starega trga in Metlike. Črnomljski rokometarji so dosegli prvo mesto.

PETRA DRŽAJ
OŠ Črnomej

ZBIRALI SMO TEKSTIL

Od 23. do 27. marca je na naši šoli potekala zbiralna akcija odpadnega tekstila. Učenci naše šole smo se akcije udeležili v res velikem številu in zbrali več kot dve tona in pol starega tekstila. Najbolj se je odrezala razredna skupnost 7.d, ki je zbrala več kot 300 kilogramov tekstila. Voznik, ki je odpeljal tako zbrano blago, nam je rekel, da ga toliko ni zbrala še nobena šola v Sloveniji.

ROSANA PESTNER
OŠ Grm

PESTER ŠPORTNI DAN

Zadnjo soboto smo gimnazijci s športnim dnevom nadomestili prvu dan podaljšanih počitnic. Prvi in drugi letniki so prehodili krajšo, tretji in četrti letniki pa daljšo pot, na kateri so opravljali različne naloge: prvo pomoč, streljanje z zračno puško, metanje bombe, ugotavljanje azimuta in branje karte. Višji letniki so pri spomeniku Bojana Kraigherja, nekdanjega gimnazijskega profesorja, pripravili krajši kulturni program.

IRENA GRAHEK
Novo mesto

KUHARSKI TEČAJ

Prijavila sem se na kuharski tečaj, ki so ga pripravili za učence osmih razredov na naši šoli. Tečaj je vodila T. Potrbinova z Mirne. Naučili smo se lepega vedenja pri mizi, priprave mize za različne slovesnosti, zdrave prehrane itd. Čas, ki nam je ostal, smo porabili za pripravljavanje hrane. Škoda, da se je tečaj tako hitro iztekel.

JOŽICA KOLENC
OŠ Sentrupert

„SPOZNAJMO SE!“

V našem kraju je bila v soboto že druga prireditve v okviru akcije „Spoznajmo se!“. To soboto so prišli k nam godbeniki iz Metlike. Vse pesmi so bile lepe, še posebno, ker je v telovadnici šole zelo lepo odmevalo. Koncert je prehitro minil. Godbeniki so morali zaigrati še eno pesem, ker smo tako ploskali. Takega koncerta v Sentrupertu še ni bilo.

DAMJANA ZUPAN
OŠ Sentrupert

UREJALI SMO RAZREDE

Prejšnji teden smo očistili razred in uredili nov stencas. Komisija, ki je ocenila čistočo v razredu, je strogo ocenjevala, vendar smo vseeno prišli i na 3. mesto med 17 razredov.

SANJA JANJIC
OŠ Črnomej

MALO, A DOVOLJ ZA SREČO - V začetku marca so na mokronoški šoli pripravili proslavo za stare mame. Ne da se povedati, kako srečne so bile, ko so se po prigrizku pomenile s člani RK Mokronog in so spregovorile o težavah in veselih trenutkih starosti. Tudi mi smo bili srečni, ker smo jim naredili nekaj veselja. Spoznali smo, da je potrebno staremu človeku le malo, a da prihaja od srca, da je srečen, vesel in nasmejan.

PISMO IZ TORONTA

Iz kanadskega mesta Toronto smo prejeli prijazno pismo, v katerem je popisano nedavno praznovanje več jubilejev družine Čemas. Si avili so v dvorani, ki je na voljo tamkajšnjim Si ovencem, v središču pozornosti pa sta bila Barbara in Stanko Čemas, ki sta praznovala 50-letnico skupnega življenja. S priložnostnimi nagovori so se slavljenci spomnili tudi rodne domovine, sorodnikom iz več belokranjskih krajev pošljajo prizrčne pozdrave, obilo delovnih uspehov pa želijo tudi Dolenjskemu listu.

Jubilej planincev

Pred 30 leti je bilo ustanovljeno PD Kočevje

26. februarja letos je minilo 30 let od ustanovitve Planinskega društva Kočevje. Že v stari Jugoslaviji pa je na zahodnem Dolenjskem delovalo Planinsko društvo Ribnica, ki je delalo tudi za območje današnje občine Kočevje oz. vsega takratnega sreza Kočevje. Na skupščini društva v Ribnici je 14. marca 1941 takratni predsednik dejal:

„Če kdaj, je posebno danes naša narodna dolžnost, da se trudimo ne le, da bi ohranili, kar je že ustvarjenega, ampak še dopolnimo nedokončano delo.“

Po vojni so leta 1951 ustanovili planinsko društvo v Kočevju, v Ribnici pa so ga šele pred kakima dvema letoma. Jubilej, oz. 30-letnica Planinskega društva Kočevje je minila, ne da bi se nanjo kdo spomnil. Tega pa društvo, ki je opravilo ogromno dela in doseglo lepe uspehe, nikakor ne zasluži. Sicer pa je še čas, da bi društveni odbor proglasil letošnje leto za jubilejno in z nekaj prireditvami popravil, kar je doslej zamudil.

A. ARKO

NAŠE ŠPORTNO DRUŠTVO

V našem šolskem športnem društvu Poljane-Stari trg gojimo šest panog: rokomet, nogomet, atletiko, namizni tenis, strelstvo in šah. Najuspešnejši smo v rokometu, namiznem tenisu in šahu. Še posebno v šahu imamo dolgo tradicijo. V dvajsetih letih smo dosegli lepe uspehe, največji je bilo prvo mesto v republiki in šesto v državi. Šahovski krožek obiskuje 56 šahistov.

ROMAN HORVAT
OŠ Stari trg ob Kolpi

SAMI ZASLUŽILI DENAR

Vsako leto gredu učenci osmih razredov na končni izlet, zanj pa je treba veliko denarja, zato smo se odločili, da si bomo denar sami prislužili. Kopalni smo jarek za podzemno električno napeljavo. Delali smo dve soboti in nedelji.

ANKA KRNC
OŠ Sentrupert

RAZVIJAMO SAMOUPRAVLJANJE

26. marca smo imeli na šoli ustanovno skupščino skupnosti učencev šole. Skupščino smo sami pripravili in jo sami vodili. Upamo, da bomo mladinci in pionirji v tej svoji organizaciji razvijali samoupravljanje.

KATI KRAMARIČ
OŠ Črnomej

„Zelenjavarskemu mišmašu“ etc. na rob

Ob nekaterih zapisih o preskrbi in „zeleni mafiji“ v Novem mestu (DL št. 9, 10, 11)

Boj kot ugotovitve in zgovorni namigi, s katerimi je prepričljivo postregel Marjan Bauer, bolj kot „pisarjenje“ okrivljenega Nedžada Dželadinija, ki se brani in poziva k objektivnosti (k vsestranski osvetlitvi problema oskrbe Novega mesta s sadnjem in zelenjavo), in tudi bolj kot nasprotna dokazovanja Marjana Bauerja in novomeških inšpektorjev,

MANJ VREDEN DIJAŠKI DINAR

Dijaki srednjih šol v Novem mestu, ki se vozimo z vlakom v šolo in nazaj, moramo v Trebnjem čakati vlak, ki vozi v Sevnico. Vročina pritiska, mi pa iz gneče na vlaku pridemo zelo žejni. Neke dan smo opazili, da so odprli prenovljeno „Grmada“, kjer smo bili do zdaj zelo dobro (in po zmernih cenah) postreženi. Ko smo vstopili vanjo, smo z zanimanjem ogledovali lepo urejeno gostilno. Čar lepe gostilne pa je takoj izginil, ko nam je natakarica povedala, da nam bodo s pijačo postregli samo za šankom. Hkrati pa smo vedeli, da so bili neki ljudje v suknjičih in kravatah postreženi s pijačo tudi za mizami. Tako diskriminiranje učencev se ni zgodilo prvič, kljub temu smo gostilno „Grmada“ zapustili precej pobiti. Radi bi, da bi se ob našem pisemcu zamislili delavci trebanjske gostilne, saj naš dinar ni nič manj vreden od dinarja ostalih občanov.

Prijazeti učenci (naslov v uredništvu)

„DVOŽIVKE“?

V dnevniku Delo sem prebral žaljive besede o „dvoživkah“, kakor imenujejo tiste delavce, ki po delu v tovarni delajo še na kmetiji ter tako pridelajo nekaj hrane zase in za druge. Med „dvoživke“ spadamo tudi upokojevci, ki namesto metanja kart v gostilni udarjamo z motiko po zemlji, zato se čutimo upravičeno užaljene. Zakaj javno ne objavite, da bomo vedeli, kako se imenujejo tisti, ki spijo po pisarnah in kuhajo kavo, po službi pa podobno delajo tudi doma?

ŠENTJERNEJSKI PETELIN

Preden bo škoda

Sodelovanje med gasilci - Ogledi delovnih organizacij

Veliki in katastrofalni požari, ki so v zadnjem času povzročili desetmilijske škode na zasebnem in družbenem premoženju, opozarjajo, da se morajo gasilske organizacije tesneje povezati in sodelovati. Nedavni posvet vseh poveljnikov industrijskih gasilskih društev, Zavoda za požarno varnost in gasilskih enot novomeške vojašnice je prišel do podobnega zaključka in v skladu z njim začrtal letošnji delovni načrt, ki predvideva več sodelovanja.

Med drugim so sklenili, da si bo povečujoči kader ogledal vse delovne organizacije, požarnovarstvene naprave, odvzemališča vode, hidrantno omrežje, poti do obratov in vode, plinske in električne napeljave. Prvi ogled so opravili v Novoteksu v marcu, zdaj pa je vsak teden na vrsti ogled ene delovne organizacije.

iz katerih je razvidno, kakšen nepoštenjak in goljuf je omenjeni zasebni zelenjadar, ki uboge Novomeščane že vrsto let odira in pehari in pri tem brez dvoma bogati, bolj kot vse to me pri vsej zadevi prejšnja dejstva, ki ga Marjan Bauer v „Besedi, ki pocieni zelenjavo“, sramožljivo sicer, a vendarle navaja, namreč, da je na Dolenjskem ali pa vsaj v Novem mestu očitno na delu (v nedelu) še veliko hujša mafija, ki že vrsto let ne omogoča, da bi 18000 prebivalcev tega vitaminsko in tudi obče konzumno prikrajšanega mesta dobivalo navedene dobrine.

Spričo te potrjene nesposobnosti družbenih oskrbovalcev novomeških trgovin in trga, ki po mojem osebnem prepričanju mej na, mlo rečeno, kršenje družbenih dogovorov (in bi tedaj morala postati predmet kazenskega obravnavanja), je še toliko bolj nerazumljivo, da

Pero v roke!

„Pisma in odmevi“ je stran, na kateri lahko bralec graja, hvali, obrazloži svoje mnenje o kakem vprašanju ali potoži o svoji težavi. Seveda ni nujno, da uredništvo soglašajo z njim, pisec pa je predvsem sam odgovoren za resničnost napisanega. Na posebno željo lahko ostane njegovo ime za javnost tajno, vsekakor pa mora zanj vedeti uredništvo, zato je treba na dopis pripisati celoten naslov.

In še to, kar morda ni dovolj znano: vsak prispevek na tej strani, ki je zanimiv ali poučen za naše bralce ali ima širši družbeni pomen, tudi primerno honoriramo! UREDNIŠTVO DL

»Dolenjski list« v vsako družino

inšpektorji in glasilo SZDL, Dolenjski list, ki so tako uspešno razkrinkali nečedno početje „dona“ Dželadinija (bojda imajo tudi še dokazila o njegovi veliki, zelenjavni zvezji) z zagrebškim zelenjavnim podzemljem, ne odkrijejo in javno povedo, kdo so oni drugi botri. Marjan Bauer, pogumno z njimi na sveto! To bi bila brez dvoma še zgovornejša objektivnost. Do takrat pa naj mi bo dovoljeno, da kljub vsemu pozdravim prisotnost Nedžada Dželadinija v Novem mestu in njegovo neutrudno oskrbovalno dejavnost, zaradi katere nam, cenjeni so-meščani (razen tistih, seveda, ki gojite lasten peteršilj), ni treba za vsako figo, banano in salato v Karlovec, Zagreb ali v Ljubljano. Ni potreben ne vem kakšen pogum, da bi muho strli, pač pa je težje skou na prste stopiti. In pa - ali bo sploh kdo zacvilll?

F. ROBAR

Novo mesto, Nad mlino 26

pisma in odmevi

Manj voznikov

Stabilizacija striže peruti motorizaciji

Občani vedno bolj preudarno razporejajo svoje osebne in druge dohodke. Skrbno pretehtajo vsak izdelek in kje bi se dalo kaj privarčevati. Med prvimi varčevalnimi ukrepi je gotovo tudi ta, da se vse manj občanov odloča za nakup osebnega avtomobila in seveda tudi za opravljanje vozniškega izpita.

V letu 1979 je Avto-moto društvo Kočevje priredilo 12 pripravilnih tečajev za voznike motornih vozil, ki se jih je udeležilo 420 kandidatov. Lani je bilo le še 6 tečajev, ki se jih je udeležilo samo 210 kandidatov. Letos pa je slika še bolj porazna. Do 1. aprila je bil le en tečaj, ki se ga je udeležilo komaj 30 kandidatov. Za april je bil predviden že drugi tečaj, a se je doslej zanj prijavilo le 12 kandidatov. Tečaj bo verjetno preložen, dokler se jih ne bo nabralo 30. Vse kaže, da bodo letos le še trije tečaji, ki jih bo obiskovalo okoli 90 tečajnikov. To pomeni, da zanimanje močno upada, saj je v dveh letih število tečajnikov upadlo precej več kot za tri četrtine.

Ti podatki dovolj zgovorno povedo, da je kupna moč občanom zaradi stabilizacijskih ukrepov močno upadla.

A. ARJO

Vendel Ficko

24. marca so na sevniškem pokopališču položili k zadnjemu počitku Vendla Ficka iz Dolenje Boštanja, znanega družbenopolitičnega delavca sevniške občine.

Bil je najstarejši med dvanajstim otroki gozdarja iz vasi Boreče v Prekmurju, kjer se je navzel tudi ljubezni do gozda in narave. Kapitulacija starojugoslovanske vojske ga je privedla v koncentracijsko taborišče Elbasan in Tirana v Al banji. Po se je razvil osvobodilno gibanje v Prekmurju, se je pridružil partizanom. Do 15. maja 1945 je delal na OZNI v Murski Soboti. Bil je sekretar za agrarno reformo v Murski Soboti, nakar je bil direktor Gozdnega gospodarstva v Tišini in kasneje v Murski Soboti za vse Pomurje. Odtod je odšel v Ljubljano za načelnika kontrolne komisije za ministrstvu za gozdarstvo.

Dekret ga je pripeljal v Posavje, kjer je postal najprej direktor brežiškega Gozdnega gospodarstva. Zatem je bil zadolžen za Gozdarsko poslovno zvezo v Sevnici, po presnovi je bil direktor GG v Sevnici, ob upokojitvi pa vodja lesne manipulacije. Sodeloval je v številnih okrajnih komitejih KP in ZK od Krškega, Trbovelj, Novega mesta in Celja ter oblastnih organih. Po letu 1962 je bil dve mandatni dobi nepoklicni podpredsednik, sevniške občinske skupščine. Dolg je seznam imenovanj v razne sklade in komisije.

Za svoje delo je prejel več visokih državnih odlikovanj: medaljo za hrabrost, medaljo zaslug za narod in red dela s srebrnim vencem.

A. Ž.

VESELA ŠOLA

Koncem marca smo na naši šoli tekmovali v znanju iz vesele šole. Tekmovanje je bilo šolsko, udeležilo pa se ga je veliko učencev od četrtega do osmega razreda. Vprašanja niso bila težka, saj so bila vzeta iz vsakdanjih izkušenj in iz Pionirskega lista. Večina je rešila teste z uspehom.

ROMAN STARC
COŠ Leskovec

Prijatelji so vepovsod

Kenjka Irena Kunyicha na praksi v Sevnici

Ko je Irena Kunyicha, 22-letna sodelavka Yukona (firme, kjer z enakim deležem poleg Jugotekstila sodelujejo naše tovarne Jutranjka, Labod in Lisca) iz Thike v prijateljski, nevrščee-

v življenje veljiko razliko, ko je z domačih 30° C prešla na naš prvi sneg 1. novembra.

Sicer so pripadniki njenega plemena Kikuyi znali po svoji prilagodljivosti in marljivosti. „En sam neznanjski vrt“, so opisovali popotniki njihovo deželo pod Mt. Kenijo. Mlado pokolenje kajpak tudi tam ne išče svoje bodočnosti zgolj v tradicionalni živinoreji, poljedelstvu ali trgovini, kjer so se pripadniki tega plemena zelo uveljavili, ampak se skuša tudi na drugih področjih.

Irena se je v domovini posvetila dveletnemu študiju designa. Podobno kot dosti naših diplomantov tudi ona priznava, da je samo diploma premalo. V okrog tri leta stari firmi Yuken so vsekakor dobro izbrali, ko so jo po pričem šestmesečnem delu poslali na dolgo pot. Največ časa je prebila v Jutranjki, kjer se je od prvega dne bivanja v Sevnici vključila v običajni delavnik. Dva tedna je bila v Lisici, sedaj pa se vozi v krški tozd Laboda. Ne zanima je le šivanje ali oblikovanje, temveč nasploh vsa poslovna organizacija. V razmeroma kratkem času je osvojila presenetljivo število slovenskih besed, tako da ji zlepa ne uide smisel povedanega.

A. Ž.

Irena Kunyicha: „Ženske se uveljavljajo tudi v kenijskem gospodarstvu.“

ni Keniji priletela z letalom 26. oktobra lani k nam, se je znašla v hipu sredi naše prezgodnje zime.

„Doma običajno sploh ne pogledujemo na toplomer,“ označuje tropsko stalnejšo klimo brez občutnejših razlik med letnimi časi. Potovanje je vneslo

PREVENTIVNI OGLEDI - Povečujoči kader IGD, ZPV in JLA. (Foto: T. Pungerčar)

UREDNIŠTVO V GOSTEH.
DOLENJA VAS

KRIŽI IN TEŽAVE NE JEMLJEJO UPANJA

Krajevna skupnost Dolenja vas v krški občini se razteza na levem bregu Save vzdolž ceste Vi dem - Pohanca. Na okrog 12 km² živi v 196 gospodinjstvih v Spodnjem Starem gradu, Starem gradu, na Libni in Spodnji Libni, Pesju in Dolenji vasi 930 krajanov. Večina si služi kruh z delom v Krškem, Brežicah in celo Sevnici. Prave kmete lahko najdemo samo še na Libni. Ti kraji so bili obljubljeni že v davni, o čemer pričajo pomembne najdbe z arheoloških izkopavanj halštatskih gomil na Libni. Ze jeseni 1941 so Nemci izselili večino prebivalcev in tod nastanili Kočevarje.

Novinarjem tokratnega uredništva v gosteh Jožici Tepepevi, Pavlu Percu in Alfredu Železniku so krajanji povedali mnogo o uspehih in tegobah svoje mlade krajevne skupnosti v nekdanji šoli, sedanjem gasilskem domu. Na območju krajevne skupnosti ni niti enega družbenega gospodarskega podjetja. Domačini pravijo, da so ravno toliko oddaljeni od večjih središč in industrije, da je življenje bolj mirno, ni pa predaleč, da se na bi bilo mogoče voziti vsak dan.

Predsednik sveta KS VLADIMIR VOGRINC, sicer občinski sodnik za prekrške v Krškem, pojasni, da so krajevno skupnost ustanovili šele decembra 1971. Tega leta so bili ravno v veliki akciji za izgradnjo vodovoda, ki je ljudi še bolj združila. Dotlej so bili „pod“ krško KS, ki pa jim je bolj mačehovsko dodeljevala sredstva. Ko govori o dnevi migraciji, pove Vogrinc, da je zaposleno v Krškem in sosednih občinah kar 396 krajanov. „Čeprav se v KS borimo, da bi od teh delovnih organizacij pridobili vsaj kakšen dinar za asfalt, kanalizacijo in drugo, ni uspeha. V planskem usklajevanju za naslednje srednjoročno obdobje je izpadlo tudi precej takega, kar ni razkošje. Želeli smo dobiti soliden dom družbenih organizacij, trgovino, o brat družbene prehrane... Planirali smo tudi, da bi dobili vsaj projekte za kanalizacijo. Precej Krčanov bi si radi zgradili hiše prav tod. Uspeli smo le pri občinski skupnosti otroškega varstva, ki predvideva pričetek izgradnje otroškega vrtca leta 1984.“ Vogrinc dodaja, da je eden njihovih „žuljev“ tudi javna razsvetljava. Vso

tehnično dokumentacijo imajo že izdelano. Vsa fizična dela bi opravili sami, navzlic temu ne vedo, kako bodo zmogli naložbo, ki je že po predračunu 1979 znašala 7,20 milijona! Pešci so vselej v nevarnosti, saj je promet zelo gost.

Predsednik sveta KS pohvali delegate, ki se odpovedujejo potnim stroškom in tako edino denarno pomoč, od 70 do 90 tisočakov za delovanje delegatskega sistema, v glavnem namenjeno za komunalije. Zelo uspešno je Društvo prijateljev mladine, ki je lani za izjemno prizadevnost pri ustanovitvi vrtca dobilo srebrno priznanje OF. Pohvala gre tudi gasilcem, ki imajo pri razširitvi doma (bivše šole) velike težave s spomeniškim varstvom (zaradi bližine cerkvice) in inspekcijami. Od družbenopolitičnih organizacij sta dejavni Socialistična zveza in borci, medtem ko je delo partijske in mladinske organizacije zamrlo, ker ni bilo pravega vodstva.

Predsednik krajevne konference SZDL NIKO BOGOVIČ je nanizal vrsto problemov, zlasti vaščanov Spodnjega Starega gradu: „Popotniki, ki se pripeljejo po regionalni, dobi vtis, da je prišel v idilično vas. Vas stoji na poplavnem področju. Sava prav tod večkrat prestopa bregove. Pred dvajsetimi leti je prvič posredila električna luč, v neposredni sosesčini je sedaj zrasla jedrska elektrarna kot znanilec napredka. Vendar je izgradnja nuklearke, kakor že poprej velikana naše papirne industrije krške Celuloze, le še povečala gramozne jame in luknje na cestah. Asfalt smo položili pretežno s samopriskevkom.“ Bogovič simbolično označi to problematiko, ko so veliko dajali: „Izkazalo se je, da proga, po kateri so izginjale ogromne količine gramozna, ni bila le ozkotirna, marveč tudi enosmerna.“

Predsednik krajevne organizacije Zveze borcev Stari grad IVAN ŠPILER se zavzema, da borcem ne bi bilo treba plačevati davka, če imajo nekaj malega zemlje v nižini. Moti jih zato, ker imajo potem zmanjšan borčevski dodatek. „Obiskujemo vse borce, posebno bolne. Organizacijo vzdržujemo predvsem s članarino in s pomočjo krajevne skupnosti. Občinski odbor ZZB NOV daje malo.“

Pred kratkim so mladinci v dolnjevaški krajevni skupnosti sklenili, da je bilo dovolj sponja. Nova predsednica STANKA RADIČ iz Pesja in BRIGITA PUNTAR iz Spodnjega Starega grada (obe sta dijakinji) sta nam vneto zatrjevali, da bodo imeli mladi kaj početi. Pričeli bodo s športom, vključili pa

so se tudi v januarju letos ustanovljeno Kulturno društvo bratov Godler. Predsednik IVAN KASTELIČ, vodja INDOK centra pri krški občinski skupščini, pripoveduje: „Z Vogrincem sva razmišljala o filmskem klubu. V Krškem so ponujali dobre možnosti za delovanje; ker pa sva sodila, da bi lahko tak klub spodbudil kulturno življenje pri nas na vasi, smo pričeli tod. Članov je zaenkrat 20, samo ‚filmarjev‘ pa je 7. Ti so tudi iz Artiča, Brežic in Brestanice.“ Razmišljajo o snemanju kratkega igranega filma, trenutno pa montirajo nekaj dokumentarcev. Enkrat na leto bodo priredili pregled, nekakšen mali festival. Sodelovali bodo tudi z vojniki iz Cerkele.

Vodja fotosekcije MARTIN ZUPANČIČ dodaja, da pripravljajo tudi udeležbo na razstavi v Artičah. Dramska sekcija – vodi jo JOŽICA VOGRINC – se bo pojavljala zaenkrat na proslavah ob spominskih dnevih. Povezali se bodo z zdolskim kulturnim društvom. Ko bodo uredili montažni oder, bodo povabili v goste MPZ Viktor Parma iz Krškega.

Predsednik 50-članskega gasilskega društva, ustanovljenega leta 1927, BRANKO VODOPIVC st. omenja, da je bilo društvo že pred vojno glavno kulturno gibanje. S pred poltrugim letom ustanovljenim tamburaškim ansamblom so gostovali tudi v Li tiji ob 95-letnici tamkajšnjega društva. Z njim so se pobratili leta 1974.

Pobudnik ustanovitve tamburašev BRANKO VODOPIVC ml., vodja izmene v Imperialu, pove, kako so dobili precej instrumentov pri kmetu JAKOBU LIBENŠKU z Libne. „Vadili smo tudi štirikrat v tednu. Jakob nas je naučil pesmi, stare več kot pol stoletja. Vseh pa znamo okoli 50.“ Denarja jim gasilci ne morejo dati, zato sigo prislužijo kar s svojo veselico na Libni.

Gasilci imajo že tako dovolj težav. Pri gasilskem domu želijo dograditi orodjarno. „Zapletlo se je okoli spomeniškega varstva in dobrososeških odnosov. Se dobro, da smo kupili kvadre, saj bi nam inflacija pojedla ves denar, prislužen d dežurstvi v ‚atmski‘.“ Nejevoljno pove predsednik gasilcev.

Predsednik športnega društva STANE NOVAK ml. je lahko upravičeno ponosen. „Delujemo komaj od leta 1975 in že 1979. smo prejeli občinsko priznanje srebrni znak OF. Imamo nogometno sekcijo, strelsko in namiznoteniško, v šahu pa smo med vodilnimi v občini. Kljub razviti dejavnosti pa smo še vedno brez igrišča. Doslej

smo se sami financirali.“ Novak je hkrati podpoveljnik GD in ne pozabi omeniti uspehov dolnjevaških gasilcev. Na tekmovanjih so vedno pri vrhu, predlani pa so celo zmagali.

V krajevni skupnosti imajo izredno delavno Društvo prijateljev mladine. Dvaindvajset let mu je predsedovala JOŽICA VOGRINC, od lani pa opravlja to funkcijo ANICA GERJEVIČ. Skupaj z VERO GOBEC so povedale, da so pred poltrugim letom prav na pobudo DPM v Dolenji vasi odprli otroški vrtec, v katerem je zdaj 18 varovanec. Več jih ne morejo sprejeti. Vrtec so uredili v zasebni kmečki hiši in je že preamajhen. Razpisali bodo krajevni samopriskevki, ker bi radi odkupili hišo z igriščem in sadovnjakom. Lokacija sedanjega vrtca je namreč idealna, saj imajo otroci možnost za prijetne ure v namavi. Vrtec v Dolenji vasi je edini v občini in najbrž celo v SI ovenjaji, ki sprejema v varstvo tudi otroke kmečkih mater.

Potrebo po jaslih so v krajevni skupnosti rešili z varstveno družino, v kateri so zdaj štiri malčki od 8. meseca do 3. leta starosti. Zenske na tihem gojijo željo po ustanovitvi manjšega prehranskega obrata v krajevni skupnosti, da bi se jih lahko čimveč zaposlilo bliže doma. Ljudje močno pogrešajo šolo. Podružnična šola v Dolenji vasi je bila namreč žarišče kulturnega življenja in drugih dejavnosti. Zelo tesno je bila povezana s krajanji in ti so veliko sodelovali pri vodenju krožkov. Zlasti je bil uspešen poljedelski krožek in kmetje so prostovoljno orali šolsko njivo ter jo pripravili za sajenje. Odkar se otroci vozijo v krško šolo, je v Dolenji vasi zamrlo kulturno življenje in šele zdaj kaže, da je konec mrtvila, ko se je mladina ogrela za nove delovne oblike. Krajanji še vedno upajo na vrnitev šole. V srednjeročnem programu imajo zapisano izgradnjo novega šolskega poslopja. Šolanaj bi imela vsaj dva razreda in prostor za malo šolo.

Libenski kmetje se nikakor ne morejo sprijazniti s tem, da še do danes nimajo urejene ceste, čeprav je bila predvidena že v prejšnjem srednjeročnem programu. V novem naj bi imela prednost, vendar se krajanji ne strinjajo s postopno modernizacijo. Cesta je dolga okoli 2,5 km, od tega je približno 500 metrov iz doline že asfaltirane. Zemljo za raširitev so lastniki že odstopili in nekateri so tudi prispevali po 5 tisoč dinarjev na gospodinjstvo.

ALOJZ JAMNIK, mladi kmet z Libne: „Ob gradnji daljnovoda Jedrska - Maribor je bilo določenih 41.700 dinarjev za odškodnino. Denar je šel drugam. Cesta je nemogoča celo za vožnjo s traktorjem. Samonakladalko razbiješ na njej. Bolje se je peljati po travniku. Peveč je divjadi, v tropu lahko vidiš po 30 srn in srnjakov. Škodo delajo v vinogradih in na polju, ne le srne, tudi divji prašiči in jazbeci. Postavljali smo že delegatska vprašanja, vendar ni bilo nobenega haska. Odhajam služiti kadrovski rok v JLA. Ne vem, če se bo v takem še splašalo kmetovati.“ Govoril je tudi o bojazni, da bo IMG Sava odprla novo gramoznico. MARIJA LIBENŠEK, Libna: „Večkrat smo že pobirali prispevke za asfalt, prvič leta 1976. Ker ni bilo nič, smo darovalcem denar vrnili.“

Predsednik Vogrinc je pojasnil, kako je bilo z odškodnino pri gradnji daljnovoda. Natolecjanja, da je šel denar za kanalizacijo, so zlonamerna. Na cesto proti lovski koči so poslali valjar in jo posipali. Ker ni urjeno odvodnjavanje, je vloženo delo nalive razdrlo. Lani so nabavili novo vodovodno črpalko za Libno, Kostak je preuredil dotrajano električno napeljava. Težavo imajo s prekinitvijo kabla. KS ima na žiro račun okrog 400 tisočakov. Večina tega denarja je od vodovoda in tudi ne more iti za drug namen. Sto tisočakov je ravno tako zaslužila strojna skupnost s kombajnom. Res je, da je cesta brez gospodarja. Skupščina komunalne skupnosti mora potrditi program, ki obeta več tudi libenski cesti. Ne strinjajo se, da bi prišla na vrsto šole okrog leta 1984. Je neopravičena obveznost iz starega plana, zato mora priti v novem prva na vrsto.

Med krajanji in direktorjem Kostaka BRANKOM VODOPIVCEM je potekal dialog o sanitarni deponiji. Vodopivec trdi, da je Kostak opravil vse, kar se je bil obvezal. Zgradil je tudi gravitacijski vodovod, ki je veljal več kot 950.000 dinarjev. Resda je pritisk nekaj manjši, vode pa je dovolj. Če bo prišlo do nove gramoznice, bodo z IGM Savo delali tako, da ne bo prej odpeljan kubik gramozna, ne da bi zasipavali že obstoječe jame.

Predsednik delegacije IVAN ŠPILER je menil, da bi bilo za KS najbolj pravično, če bi od gramozna in smeti, ki jih vozijo v deponijo, dobili določen odstotek denarja.

ANTON ARNŠEK, invalid iz Dol. vasi: „Ko je treba kam iti, človek težko pride na vlak, posebno če je

obsojen na bergle kot jaz. Urejen Peron bi pomenil veliko olajšanje.“ FRANCE ROZMAN dodaja, da so bile že tri nesreče; ena celo smrtna. „V Spodnjem Starem gradu je hudo nevarno ker so odstranili zapornice.“

Krajanji se čutijo zapostavljene pri telefonskih zvezah. (Brez telefona so kar tri naseja: Pesje, Libna in Spodnji Stari grad.) Ogorčeni so povedali, da so začeli akcijo za napeljava telefona pred tremi leti. Dvakrat so obiskali podjetje PTT v Novem mestu, vendar niso dobili drugega razen praznih obljub. Tedaj so zbrali imena 84 interesentov, ki so bili pripravljene prispevati za telefonski priključek. Takrat je veljal še 15 tisoč dinarjev, danes že 28 tisočakov. Pripravljeni so bili prostovoljno opraviti vsa zemeljska dela, če bi jim strokovnjak PTT pokazal, kje bo potekal kabel. Kljub neštetim intervencijam niso nikogar poslali v Dolenjo vas in občani so izgubili voljo in zaupanje. Pa so se poskušali kopati spomladi 1980 in ponovno v jeseni, vendar od PTT ni bilo nikogar, da bi jim trasiral linijo za kabel. Zdaj samo čakajo. V evidenci jih ima krška centrala, ki bo do 1984 povečala število priključkov na 1800.

FRANC PUTRIH, upokojeni železničar iz Starega grada, je grajal vse hujšo draginjo. Kot delegat skupnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje je že razpravjal o nujnosti povišanja pokojnin. „Nisem za to, da opravimo povišanje le z odstotnim razmerjem. Kdor ima večjo pokojnino, bo dobil več, če pa moram kupiti premog ali kruh, je za vse enako drago. Strinjam se s pismom bralca, upokojenca iz Kočevja, v Dolenjskem listu.“

Kmetje ALOJZ JAMNIK, OSKAR PERSOLJA, RAFKO in BRANKO LIBENŠEK z Libne so vsi usmerjeni v živinorejo kot kooperanti Agrokombinata iz Krškega. Povprečno redijo po 10 do 15 glav živine. Po tradiciji so tudi vinogradniki, saj na pobočjih Libne od nekdanj dobro uspeva vinska trta. Trenutno so zaskrbljeni zaradi pomankanja semen, gnojil in zaščitnih sredstev in potožili so tudi nad visokimi cenami reprodukcijskega materiala. Draga so zlasti gnojila in nafta za traktorje. V trgovini jim ga odmerjajo po tem, koliko pridelka oziroma živine kdo odda kombinat, in tako kmetje z malo zemlje ostajajo praznih rok. „Če želimo pridelati več hrane, potem je vsak, kdor zemljo obdeluje vreden podpora,“ so dejali.

Branko Libenssek Franc Rozman Niko Bogovič Stanka Radič Anica Gerjevič Branko Vodopivec Ladislav Petelinc Vladimir Vogrinc
Fran Rozman Marija Libenssek Jože Novak Pavel Jankovič Brigita Puntar Jožica Vogrinc Ivan Kastelic Raško Libenssek

Slikanje je smisel

Ob dvojnem jubileju Mirana Hočvarja razstava, ki jo bodo v Dolenjski galeriji odprli jutri

Miran Hočvar, Novomeščan z Glavnega trga, upokojeni tekstilni tehnik Novoteksa in slikar, praznuje ta mesec dvojni jubilej: šestdesetletnico življenja in tridesetletnico neprekinjenega likovnega ustvarjanja. Čeprav ima rojstni dan šele ob koncu aprila, bo začel praznovati že jutri – z otvoritvijo lastne slikarske razstave v veliki dvorani Dolenjske galerije.

„Na razstavi, ki bo nekakšna moja retrospektiva, bo okoli šestdeset slik. To so krajine, motivi iz narave, za katere sem dobil navdih na sprehodih. Obi-

Miran Hočvar: „Če bi bil še enkrat mlad, bi jo mahnil na likovno akademijo.“

skovalci bodo v njih prepoznali Novo mesto, svet ob Krki, pogled izpod Gorjancev in Roga, na Trško goro, kozolce in še kaj, kar se mi je zarisalo v skicirko ali neposredno odslikalo na platnu. Dodal sem nekaj zimskih motivov iz novomeške okolice, ki sem jih naslikal letos, pa nekaj del, nastalih ob srečanjih s Primorsko, in peščico tistih, ki sem jih delal na Češkem, kjer sem bil dolga leta. Te slike me sicer kažejo zgolj kot krajinarja, vendar nisem samo to. Rad delam tudi figuralko, predvsem portrete, tihožitja in risbe, ki pa jih bom razstavil kdaj drugič,” je povedal.

To bo Hočvarjeva sedma samostojna razstava, na skupinskih pa je sodeloval tolikokrat, da se ne more spomniti natančnega števila. Obiskovalci Dolenjske galerije tokrat ne bodo videli nobenega Hočvarjevega olja iz

kolonij. Tudi po slikarskih kolonijah je kar precej hodil, bil dvakrat v Dolenjski slikarski koloniji, trikrat na mednarodnem estemporu v Piranu, se udeležil obeh ekstemporov novo meškega Laboda bil enkrat prvonagrajenec, enkrat pa je delal družinsko udeležencem republiške izobrazevalne slikarske kolonije. Za delovno „biografijo“ slikarja, ki je mogel to biti večji del svojega življenja le popoldne, v dela prostih dneh in sploh v prostem času, to prav gotovo ni malo. Po upokojitvi se posveča skoraj povsem slikarstvu in je, kot temu rečemo, še poln načrtov.

„Še mnogo moram napraviti. Slikati mi pomeni iskati nove poti in možnosti, pa ne v modernizmu. Zame je in ostane glavna pokrajina. Čeprav je slikanje napor, se ob prenašanju doživim iz narave na platno sprostim, spočijem. Kajpak ne morem vedno samo slikati, tedaj se zatečem v svet literature. Če ne bi slikal, bi ostalo življenje brez pravega smisla, neizpolnjeno.“

Hočvar je prve slikarske črte potegnil, ko mu je bilo petnajst let. V mladosti, v šolskih letih, se je veliko družil z Vladimirom Lamutom, s katerim sta bila prijatelja do tragične Lamutove smrti pred devetnajstimi leti. Tega dogodka se Hočvar nerad spominja, vselej ga stisne v grlu. Lamut je bil tudi njegov prvi mentor. „Slikati sem spet začel, ko me je pot zanesla na Češko. Pritegnila me je valovita pokrajina te dežele s cvetočimi češnjami in kmečka arhitektura, ki je ohranila prvobitno podobo. V to deželo se vs vracam, saj imam tam pol družine in veliko prijateljev med slikarji.“

Kot slikar ima Hočvar najraje predpomladanski čas. Dnevi, preden nabreke pojpe, so njegovi, ker je zemlja takrat en sam oker. Oker pa je Hočvarjeva barva. Tudi slike na razstavi, ki jo bodo v počastitev njegove šestdesetletnice odprli jutri, to dokazujejo.

I. ZORAN

„Spoznamo se“ ugodno odmeva

Medobčinska kulturna akcija pod pokroviteljstvom MS SZDL za Dolenjsko se bo jeseni nadaljevala – V Novem mestu opozorili na pomanjkljivosti, ki se ne smejo ponoviti

Medobčinska kulturna akcija „Spoznamo se“ gre h koncu. Samo še dva kroga izmenjalnih prireditev se morata zvrstiti. Prvi bo v soboto, 4. aprila, ko bodo v novomeški občini gostovali Črnomaljšani, v Dragatušu in Semiču Metličani, v Mokronogu in Veliki Loki pa Novomeščani, drugi pa teden kasneje, 11. aprila, ko bodo v Metliki in Gradcu v gosteh kulturne skupine iz črnomaljske, v novomeški občini pa skupine iz trebanjske občine. 23. aprila bo v Dolenjski galeriji zaključna slovesnost, na kateri bodo podelili priznanja.

Dosedanji potek akcije, njene sončne in senčne strani so organizatorji ocenili na sestanku, ki ga je 24. marca v Novem mestu sklical predsednik medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko Lojze Ratajc. Ugotovili so, da je ta akcija v celoti izpolnila v svojem gestu napisano zahtevo „Spoznamo se“. Še več, spodbudila je občinstvo in kulturne skupine, da so se začeli bolj zanimati za kulturo v sosednjih občinah, hkrati pa kritično presojeti lastno snovanje in kulturno ponudbo. Prenekateri kulturni skupini je akcija pomagala tudi na prvo gostovanje zunaj matične občine.

Seveda so se pokazale tudi pomanjkljivosti in tem so na omenjenem sestanku posvetili osrednjo pozornost. Marjan Černe iz Črnomlja je menil, da se je akcija glede na njeno obširnost začela prepozno, zato imajo marsikje slabši obisk. To ne velja za krajevne skupnosti, kjer so imeli ob nastopih polne dvorane, skupine pa so z domačini navezovali trajnejše stike. Za slabost gre šteti pojave, da so tu in tam zadnji hip spremenili že prej sestavljene in objavljene programe.

Toni Gasperič iz Metlike je dodal, da je število kulturnih skupin, ki so jih v tej občini dobili v goste, narekovala razpoložljiva vsota denarja. Najbrž je res, da prireditelje v manjši občini pestijo denarne težave.

Črnomaljski podatki pa dokazujejo, da vendarle ne gre za prehud zalogaj: za kakih 20 programov v tej kulturni izmenjavi bodo morali odšteti „vsega“ 100.000 dinarjev. To je

ugotovitev več, da je akcija „Spoznamo se“ poleg vsega tudi zelo stabilizacijsko naravnana.

KVARTET HARMONIK – Kulturni programi novomeške občine za akcijo „Spoznamo se“ so pestro sestavljeni. Vključujejo tudi učence glasbene šole Marjana Kozine. Dekleta, ki sestavljajo kvartet harmonik, so dosedanje nastope uspešno prestala.

„Ploha“ končala sezono

Slabši obisk zadnjih predstav mirnopski igralcem ni vzel volje – Z denarno podporo bi šlo laže

Po dveh letih so Mirnopski spet videli domačo predstav. Gledališka skupina tamkajšnjega kulturnega društva je v režiji Marjana Kolenc pripravila „Ploha“, komedijo Petra Petroviča. Premiera 22. februarja je bila zelo dobro obiskana, slabši obisk pa je imela skupina na gostovanjih v Veliki Loki, Skočjanu, Dolenjskih Toplicah in na Malem Slatniku. S ponovitvijo igre na domačem odru 29. marca so končala gledališka sezona 1980/81. Slab obisk skupini ni vzel volje, saj so igrali kot pred polno dvorano. Hkrati so se odločili, da se bodo dovolj zgodaj pripravili na novo sezono.

Ob vsem tem je potrebno omeniti, da mirnopski igralci vsako

premiero povsem sami pripravijo. Vsi so namreč zadolženi, da poleg dobre igre poskrbijo še za kulise, kostume, razsvetlavo in druge rekvizite. Mlajši se marljivo uče pri starejših, med katerimi je Elko Obrekar prav gotovo vsem za zgled. Kajpada bi šlo precej laže, če bi bili deležni denarne podpore. Izkupiček od predstav namreč komaj zadostuje za kritje stroškov, ki jih ima skupina.

J. S.

Z „VERIGO“ NA GOSTOVANJH

Gledališka skupina KUD France Zbašnik v Dolenji vasi pri Ribnici je ves mesec uspešno nastopala s Finžgarjevo ljudsko igro „Veriga“, ki sta jo režirala Albina in France Grivec. Po premieri in ponovitvi na domačem odru so gledališčniki iz Dolenje vasi gostovali v Sodražici in Ribnici. Gostovanje v ribniškem Domu JLA je šlo med prireditve v počastitev občinskega praznika.

POČASTITEV FRANCETA MAROLTA

Jutri bo v Kulturnem domu Ivana Cankarja v Ljubljani nastopila akademska folklorna skupina Franceta Marolta. Na sporedu bodo običaji, plesi in pesmi vseh slovenskih pokrajin, nekaj pesmi pa bo zapel ljubljanski oktet. Prireditev bo posvečena ustanovitvi te folklorne skupine in utemeljitvi preučevanja ljudske duhovne folklorne Francetu Maroltu ob 30-letnici njegove smrti.

RAZSTAVLJAJO NOVINCI V DSLU

V Galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani razstavljajo svoja dela slikarji in kiparji, ki so lani postali člani Društva slovenskih likovnih umetnikov. To so: akademski slikarji Nikolaj Beer, Daniel Demšar, Albin Krese, Dušan Mandič, Jožef Muho-vič, Iris Skubin, Pavle Učakar in Franc Vozel, slikarka (amaterka) Nuša Dragan in akademski kipar Tomaž Kolarič. Umetniški svet društva, ki mu posreduje Bogoslav Kalas, ugotavlja, da se je zadnje čase močno povečal pritisk profesionaliziranih likovnih amaterjev, ki hočejo postati člani društva. Ti kandidati, je še slišati, so do svojega dela skrajno nekritični in se ženejo le za možnimi materialnimi koristmi.

„ZARJA“ GOSTUJE V NOvem MESTU

Gledališka skupina kulturnega društva Zarja iz Soteske bo v ponedeljek, 6. aprila, gostovala v veseloigro „Poslednji mož“ v Novem mestu. Računa, da bo ta nastop uspešen kot vsi dosedanj, saj so soteškega „Poslednjega moža“ do zdaj videli že številni podeželski kraji na Dolenjskem. Predstave so bile povsod dobro obiskane, saj se lahko le malokatera skupina pohvali, da je njene uprizoritve videlo toliko ljudi. Zavedajo se, da kakega gledališkega čudeža ne prinašajo na oder, saj nastopajo na odru zgolj iz veselja.

PRED FESTIVALOM MLADINSKEGA PETJA

Do mladinskega pevskega festivala v Celju, največje letošnje mladinske glasbene prireditve pri nas, je manj kot dva meseca. Prijavljenih je 15 zborov, ki bodo sodelovali na zveznem tekmovanju za mednarodno tekmovanje pod okriljem tega festivala pa bodo nastopili zbori iz Avstrije, Bolgarije, Francije, Grčije, Madžarske, Poljske in Velike Britanije. Za množični nastop v Celju se je prijavilo 36 zborov iz raznih krajev Slovenije. V času festivala bodo zbori iz tujine nastopali na koncertih širom po Sloveniji.

REKORDEN ODZIV NA NATEČAJ

Železničarsko gospodarstvo Ljubljana je letos že devetič razpisalo literarni in likovni natečaj, imenovan po partizanskem pisatelju – železničarju Bogu Flandru – Klusovem Joži. Osnovnošolci iz skoraj vseh slovenskih osnovnih šol in nekaterih oddelkov male šole so poslali rekordno število prispevkov: 9.944 likovnih, 5.315 literarnih in precej ročnih izdelkov. Izid natečaja bodo objavili ob dnevu železničarjev (15. aprilu), ko bodo podeljene tudi nagrade, medtem ko bodo vsi udeleženci prejeli spominske značke.

„GALLUS“ OŽIVLJA

V Ribnici poskušajo pomagati na noge Kulturnemu društvu Gallus. Po dveh propadlih poskusih je občini zbor vsaj tolikanj posrečil, da je društvo dobilo novo vodstvo – predsednika Jožeta Debejaka in predsedstvo. Prizadevajo si vključiti v društvo najrazličnejše skupine, ki že delujejo, poživiti delo pevskega zbora in ustanoviti dramsko sekcijo. Računajo na uspeh, s tem pa tudi na ponoven razvoj kulturnega amaterizma.

Z javnim delom do javne veljave

Društvo knjižničarjev Dolenjske dobilo novo vodstvo in častne članove – Čez leto bo pomagalo v Novem mestu izvesti plenum Društva bibliotekarjev Slovenije

Društvo knjižničarjev Dolenjske je dobilo novega predsednika. To je Ivica Milič iz Študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Hkrati z novim izvršnim odborom so ga izvolili na društvenem občnem zboru, ki je bil v petek, 27. marca, v čitalnici novomeške študijske knjižnice.

Občni zbor je imel slovesen začetek. Na predlog izvršnega odbora so soglasno sprejeli sklep o podelitvi častnega članstva zaslužni ma novomeškima knjižničarkama Ruži Fuis in Neli Košial. Utemeljitev je prebrala in diplomirala izročila dosedanja predsednica Lea Grabrijan iz Črnomlja, kije v nadaljevanju poročala, kaj je društvo delalo od

ZAKAJ NE VEČKRAT? – Društvo knjižničarjev Dolenjske je v javnosti še premalo znano. Poti do uveljavitve je več. Knjižne razstave z literarnimi večeri, ki bi jih društvo lahko pogosteje organiziralo, so samo ena od njih. Društvo bi moglo biti tudi soorganizator drugih prireditev, ki se vrstijo po občinah ob najrazličnejših priložnostih.

zadnjega občnega zbora lani aprila. Predvsem se je posrečilo organizirati knjižničarje v osnovnih in srednjih šolah, kjer knjižničarska dejavnost ni ustrezno cenjena in vrednotena. Zavoljo obravnavanja na tak način je knjižnica na marsikateri šoli premalo dostopna in vključena v redno vzgojno-izobrazovalni proces. Poslej naj bi bilo drugače, saj pravkar ustanavljajo troje aktivov, ki bodo ob pomoči društva poskušali doseči, da se napake in krivice, ki se godijo šolskim knjižničarjem, odpravijo.

V minulem obdobju je društvo začelo uvajati nekatere nove dejavnosti. Med take lahko šteje literarni večer v Trebnjem, izveden v sodelovanju s tamkajšnje matično knjižnico. S takimi oblikami dela društvo stopa iz anonimnosti, zato bo z njimi nadaljevalo. Očitno premalo pa je bilo narejenega za včlanjevanje knjižničarjev, saj se številno stanje od zadnjega občnega zbora ni bistveno povečalo. Akcija, s katero so hoteli uvesti bibliobus za dolenjsko regijo, se ni posrečila, ker so nastopile prehude denarne težave.

Navzoči so potem prisluhnili Ivici Miliču, ki je govoril o zaščiti bibliotekarskega gradiva pred vlago, ognjem, poplavo in najrazličnejšimi vplivi. Poudaril je, da je dolžnost knjižničarjev gradivo ne le ustrezno obdelati, ampak tudi zagotoviti, da

ne bo začelo propadati. Informaciji o stanju šolskih knjižnic, ki jo je dal Drago Vuica, je sledila izčrpnjša informacija o pripravi novega zakona o knjižničarstvu. Nataša Petrov je povedala, da je republiški komite za kulturo in znanost že poslal v razpravo osnutek zakona, svoj osnutek zakona pa pripravlja tudi Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Med nalogami, ki naj bi jih uresničili do naslednjega občnega zbora in so naložene predvsem novemu vodstvu, kaže omeniti predvsem nekatere. Tako so se odločili ustanoviti komisijo za pomoč aktivom šolskih knjižničarjev, nadaljevati s strokovnimi seminarji za nepoklicne knjižničarje in še bolj utrditi organiziranost društva. Na občnem zboru so sprejeli ponudbo, naj bi spomladi 1982 organizirali v Novem mestu plenum Društva bibliotekarjev Slovenije. Sl ednje bo pravzaprav osrednja naloga, ki naj bi pripomogla k še večji uveljavitvi Društva knjižničarjev Dolenjske v javnosti.

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

Častno priznanje za poslanstvo šole

Črnomaljski gimnaziji podelili Žagarjevo priznanje

Na slovesnosti, ki je bila minuli petek v Kulturnem domu Ivana Cankarja v Ljubljani, je republiška izobrazevalna skupnost podelila tradicionalne Žagarjeve nagrade zaslužnim pedagoškim delavcem, Žagarjeva priznanja pa vzgojno-izobrazevalnim organizacijam za izredne uspehe.

Eno od treh Žagarjevih priznanj je dobila tudi črnomaljska gimnazija kot osrednja vzgojno-izobrazevalna organizacija v Beli krajini. V obrazložitvi so zapisali, da je svoje bogato poslanstvo začela kot meščanska šola že leta 1935. Med NOB je v celoti izpolnila svoje poslanstvo. Že leta 1943, po osvoboditvi Bele krajine, je postala prva partizanska gimnazija na Slovenskem, delala pa je po učnih načrtih, ki jih je prevečala zmagovita revolucija. Kot taka je bila edini primer v okupirani Sloveniji in nemara tudi v okupirani Evropi. Tudi ves povojni čas neguje črnomaljska gimnazija borbene tradicije svoje predhodnice pri izobraževanju bodočih samoupravljalcev in strokovnjakov.

Veliko dela za eno samo noč

Mladoletnika iz Kočevja sta si „izposojala“ avtomobile – Volga očitno pretrd oreh, V Dolenji vasi sta jo razbila – Prijeli so ju v Zagrebu

Starejša mladoletnika A. T. in B. P. iz Kočevja, oba rojena 1963, so miličniki ovadili javnemu tožilstvu zaradi odvzema motornega vozila, poizkusa odvzema motornega vozila in dokončane poizkusa velike tatvine.

Oba naj bi v noči na 17. marec zagrešila na območju občin Ribnica in Kočevje vrsto kaznivih dejanj. Najprej sta iz nezaklenjene garaže last Zlatka Gornika iz Dolenje vasi skušala odpeljati avto P 126. Ker ga nista znala voziti brez ključev, sta poškodovala le ključavnico za volan.

Takoj nato sta vlomila v garažo Rudija Oražna iz Dolenje vasi. Snela sta garažna vrata, vzela nista nič, ker v garaži ni bilo avtomobila. Več sreče sta imela malo kasneje, ko sta z dvorišča hiše Janeza Bojca vzela njegov avto znamke Volga. Lastnik je namreč pustil ključe v avtu. Odpeljala sta se proti Ribnici. V Dolenji vasi sta se zaletela, razbila avto – škoda je okoli 70.000 din – in ga pustila.

Nato sta vzela na dvorišču hiše Rudija Trdana iz Dolenje vasi motorno kolo Tomos T-12 in se z njim pripeljala do Kočevja. Motor sta na križišču Ljubljanske in Kolodvorske ceste odvrгла in krenila v nove podvige. Iz zaklenjene garaže last Milana Strniše iz Kajuhevega naselja 57 – vanjo sta prišla skozi kletno okno – sta od-

peljala stoenko in se z njo vozila po Kočevju. Lastnik je opazil svoj avto, ko se mu je približal, je iz njega pobegnil eden izmed obeh mladoletnikov. Avto sta že prej delno poškodovala.

Isto noč sta mladoletnika vzela iz nezaklenjene garaže v Koblarjih pri Kočevju avto Antona Žgarja. Z njim sta se odpeljala v Zagreb, kjer so ju 17. marca ob 6. uri zjutraj prijeli miličniki. Zdej čakata na primerno kazen. V eni noči sta opravila kar veliko dela.

J. P.

STOPIL PRED AVTO

Na magistralni cesti med vasio Vrhovo in Boštanjem je 27-letni Jože Marinč z osebnim avtom srečal skupino pešcev. Iz gruce je nenadoma stopil pred avto Ivan Rugej. Zaradi zlomljene noge so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

VLAK GA JE ZBIL DO SMRTI

Na železniškem prelazu v Loki je v soboto zjutraj 70-letni oskrbovanec doma počitka v Loki Anto Deželak hotel prečkati progo ob zaprtih polzapornicah. V tistem trenutku je iz zagrebške smeri pripeljal brzec, možaka zadel in ga odbil več kot 30 metrov daleč. Deželak je bil takoj mrtev.

USODNA VOŽNJA S TRAKTORJEM

V nedeljo zvečer se je v traktorski nesreči smrtno ponesrečil 40-letni Andjelko Poljanec iz Bruna vasi. Zgodilo se je, ko je iz Krmelja proti Pijavcam vozil traktor 26-letni Ivan Madunič iz Bruna vasi. Na priklopi s kamenjem sta sedela Andjelko Poljanec in 19-letni Slavko Petric. Ko je traktor peljal iz Gabrijela po klancu navzdol, je iz neznanega vzroka zapeljal v desno, prikolica se je na travniku prevrnila. Kamenje je zasulo Poljanca in ga stisnilo do smrti.

SKORAJ SO GA ZASAČILI

V noči na zadnji marec je neznanec na Cesti 4. julija v Krškem vlomil v osebni avto Staneta Puntariča in odnesel radio. Lopova so opazovali, vendar mu je uspelo pobegniti. Daleč ne bo prišel.

UMRLA NARAVNE SMRTI

V soboto dopoldne so našli v stanovanju mrtvo 72-letno Marijo Kunšek iz Trnovca pri Sevnici. Ženska je živeła sama, zdravnik je ugotovil, da je umrla naravne smrti.

ŽENI GROZIL Z UBOJEM

Krški miličniki so v soboto popoldne pridržali 26-letnega Dušana Ivačiča iz Brestanice, ki je pred tem ob prihodu domov brez razloga razbil opremo, ženi pa grozil, da jo bo ubil. Ko so prišli i miličniki, se jim je upiral in skušal pobegniti.

KRONIKA NESREČ

V PEŠCA – Stanko Sušteršič iz Novega mesta je 26. marca popoldne vozil z osebnim avtom od Bršljina proti mestu. Pred križiščem z Ljubljansko cesto je prepozno opazil, da avto pred njim stoji, zato je močno zavrl in zavil v desno. Pri tem je zapeljal na pločnik in zbil na tla 26-letnega Čeda Čučiča iz Prnjavora. Pešca so pokrpali v bolnišnici.

ZAPRL POT – 26. marca popoldne je 28-letni Franc Franko iz Vel. Brusnjac na Ratežu z osebnim avtom zavijal proti Novemu mestu

OB ZIDANIČO

Drabovi s Težke vode so 28. marca v vinogradu v Sevljih požigali rezino. Veter je zanesel iskre na zidanico, pokrito s slamo in poslopje se je vnelo. Požar so gasili do mači in gasilci iz Stopič. Škoda je za 100.000 din.

Naslednje jutro so ga našli mrtvega

Dušan Pahulje vozil prehitro – Iz ene vrtače ga je vrglo v drugo

Ko je 23. marca peljal Milan Trpin iz Slovenske vasi iz Kočevja proti Mozlju, ga je s hitro vožnjo prehitel 24-letni Dušan Pahulje iz Kočevja. Srečala sta se v gostilni, kjer je Pahulje dejal Trpinu, da ima slab avto, nato pa mu je predlagal, da bi tekmovala proti Kočevju. Vendar do tekme ni prišlo.

Ko je Pahulje odpeljal okoli 20,30 proti Kočevju, ga je zaradi hitre vožnje začelo zanašati že okoli 1.100 m od Mozlja proti Kočevju in to na ravnem delu ceste, nato pa ga je na blagem ovinku vrglo s ceste. Avto se je prevračal in padel najprej v eno vrtačo, od koder ga je vrglo še v drugo, kjer obstal. Avto je naprej drsel preko 25 m daleč, nato se je prevračal preko 35 m daleč, kjer je obstal. Voznika pa je vrglo še 12 m naprej. Ponesrečenca so našli i mrtve ga šele naslednje jutro okoli 5,30.

Po sledih na kraju nesreče sklepajo, da je Dušan Pahulje vozil s hitrostjo, ki je presegala 100 km na uro. Avto je sicer uničen, ko pa so ga pregledali, so ugotovili, da je bil ob vožnji tehnično brezhiben.

J. P.

Bife zaslužil „dopust“

Lokalček „Pri vodnjaku“ na novomeškem Glavnem trgu ogrožal zdravje potrošnikov

Inšpektorja sta 23. marca zaprla bife „Pri vodnjaku“ na novomeškem Glavnem trgu. Gostišče, last Mercatorja–Standard, je znano kot priljubljena hitra okrepčevalnica vseh slojev Novomeščanov in okoličanov.

Inšpektorja sta ugotovila, da je bife slabo higijensko vzdrževan, oprema in pribor nista bila

dovolj očiščena, prej bi rekli, da zamaščena. Ponekod je bilo opaziti ostanke hrane, korita za pomivanje posode v kuhinji so bila zamaščena, na robovih se je lepila zastarala umazanija. Kuhinja je služila tudi za skladišče pijač, kar seveda ni dovoljeno. Talna obloga je bila za v smeti, ploščice umazane, prav tako police za shrambo steklenine.

V točilno mizo je bilo vgrajeno le enojno korito za pomivanje steklenine, kar je po predpisih premalo, sanitarije pa umazane, zamaščene in zato neuporabne, dokler jih temeljito ne vidi voda. Do stranišča je bilo težko priti, ker je pot založena z blagom iz sosednje prodajalne.

Navedeno je ogrožalo zdravje potrošnikov, zato sta inšpektorja bife „Pri vodnjaku“ zaprla, dokler zadeve ne spravijo v red. Zaposleni so v manjši trumi zgrabili za metle in čunje ter naslednjega dne prosili inšpekcijo, naj pride na ogled, češ da je vse kot v učbeniku. Čisto tako ni bilo, po dveh urah dodatnega urejanja pa inšpekcija ni imela več pripomb.

SMRT MED GAŠENJEM POŽARA

V petek dopoldne je 80-letna Ana Ilc iz Šmarjeških Toplic nekaj streljajev od doma požigala travo in grmovje. Popoldne je ponovno šla od doma po regrat, mimogrede pa je zavila na travnik, kjer je bila kurila, da bi videla, če je ogenj že pogasjen. Plameni so še sukljali, požar se je širil proti gozdu. Ilceva je začela gasiti, pri čemer ji je začela goreti obleka. Zdravnik je lahko ugotovil samo še smrt zaradi opeklin.

ODPELJAL NAPREJ

Vinko Butala iz Dobljč se je 27. marca zvečer peljal z motornim kolesom od Kanižarice proti domu. Dohitel je motorista in ga začel prehitovati, ko je ta nenadoma zavil v levo. Butala je padel na tla in se laže rnil, neznan motorist pa je odpeljal naprej.

KRADLA BENCIN

Miličnik, ki je bil ponoči 19. marca na obhodu po Kočevju, je opazil na parkirišču pri Kidričevi ulici 3 dva neznanca, ki sta iz avtomobilov tankala bencin. Ko sta ga opazila, sta začela bežati, vendar je miličnik ujel 23-letnega Zdravka Praštalo iz Uskoške 15 v Kočevju, naslednje jutro pa še prav tako 23-letnega Ilijo Jurčiča iz Rudnika 2. Miličniki so nato ugotovili, da sta kradla bencin iz fičkov I. G. iz Šalke vasi in A. R. iz Kidričeve 3. Skupno sta ukradla okoli 20 litrov bencina.

KDO JE MRTVI NEZNANEC?

Ob Krki pri vasi Malence so v soboto popoldne našli mrtvega moškega. Nj egove identitete še niso ugotovili, gre pa za 25 do 30 let starega fanta. Po dosedanjih poizvedbah naj bi neznanec skočil v Krko, po nekaj metrih čofotanja pa zlezal ven. Vse kaže, da je umrl od prevelike količine alkohola, ki ga je spil pred skokom. Na bregu so našli tudi steklenico.

GOREL MACESEN

V družbenem gozdu nad Lukovcem pri Sevnici je v soboto popoldne verjetno zaradi odvrženega ogoraka izbruhnil gozdni požar. Pogorelo je 15 arov 5-letnega macesnovega nasada in 2 hektara mešanega gozda. Ogenj, ki so ga pogasili sevniki gasilci, je povzročil za 100.000 din škoda.

Dober namen ni smetar

Pri Žužemberku odkrili črno smetišče – Sledi vodijo v bližnja naselja – Finančna injekcija iz Novega mesta?

Vodnogospodarski ter sanitarni inšpektor sta si ogledala črno smetišče pod cesto Novo mesto – Ivančna gorica, streljaj od poti za Gor. Križ. Smetišče je v gozdu in zelo „priročno“, saj je smeti mogoče odvreči kar s ceste.

Odpadki se raztresajo proti Krki; gre predvsem za avtomobilske školjke ter drugo zavrženo avtomobilsko pločevino, štedilnike, pločevinaste sode, razbito keramiko, čevlje, copate in škornje, preproge, polivinila, nekaj je tudi gradbinskih smeti itd. Po grobi oceni je smeti za zajetnih 30 kubikov ali več.

Po smeteh ni bilo mogoče ugotoviti nekdanjih lastnikov, razum pa nalaga sklep, da so črno smetišče osnovali prebivalci bližnjih naselij. Smetišče še uporabljajo.

Ogleda se je udeležil tudi predstavnik sveta žužemberške krajevine skupnosti. Izjavil je, da za smetišče ve, uporabljajo pa da ga najverjetneje res prebivalci bližnjih naselij. Modro je dodal, da ni bilo treba še pred začetkom zelenja v žužemberški KS organizirati akcijo za sanacijo človekovega okolja, za kar pa bi bili potrebni dodatni dinarji. Pomagala naj bi novomeška samoupravna komunalna

skupnost. Ne ve se sicer, kaj naj bi imeli Novomeščani z žužemberškimi ilegalnimi smetišči, tamkajšnja misel, da črne smeti le niso najlepše ter da spada pločevina na odpad, pa zveni bolj prepričljivo, čeprav lepe misli in nameni še nikoli in nikjer niso pospravljali smeti.

Nevaren čas pomladnih požarov

Zgorela tudi 2 ha smrekovega nasada pri Cerovcu – Malomarno kurjenje

Ogenj je 24. marca popoldne zajel okoli 3 ha stelnikov nad Bočko. Zemljišče je last GG Črnomelj. Zaradi vetra se je ogenj zelo hitro širil proti gozdu. Pogasili so ga metliški gasilci. Kolikšna je škoda, bodo ocenili gozdarji. Vse kaže, da so se plameni preselili na stelnike z bližnjega travnika, kjer so požigali travo.

Kar za 200.000 din škoda pa je povzročil gozdni požar, ki je izbruhnil 25. marca popoldne v smrekovem nasadu med Malim Cerovcem in Plemberkom. Zgorelo je okoli 2 ha nasada. Ogenj so pogasili prostovoljni gasilci iz Cerovca. Vzrok požara še ugotavljajo, vse pa kaže, da gre za malomarno kurjenje.

V petek je gorelo na stelnikih med Gornjim Suhorjem in Belčjim vrhom. Plameni so zajeli okoli 8 hektarjev zemljišča in ogrožali bližnji smrekov gozd. Požar, ki je nastal sredi požiganja suhe trave, so zadušili občani in prostovoljni gasilci iz Dragatuša.

Požiganje suhe trave je povzročilo požar, ki je izbruhnil v nedeljo na košenici pri Rožnem Dolu. Plameni so ogrožali bližnji gozd, vendar so jih prostovoljni in poklicni gasilci pogasili. Ponoči so organizirali dežurno službo. Kolikšna je škoda, še ugotavljajo.

TOVORNJAK ČEZ NOGO

Na delovišču SGP Grosuplje pri Talčjem vrhu je v petek delavec Miloš Vujičić iz Grosupljega stal za tovornjakom, m. Ko je sofer premaknil vozilo nazaj, je Vujičića zadelo in zbil na tla, pri čemer je kolo zapeljalo čez nogo. Vujičića so morali odpeljati v novo meško bolnišnico.

TOVORNJAK V SKALO

Mladen Stifanič, voznik pri Istra-avtu Umag, je 24. marca ponoči vozil tovornjak s prikolico od Ljubljane proti Novemu mestu. Pri Jezeru je v slabo preglednem ovinku na polni črti prehitel cisterno, ko je nasproti pripeljal tovornjak Špedtransa Maribor, ki ga je vozil 28-letni Mehmed Hadarevič. Da bi preprečil čelno trčenje, se je Hadarevič umikal na rob ceste, zapeljal na bankino, trčil v skalo in se prevrnil. Pri tem so se s tovornjaka razsule bale papirja in za eno uro zaprle promet. Gmotne škode je za 250.000 din.

POTA IN STRAŠNA POTA

dežurni poročajo

AVTO NAŠLI – Osební avto, ki so ga ukradli Novomeščanu K. P. pred gostilno „Marička“ v Bučni vasi, so naslednjega dne našli v Bršljino. Kdo se je vozil z avtom, še ugotavljajo.

PRETEPAL ŽENO – Sentjernejski miličniki so v nedeljo dali na hladno 30-letnega Alojza Škrabca iz Sentjerneja, ker je pijan razgrajal in pretepal ženo ter otroke. Stopiti bo moral k sodniku za prekrške.

TAVAL PO CESTAH – Metliški miličniki so pridržali Zorana Zvonkoviča iz Jurovskega Broda, ki je v nedeljo pijan kolovratil po metliških cestah in oviral promet.

NEPREVIDNOST – Novomeščan K. P. je minulí četrtek parkirál avto pred gostilno Pri Marički v Bučni vasi. Medtem ko si je lastnik v gostilni gasil žejó, je avto izginil. Sicer pa je z odprtimi vrati in ključi v ključavnici za vžig naravnost moledoval za krajše potovanje v neznanó.

SPREHOD PO MAGISTRALI – Metliški miličniki so 25. marca pridržali do iztreznitve 36-letnega Josipa Delimara iz Karlovca, ki je prišel v Metliko, popiljal v gostiščih, potem pa razgrajal in hodil po sredi magistralne ceste. Ker vsa opozorila niso zalegla, so ga možje v modrem odpeljali na varno.

AVTO NAŠEL LASTNIKA – Izpred stanovanja Franca Černeta v Novem mestu je 22. marca izginila katrca. Naslednji dan so avto nepoškodovan našli v Žužemberku. Kdo se je z njim vozil, še ugotavljajo.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Pred dnevi je tat obiskal tovarno zdravil „Krka“ in ukradel kar 35 opažnih plošč „Bled“, med brati vrednih 30.000 din. Ploščice so bile last SGP Pionir. Tatu bi nabrž našli med novepečenimi graditelji.

• Zmikavt je te dni obiskal novomeško pedagoško akademijo in eni od študentk ukradel denarnico s 4.500 dinarji. Tatovi dajo vse manj na poslovno moralo, saj krađejo že študentom.

• Ljubljancanka je bila v svojem vinogradu pri Žužemberku. Med delom je odložila v zidanici na polico prstane, vredne 20.000 din. Mimo je kot zanalašč prišla romska družina, prosila za hrano in jo tudi dobila. Ko so bili Romi že za obzorjem, je Ljubljancanka opazila, da zlatnine ni več.

• Na Straški gori je bilo te dni vlomljeno tudi v zidanico tovarne Iskra. Tat se je splazil noter skozi straniščno okno. Odnesele je za okoli 1.000 din žlic, vilic in nožev. S hrano mora biti kar dobro zeložer.

OGOREK Z VLAKA

V petek je gorelo v gozdu ob železniški progi Metlika – Gradac. Ogenj je zajel hektar mladega smrečja. Pogasili so ga dragatuški gasilci. Domnevajo, da je ogenj, ki je povzročil za 50.000 din škoda, povzročil z vlaka odvrženi cigaretni ogorek.

TATINSKA OBISKA

V petek je bilo vlomljeno v hišo Marije in Jožefe Može s Krke. Vlomilec je vtrl skozi vrata, ko lastnik ni bilo doma. Iz miznega predala je vzel 1.500 din.

V noči na 28. marec se je nekdo prithotapil do kurhika Franca Gorenca v Češnjicah in odnesel 6 kokodajs.

S sobotno zmago nad Fructalom Novomeščani pristali na 8. mestu — 600 gledalcev — Kočevci nadaljujejo mrtvi tek z Lesonitom

Bon 4, Godler, Mrhar 2, Mršnik 3, Udovč.
Lestvica: 1. Rudar 23... 8. Novo mesto 10.
Naslednje kolo: Novo mesto — Alpes.
SRL — ženske, 12. kolo: Branik—Itas Kočevje 18:15, (8:11) MLINOTEST—SENTJERNEJ 19:13 (9:8).
Lestvica: 1. Mlinotest 21... 6. Sentjernej 13, 9. Kočevje 9.
Naslednje kolo: Sentjernej—Preddvor, Drava—Itas Kočevje.

SOL — moški, 12. kolo: PIONIR—TRIGLAV 3:0 (3,3,10)
Lestvica: 1. Pionir 24.
Naslednje kolo: Sava—Pionir.
SOL—ženske, 12. kolo: BRANIK (ml) — KRKA 3:0 (3,7,8).
Lestvica: 1. Branik 28... 9. Krka 2.
Naslednje kolo: Krka—Tabor.

SNL — zahod, 14. kolo: BELA KRAJINA—KOČEVJE 2:0 (0:0), PRIMORJE—ELAN 1:0 (0:0).
Lestvica: 1. Primorje 23... 6. Bela krajina 11, 7. Elan 6, 8. Kočevje 4.
Naslednje kolo: Stol—Elan (3:1), Primorje—Kočevje (6:0), Tabor—Bela krajina (0:2).

II. zvezna liga—moški, zadnje kolo: NOVOLES—FRUCTAL 93:87 (31:53) Novoles: Munič 32, S. Seničar 17, Beg 2, Zupevec 16, Skube 4, P. Seničar 18, Plantan 4.
LESTVICA: 1. Jug in Novi Zagreb 32... 8. Novoles 20.
II. SKL — vzhod: STRAZA—KOVINAR 81:94 (41:53), DRAVA—BREŽICE 96:89 (54:38).
Vrstni red: 1. Kovinar 26... 6. Podbočje in Straža 14, 9. Brežice 6.
Naslednje kolo: Zlatorog—Podbočje, Brežice—Straža.
II. SKL — zahod: KOČEVJE—VRHNIKA 87:68 (41:36).
Vrstni red: 1. Lesonit in Kočevje 24.
Naslednje kolo: Kočevje—Idrija.

II. zvezna liga, sever—moški, 12. kolo: INLES—SLAVONIJA DI 27:18 (13:5).
Inles: Gelze, Križman 7, Ilc 2, Kos, Tanko 1, Karpov 3, Andoljšek 2, Ambrožič 4, Mate 10, Ambramsberg, Kersnič.
Lestvica: 1. Aero Celje 19... 7. Inles 13.
Naslednje kolo: Jadran Timav—Inles.
II. zvezna liga, ženske, 12. kolo: ZAMET—NOVO MESTO 27:14 (16:6). Novo mesto: J. Štrukelj, Grgič, Turk, D. Štrukelj 3, Hlčin 1, Kramer 1, Jakšič.

II. zvezna liga, sever—moški, 12. kolo: INLES—SLAVONIJA DI 27:18 (13:5).
Inles: Gelze, Križman 7, Ilc 2, Kos, Tanko 1, Karpov 3, Andoljšek 2, Ambrožič 4, Mate 10, Ambramsberg, Kersnič.
Lestvica: 1. Aero Celje 19... 7. Inles 13.
Naslednje kolo: Jadran Timav—Inles.
II. zvezna liga, ženske, 12. kolo: ZAMET—NOVO MESTO 27:14 (16:6). Novo mesto: J. Štrukelj, Grgič, Turk, D. Štrukelj 3, Hlčin 1, Kramer 1, Jakšič.

Le Ribničanom poln zadetek

Prvo spomladansko kolo: visoka Inlesova zmaga in hud poraz Novomeščank — Brez točk tudi v SRL—ženske

Prišel se je tudi spomladanski del prvenstva v rokometnih ligah, ki je dolenskim predstavnikom, Inlesu pri moških in Novem mestu pri dekletih, v nadaljevanju drugoligaškega boja prinesel polovičen izkupiček. Ribničani so namreč visoko premagali ekipo Slavonije DI, medtem ko so Novomeščanke prav katastrofalno izgubile na Reki z Zametom. V slovenski rokometni ligi pa sta obe dolenski predstavnici izgubili: Kočevke v Mariboru, Šentjernejčanke v Ajdovščini.

Tekma na Reki med Zametom in Novim mestom je bila odločena že v prvem polčasu, ko so si domačinke priigrale kar deset zadetkov prednosti. Rečanke so vso tekmo odigrale hitro in domiselno, predvsem pa

učinkovito, in napolnile mrežo novomeške vratarke J. Štrukelj. Še posebno slabo so po poročilih z Reke gostje igrali v obrambi, kjer so se Rečanke dobesedno sprhajale in dosegale zadetek za zadetkom. Ali

Dno že rezervirano?

Zmaga Bele krajine v dolenskem in derbiju začelja proti Kočevju — Novomeščani dokaj nesrečno izgubili v Ajdovščini

Dolenski predstavniki v zadnji skupini slovenske nogometne lige še nadalje igrajo pod svojimi zmožnostmi. To velja tako za Novomeščane, kot za Kočevce, pa tudi Črnomaljšane, ki so tokrat dosegli svojo četrto zmago na prvenstvu.

V dolenskem derbiju ekip iz začelja so pred 300 gledalci nogometiški Bele krajine pokazali za odtenek boljše igre od vrstnikov iz Kočevja in dosegli dve pomembni točki v boju za obstanek. Srečanje je bilo brezskozno izredno nezanimivo in tudi brez pravih priložnosti, če seveda izvememo zastreljano enajstmetrovko domačega vratarja. In kako sta padla zadetka? Prvi je bil v 82. minuti, dosegel pa ga je v Simičič, ki je bil najboljši igralec v vrsti domačinov, drugega pa je "prispeval" isti igralec po lepi akciji

celega napada. In če iščemo najboljše igralce srečanja, potem je bil to poleg Simičiča v domači vrsti Kovač v ekipi Kočevja.

Na pragu lepega uspeha so bili Novomeščani v Ajdovščini v srečanju z vodilno ekipo Primorja. Resda je bilo srečanje slabo in nepovezano, vendar so se gostje izkazali za izredno borbenostjo in srčnostjo. Ob tem je treba povedati, da bi bil rezultat lahko tudi drugačen, saj so gostje iz Kočevja vodile vse do 10 minut pred koncem, potem pa so jih domačinke z agresivnejšo igro ujele in na koncu zaslužno zmagale. Šentjernejke so v Ajdovščini pokazale lepo igro in le domači vratarki Oriovi se imajo rokometiške Mlinotesta zahvaliti, da so odnesle celo kožo. Orlova je namreč ubranila kar pet sedemmetrovk, kar je tudi odločilo zmagovalca v drugem polčasu. Najboljša v gostujoči vrsti je bila M. Kovačičeva, ki je izpolnila svojo „normo“ osmih zadetkov.

Dobro so startali tudi rokometiški v II. slovenski ligi. Rokometiški Krmelja so namreč z domiselno igro premagali ekipo Zagorja z 21:19 in tako osvojili prvi spomladanski točki.

Potem ko so si novomeški košarkarji že kolo pred koncem zagotovili obstanek v drugoligaški družbi, ni sobotno srečanje zadnjega kola z ekipo Fructala odločalo o prav ničemer. Novomeščani so lahko ob koncu prvenstva navdse zadovoljni, saj so si v izredno močni konkurenci priigrali 8. mesto in pustili za seboj vrste, kot so Zaprudje, Domžale, Fructal in Branik, zmagali pa celo nad prvouvršenim Novim Zagrebom, tretjim Borovim, četrtem Dalvinom itd. Sobotna zmaga je bila le še potrditev vrednosti mlade novomeške generacije.

Kar 600 gledalcev se je v soboto zvečer v novomeški športni dvorani poslovilo od svojih ljubljencev, ki so jih za slovo nagradili z deseto

Strelstvo: Kočevke zmagale

V nedeljo je bilo v Kočevju finalno tekmovalje republiške dopisne lige v streljanju za ekipe in posameznice. Med ekipami je bila najboljša ekipa Kočevja, ki je zmagala s 1038 krogi (Skufca 348, Zalar 347, Učakar 343), 2. Kranj 1031, 3. Novo mesto 1015 (Bračko, Bučar, Medle), 4. Zalog, 5. Postojna, 6. Kamnik.

Med posameznicami so bile najboljše: 1. Jelka Bauman (Kranj) 356 krogov, 2. Mili Brezar (Kranj) 351, 3. Marija Skufca (Kočevje), 4. Marija Zalar (Kočevje) itd.

Najboljša ekipa je prejela prehodni pokal in pokal in trajno last, najboljše tri ekipe pa še diplome. Pokal je dobila tudi najboljša posameznica, najboljše tri pa so prejele še kolajne in diplome.

Strelke Kočevja so s to zmago dosegle tudi doslej največji uspeh na strelskih tekmovanjih. Ta uspeh pa je rezultat dolgoletne načrtne vzgoje in vadbe.

J. PRIMC

zmago. Resda so domačini skozi domala celo srečanje igrali podreje vlogi, saj so gostje iz Ajdovščine v prvem polčasu vodili že s 16 koši razlike, ob koncu polčasa pa še z dvanajstimi. Tuđi nadaljevanje ni prineslo nič novega, in ko so že vsi v dvorani menili, da bodo domačini doživeli poraz, so ti v zadnjih minutah zaigrali kot prerajeni. V pičlih petih minutah so z izredno domiselno, privlačno in učinkovito igro povsem nadigrali goste ter si priigrali prednost, ki jim je zadoščala za dragoceno zmago in za 8. mesto na lestvici.

In če ob koncu prvenstva iščemo najzaslužnejše za visoko mesto Novomeščanov v drugoligaški konkurenci, ki se ga niso nadejali niti največji optimisti, potem so to v prvi vrsti Munič pa Plantan, oba Seničarja, Zupevec, Ivančič, razočarala pa ni tudi mlajša generacija, v kateri se je mladi Bajc vse bolj približal prvi peterki.

V drugih slovenskih ligah je največje omembe vreden rezultat Kočevja, ki je premagalo Vrhniko in tako obdržalo vodilno mesto na lestvici skupaj z Lesonitom. Tekmovanja v republiških ligah se nadaljujejo v soboto.

B. B.

NAJBOLJŠI ŠAHISTI V STAREM TRGU

Občinskega šahovskega prvenstva v Črnomlju za pionirje se je udeležilo malo ekip, zmagala pa je ekipa šahovskega krožka iz Starega trga pred svojimi pionirkami in CSS Črnomelj.

V. K.

ZMAGA ZA SLOVO — Munič (v akciji) je bil minulo sezono eden najboljših v novomeški vrsti, ki je s sobotno zmago nad Fructalom osvojila nepričakovano visoko 8. mesto na lestvici. Zupevec spremlja Muničovo akcijo, (desno).

ZMAGA KOČEVSKIH KEGLJAČEV

Na kegljišču pri vodjanku v Novem mestu je bil 10. tradicionalni četverboj kegljačev štirih Gozdnih gospodarstev. Tekma je bila zelo izenačena, slavili pa so Kočevci z dvema kegljema prednosti pred domačini in dobili pokal v trajno last. Vrstni red: 1. ZKGP Kočevje — 547 podrtih kegljev, 2. GG Novo mesto — 545, 3. GG Postojna — 538 in 5. GG Brežice — 536. Posamezno so se najbolj izkazali: Pošta (Postojna) z 92 podrtimi keglji, Zagar (Kočevje) z 88 in Maljevec (Postojna) 85 keglji. Prihodnje srečanje bo jeseni na kegljišču Terme v Catežu pod pokroviteljstvom GG Brežice.

KOLESARJI PRVI NA TEKMI V PULI

V soboto so se novomeški kolesarji udeležili dirke v Puli, ki je štela tudi kot izbirna za reprezentanco, in dosegli lep uspeh. Pri mlajših mladincih, ki so vozili na 70 kilometrov dolgi progi, je bil Papeš drugi. Papeš je takoj po startu pobegnil skupini in sam prevozil 50 km, potem pa ga je ujela manjša skupina kolesarjev in v sprintu je bil na koncu drugi. Smole in Črnič pa sta zasedla 18. in 22. mesto. Izkazali so se tudi starejši mladinci, ki so vozili 90 kilometrov. Novomeščan Bojan je bil tretji, Zagorac pa četrti. Ilar je pripeljal na cilj kot 18. Novomeški kolesarji so osvojili tudi ekipno zmago.

B. F.

Vse po predvidevanjih

Odbojgarsko prvenstvo se bliža koncu — Pionir prepričljivo prvi, Krka prepričljivo zadnja

Prvenstvo v obeh republiških odbojgarskih ligah se bliža koncu, vendar na lestvici ne gre pričakovati sprememb. Pri moških še naprej zanesljivo vodi Pionirjeva ekipa medtem ko so pri dekletih odbojkarice novomeške Krke enako zanesljivo na zadnjem mestu.

V soboto so novomeški odbojkarji pred komaj dvajsetimi gledalci nadigrali ekipo Triglava iz Kranja, v

vsega 45 minutah. Čeprav so domačini igrali s pol moči, je bila njihova zmaga zanesljiva in gladka, gostje pa niso niti enkrat pomenili resnejšega nasprotnika domači vrsti. Res škoda, da si odbojgarskih predstav ne ogleda večje število gledalcev, ki kot da še ne zaupajo novomeškim odbojkarjem. Upajmo, da bo pri popularizaciji tega športa svoje naredilo balkansko prvenstvo.

Nič novega ni niti pri dekletih. Novomeščanke so po pričakovanju gladko in brez pravega odpora izgubile v Mariboru in so še naprej z eno samo zmago na dnu lestvice. Tudi srečanje med Branikom in Krko je trajalo vsega 45 minut, okoli 30 gledalcev pa je videlo rutinsko igro mladih domačink, ki so brez težav opravile z nasprotnicami. Še posebej se je premoč domačink poznala v igri ob mreži, kjer so bile Novomeščanke popolnoma brez moči. Ob podatku, da nimajo v svojih vrstah niti ene višje igralke, je to povsem razumljivo.

PO PRIČAKOVANJU SODRAŽICA

TVD Partizan iz Sodražice in tamkajšnje SSD sta pred dnevi pripravila občinsko namiznoteniško prvenstvo za pionirje in pionirke. Udeležilo se ga je 44 tekmovalcev, najboljše pa je ob koncu predsednik TVD Partizan iz Sodražice Ivan Petrič podelil nagrade in medaje. Pri mlajših in starejših pionirkah je zmagala Nataša Gasperič, domačinka, ki je pokazala daleč največ. Pri mlajših pionirjih je zmagal Krajc iz Dolenjih Laz, pri starejših pionirjih pa Mitja Gasperič iz Sodražice.

Cilj: petina „športnih“ občanov

V črnomaljski občini si prizadevajo za razvoj rekreacije in množičnost — Prednostni panogi sta atletika in košarka — Najprej v šolskih društvih

Glavni cilj telesnokulturne skupnosti črnomaljske občine v tem srednjeročnem obdobju je množičnost in s tem povezan razvoj rekreacije. Tako si v tej belokranjski občini prizadevajo, da bi v tem obdobju v redne organizirane oblike športne rekreacije, kot je splošna vadba v TVP Partizan, udeležba na številnih trimskih akcijah, delavskih športnih igrah, nastopanje v rekreacijskih ligah in vključevanje v ostale oblike telesnokulturnega udejstvovanja, zajeli petino vseh prebivalcev občine.

Kar se tekmovalnega športa tiče, bodo v tem srednjeročnem obdobju največjo skrb namenjali atletiki in košarki, sprva v okviru šolskih športnih društev. Ekipam, ki tekmujejo v republiških ligah — to so nogometiški, rokometiški in strelci — pa bodo zagotovili sredstva in pogoje za nadaljnji kvaliteten razvoj. V okviru tekmovalnega športa

občinska telesnokulturna skupnost sofinancira še vsakoletne prireditve v motokrosu, ki presegajo tako občinske kot republiške in celo državne meje.

Šolska športna društva predstavljajo v črnomaljski občini najboljše temelj za hitrejši razvoj celotne telesne kulture, njihovo dobro delo pa je osnova za razmah množičnosti pa tudi tekmovalnega športa.

Razvoja športa, še posebej prednostne atletike, si ni moč zamisljati brez ustreznih objektov, zato bo telesnokulturna skupnost v tem srednjeročnem obdobju prispevala denar za vzdrževanje stadiona, strelišča in rokometnega igrišča v Črnomlju ter rokometnega igrišča v Semicu.

Prav tako bodo v tem času poskrbeli za strokovni kader, saj naj bi za delo usposobili 20 vaditeljev za splošno rekreacijsko vadbo, dva rokometna trenerja, tri nogometne trenerje, štiri košarkarske vaditelje, prav toliko atletskih vaditeljev ter 4 strelske instruktore.

Za uresničitev občinskega programa telesnokulturne skupnosti bodo potrebovali dobrih 10,5 milijona dinarjev.

VETERANI BREZ PORAZA — Z 8. kolom se je v Ribnici končalo letošnje zimsko rokometno prvenstvo Dolenske; zaslužno je pripadlo Veteranom iz Ribnice, ki so zmagali v vseh osmih nastopih. Na posnetku ekipa Veteranov (stojte z leve): Pelc, Puželj, Kersnič, J. Ponikvar, Mi kulin, Radič, Erčulj; čepi: Andoljšek, A. Ponikvar, Tomšič, Matelič, Tanko. (Foto: M. Glavonjič).

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

PO SVETU OKOLI

POSEBNO ZNAMENJE vlomilca: praznine med zobmi. Tako nekako bi lahko opredelili enega od roparjev, ki sta vlomila v zobozdravstveno ambulanto v Quebecu. Bogatega izkupička nista bila deležna. Našla sta le 60 dolarjev pa zobozdravnika povrh. Da bi posel le ne potekal tako brezkoristno, si je lopov z gnilih zobovljem dal izpuliti nekaj gnilih zob.

NA ŠVEDSKEM imajo novo družabno igrico — goljufanje pošte. Švedska pošta je izdala črno-belo znamko z znamenje splošnega varčevanja, vendar so podaniki švedske kraljevine hitro odkrili, da se da to znamko zlahka fotokopirati. In zdaj po deželi kroži veliko kopij, odgovornim na pošti pa se delajo beli lasje, saj tako zastavljenega varčevanja le niso imeli v mislih, ko so se odločili za stabilizacijsko znamko.

NIČ NI pomagalo 48-letni nuni Flotejo iz grškega samostana v Pepolinistisu, da je poudarjala, kako je tu in tam potegnila kak dim le zato, ker je potem lažje in bolj goreče molila. Policija je kljub svetosti omenjene sestre menila, da ji ni nihče dal pooblastila, da lahko na svojem samostanskem vrtičku goji marihuano in jo kadi. Pa tudi nič kaj ji niso verjeli, ko je trdila, da marihuane ni posadila sama, marveč da je seme „trave“ zanesel k njeni celici božanski dih.

PO SLUŽBENI dolžnosti sta se navadila vleči cigarete z marihuano in sploh uživanja raznih mamil dva policaja iz ameriškega mesta Aurora. Zadolžena sta bila za odkrivanje prekupčevalcev mamil, in da bi pridobila njihovo zaupanje sta se najprej delala, kot da sta sama zasvojenca, no, kmalu se jima ni bilo treba več pretvarjati.

ČE NOVICA iz Kitajske drži, si bodo lahko tudi brez zobi občani privoščili spomladansko solato iz regrata. Na travniku je treba pojesti nekaj mravelj, pa bodo zrasli trije zobje. Nekaj takega je uspelo Yan Zhengshonu. Poskusite!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Že tretji povojni popis

DOBER GOSPODAR vedno ve, koliko ima doma tega in onega, kar potrebuje za delo. Brez točnih podatkov si danes ne moremo več predstavljati napredka v katerikoli panogi in nič ni bolj razumljivo kot to, da si želi takega pregleda tudi država. Posebno še naša, ki ima izredno velik prirast prebivalstva. Zato se bo v soboto, 1. aprila, začel tretji povojni popis prebivalstva v FLRJ. Od zadnjega popisa, ki je bil leta 1963, smo doživeli hkrati z izredno velikim razvojem gospodarstva tudi velike spremembe v sestavi našega prebivalstva.

LANI JE potujoči kino predvajal 32 filmov. Vsak film je doživel več predstav v raznih krajih. Ogledalo pa si ga je tudi do 500 ljudi. In rentabilnost? Drag prevoz jim povzroča neprijetnosti. Vendar poudarjajo, da kultura ni trgovina, kjer bi morali gledati samo na finančni uspeh.

ZAPOSILITEV ŽENA je v trebanjski občini še vedno pereče vprašanje. Primernege ženskega dela namreč ni. Vendar predvidevajo, da bo stvar le nekako urejena. Še letos bodo v Trebnjem zgradili pletilski obrat.

PRED NEKAJ dnevi so v slaščičarni na začetku Ceste komandanta Staneta začeli prodajati sladolede, kljub temu da je vreme še nestalno in kaže toplomer nič stopinj Celzija. Ker je sladolede največja vaba za otroke in vemo, da ga ližejo v vsakem vremenu, če je naprodaj, smatramo prezgodnjo prodajo za neodgovorno.

PRIMANJKUJE NAM krme in tudi za umetna gnojila smo poskrbeli zelo slabo, čeprav so bile zadržge pravočasno opozorjene. Izgovori „ni skladišč“ ne drže. Poiščimo potrebne količine gnojil v sosednjih republikah! Pomanjkanje krme bomo lahko odpravili s pogodbeno proizvodnjo in nakupom zemljišč.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 30. marca 1961)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Tako izborno se jim godi

(Židom) se nikjer ne godi tako dobro kot na Ogrskem, vse skoraj je v njih rokah. Ker se jim tako izborno godi, postali so objestni, kar dokazujejo ti—l e dogodki: lansko leto so na vseučilišču v Budapešti menda židovski dijaki pobili in polomili križe na cesarsko kraljevih grbih. Ni se jim nič hudega zgodilo. Letos so pa profesorji sklenili, da se odpravijo še drugi križi, ki vise po sobanah vseučilišča, kar se je tudi zgodilo. Krščanski dijaki — pomnite, ne samo katoliški, ampak tudi luteranski — so jih obesili nazaj in se postavili po robu ravnateljstvu. A profesorji niso hoteli priti predavati in so sklenili te križe odstraniti.

(V Rusiji) je nekdo streljal na najvišjega upravitelja razkolne cerkve za to, ker je izobil iz razkolne cerkve pisatelja grofa Tolstojca. Mož je sicer duhovit, pa neizmerno pokvarja ljudi z berilom, ki je ne samo nenravno marveč tudi sovražno vsaki posvetni oblasti. Dijaki se skoraj

vsak dan bijejo s kozaki in žandarji, mnogo jih na obeh straneh pade, mnogo dijakov pa vtaknejo kar siloma v vojaško suknjo.

(Prepotrebni) tečaj za vinčake vinarstva posestnikov v bližini Novega mesta, o katerem je v današnjem uvodnem članku govor, je kakor nam vodstvo grmske šole poroča, veleslavni deželni odbor dovolil. V sled tega dovoljenja vršil se bode popolnoma brezplačni tečaj prvo soboto po veliki noči. Podučevalo se bode vinčake o praktičnem in pravilnem zasajanju in grubanju cepljenih trt, o njih pravilnem izgojevanju, to je obrezovanju in vežnji ter o poletni reznji.

(Na prodaj) je: najboljša vrste krompir v poljubni množini in ravno tako lepo posušena plečeta ali šunke ter izvrstno pristno lastno pridelano staro in novo vino po zahtevanju.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. aprila 1901)

Radi bi spodbili razvojni nauk

Ali je Darwin po več kot sto letih res vprašljiv? — Kreacionisti bi želeli znanost spremeniti v zbirko polznanstvenih resnic — Znanstveni spor

Že več kot stoletje je minilo, odkar je Charles Darwin izdal slovitno delo „O izvoru vrst“, ki je temeljito preokrenilo znanstveno misel o nastanku in razvoju živih bitij. V tem času si je Darwinova razvojna teorija kljub zelo ostremu in hudemu nasprotovanju izborila znanstveno veljavnost in prodrla celo v učne programe najbolj reakcionarnih šol. Vendar se nasprotniki evolucijskega pogleda na življenje niso nikoli povsem predali, kar je mogoče zelo jasno videti dandanašnji, ko so močno povzdignili svoj glas. Najglasnejši in še najbolj okrepljeni z nekaterimi dokazi so ameriški kreacionisti, ki jim sedanja klima daje nekaj več veljave. Njihova zadnja polzmagga je bila dosežena v zvezni državi Kaliforniji, ko so na sodišču dosegli, da so v šolskih učbenikih močno počistili z evolucijskimi gledanji in jih zabeležili le kot eno od možnosti.

Kaj sploh ponujajo kreacionisti v zameno za znanstveno preverjeni derwinizem? Naslanjajo se na krščansko—judovsko izročilo, po katerem naj bi bil svet ustvarjen, hkrati pa naj bi bile vse živalske, rastlinske vrste ter človek ustvarjeni, ne pa plod naravnega izbora in razvijanja. Dokler so se povsem

naslanjali na biblijsko izročilo, jih nihče v znanstvenih krogih ni jemal zares, toda kreacionisti so posegli v boj tudi z nekaterimi znanstvenimi metodami, predvsem pa z oprekanjem evolucijskim podmenam in ugotovitvam. Zemlja naj bi bila stara 10.000 let, vesolje prav toliko, odločilna in hkrati edina pomembna sprememba pa vesoljni potop, ki je uničil t. i. predpotopne živali, katerih fosile paleontologi navajajo kot dokaz razvoja živih bitij.

Med kreacionisti je nekaj znanstvenikov, vendar nobenega pomembnejšega biologa, kar je zelo značilno, prav tako pa niso izvedli nobenih osnovnih znanstvenih raziskav.

Kreacionisti radi navajajo protidokaz, da namreč znanstvena metoda preverjanja starosti z radioaktivnim ogljikom ni veljavna, češ da ni nikjer točno ugotovljeno, da je stopnja razpadanja te snovi, kar služi za izračun starosti, danes prav takšna, kot je bila tisočletja prej. Toda evolucionisti imajo v rokah dovolj močnih dokazov o veljavnosti radioaktivnega datiranja starosti, pri tem jim pomagajo celo zgodovinski dokumenti, ki jih kreacionisti priznavajo.

Proti razvojni teoriji naj bi veljal tudi drugi zakon termodi-

namičke, ki pravi, da se vesolje razvija iz reda v nered. Ker je evolucijski proces ravno obraten, saj vodi k vse bolj zapletenim in urejenim živim sistemom, naj bi ne bil v skladu s splošno sprejetim in veljavnim drugim zakonom, torej znanstveno nesprejemljiv in neveljavno. Kreacionisti so pri tem „dokazu“ pozabili na znanstvenika Ijho Prigorina, Nobelovega nagradjenca za kemijo, ki je pred petimi leti dokazal, da omejen zakon ne velja za zaprte sisteme, kot so živa bitja, čeprav je veljaven za vse odprte sisteme, kakršne predstavlja vesolje in Zemlja z njim.

Najprihujljivejša tarča napadov kreacionistov so fosili. Prav te so znanstveniki najprimerneje razložili in jih vključili v celoto razvoja živega sveta z evolucijskim načinom premišljanja in razumevanja življenja. Kreacionisti pa gonijo kar naprej, da paleontologi nimajo v svojih zbirkah nobenega fosila, ki bi predstavljal vmesno stopnjo pri razvoju nižje živalske ali rastlinske vrste v višjo. Te fosilne praznine sicer res obstajajo, vendar imajo paleontologi na tisoče dokaznih primerkov o razvoju posameznih vrst, o njihovih spremembah v razdobju nekaj milijonov let. Skoraj povsem kompletna je fosilna galerija razvoja nosorogov, opic in nekaterih školjk. Iz razvoja posamezne življenjske oblike pa je po posameznih podrobnostih mogoče z vsoto verjetnostjo sklepati tudi na velike evolucijske premike. Nekateri paleontologi trdijo, da so se bistveni premiki, denimo razvojni premik iz ribe v plazilce, dovršili glede na ves evolucijski proces, ki traja milijone let, skoraj v trenutku in ob majhnem številu teh življenjskih oblik, zato je razumljivo, da jih doslej še niso odkrili. Nikakor pa to ne pomeni, da nekega dne paleontologi ne bodo imeli v rokah tudi tega poslednjega in neovrgljivega dokaza.

Spremembe, ki so zavele v ameriški družbi, se prav lahko razširijo tudi na druge dežele, zato so mnogi ameriški znanstveniki ostro obsodili poskus kreacionistov, da bi iz šolskih programov izrinili evolucijsko teorijo. Hkrati znanstveniki opozarjajo, da so kreacionisti prišli do pomembne besede tudi zaradi tega, ker so se na sploh razbohotele polznanstvene resnice.

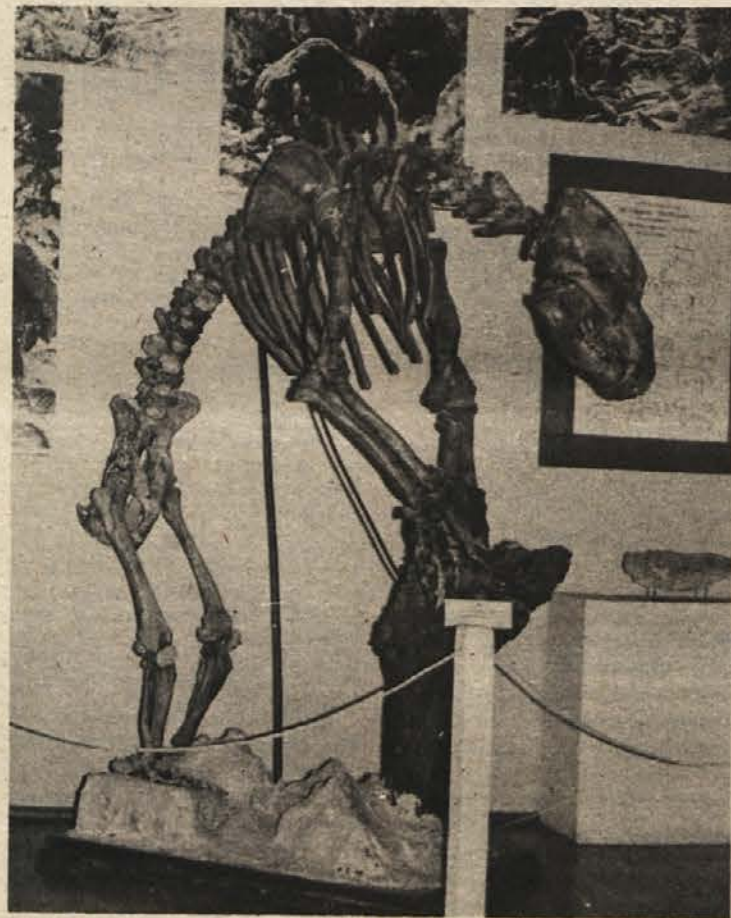
„V biologiji so stvari smiselne le v luči evolucije,“ kategorično poudarja Theodosius Dobzhansky.

Uspešno proti raku

Z zdravili, nožem in obsevanjem proti bolezni

Petletna študija, ki so jo opravili v sedmih svetovnih zdravstvenih središčih in vanjo zajeli 200 ljudi, kaže, da sodobna medicina krepkeje stopa v bran človekovemu zdravju, kakor ga ogrozi ena najbolj pogostih oblik zavrtnate bolezni — rak na danki in na debelem črevesu. Zdravniki zdravijo bolezen s kirurškimi posegi, kemoterapijo in obsevanjem. Študija nakazuje, da je zdravljenje najuspešnejše, če so vsi trije načini zdravljenja združeni.

Pred leti so raka na danki zdravili predvsem s kirurškimi posegi in statistika beleži, da se je bolezen v takih primerih povrnila kar v 52 odst. primerov, medtem ko se je rak na danki ponovno pojavil v 9 odst. primerov, če so ga zdravili s kemoterapijo, ter v 32 odst. primerov, kadar so ga zdravili z obsevanjem. Bolezen se je vrnila le v 21 odst. primerov, kadar so se zdravniki odločili za združeno zdravljenje: operacijo, tritedensko obsevanje in 18-mesečno kemoterapijo.

Okoli kosti izumrlih živali se bje bitka, vendar so argumenti nasprotnikov razvojnega nauka šibki in ne vzdržijo. Na sliki: fosilno okostje jamskega medveda, ki so ga izkopali pri Krapini. (Foto: MiM)

Peščena uganka

Tisočletja stara rezidenca v pesku — Politična karta

Pri Gazi so izkopali staro-egiptovsko rezidenco, katere starost ocenjujejo na 3.000 let. Arheološko odkritje je zbudilo veliko pozornost, saj je po svoje premešalo tudi politične karte, ki jih na Bl. iznjem Vzhodu mečejo Izraelci in Arabci. Tri tisoč let stara egiptovska reziden-

Izkopavanja stare rezidence pod nadzorstvom izraelske vojske.

ca na območju Gaze je za Palestince dokaz, da je Gaza njihova že tisočletja. Zanimivo je, da je rezidenco odkrila izraelska arheologinja.

Prve sledi, ki so pripeljale do odkritja, vodijo v šestdnevno vojno leta 1967. Takrat je arheologinja Trude Dothan našla v arabskih starinarnicah v Jeruzalemu nekaj staroegiptovskih predmetov, za katere so trgovci trdili, da izvirajo iz Hebrona, zma peska na njih pa so izdajala, da trditve trgovcev niso resnične. Sled je arheologinjo vodila na zasedeno ozemlje pri Gazi, kjer je res kmalu prišla do sarkofaga in do spremljajočih predmetov pokopa. V sarkofagu so našli posmrtno ostanke egiptovskega uradnika.

Zadeva pa se ni končala takrat. Pred nekaj meseci je buldozer zaoral v ostanke stare zgradbe, ki se nahaja le nekaj sto metrov od grobišča. Prva izkopavanja so pokazala, da gre za rezidenco iz 14. stoletja pred n. št. Rezidenca je imela 15 sob, zgrajena pa je bila iz glinene opeke.

Mnogi ne poznajo možnosti

Letos varčevanje občanov pri banki raste, še vedno pa je veliko zanimanja za razne kredite — Novosti

Vsi se pritožujemo čez dragotno in zaostrene pogoje pri najemanju kreditov, kako pa se to odraža v Ljubljanski banki za področje novomeške občine, je povedala Branka Car, vodja sektorja za poslovanje s prebivalstvom.

— Ali v zadnjem času znatno večji predpisani polog pri najemanju potrošniških posojil zmanjšuje naval za kredite v vaši banki?

— Pri stanovanjski izgradnji imamo izredno veliko zahtevkov za kredite, ustreči pa jim skušamo v okviru razpoložljivih sredstev. Kar pa zadeva potrošniške kredite, je kljub zaostrenim pogojem še vedno velik naval, posebno za tisto blago, ki ne

itd. Seveda pa se mora občan izkazati z ustreznim potrdilom, da so pri njem res nastopile izredne razmere.

— Z aostrenimi pogoji pri najetu potrošniškega posojila pri nekaterih proizvajalcih že povzročajo kopičenje zalog. Ali bo pri tako ostrih pogojih kreditiranje ostalo?

— Kot smo nedavno izvedeli po televiziji, v ZIS že pripravljajo glede tega nove predpise. Ne vemo, kakšni bodo, v banki pa pričakujemo, da se pogoji ne bodo večali, pač pa je možno uvesti obvezen polog za tiste kredite, ki doslej niso zahtevali lastne udeležbe. Obeta se tudi več novih možnosti kreditiranja. Omenila naj bi samo vlaganja v naprave, ki pomenijo varčevanje z energijo, za obrt in kmetijstvo itd.

— Preko vaše Ljubljanske banke dobe posojila lahko le občani, vaše stranke. Kdo se šteje za stranko?

— Vsak, kdor prejema osebne dohodke na knjižico ali sicer varčuje. V novomeški občini je izplačevanje zaslužkov v združenem delu na hranilno knjižico vpeljano že skoraj 100-odstotno, če ne pri naši, pa pri drugih bankah. Nekateri večje delovne organizacije pa ne izplačujejo preko naše banke samo osebnih dohodkov, marveč tudi dnevnice in kilometrine ter vse ostale prejemke. Tak primer je recimo tovarna Krka. Omenila pa bi še upokojence: v novomeški občini je teh (razen vojaških upokojencev) 4561, medtem ko pokojnino prejema na hranilno knjižico samo 599 upokojencev. Prav ti, ki niso na tak način naših komitentov, so lahko prikrajšani za vrsto ugodnosti pri najetu posojil.

— Ali se naraščajoča draginja pozna pri varčevanju? Mar ljudje sproti dvigajo zaslužke ali ne?

— Presenetljiv je podatek, da v prvih dveh mesecih letos v primeru z lani ta čas občani več vlagajo tako dinarskih, kot tudi deviznih sredstev. Sredstva na hranilnih vlogah in na tekočih računih občanov rastejo. Verjetno pa ljudje manj kupujejo ali pa kupujejo bolj premišleno, kot so prej.

Branka Car: „Letos je bilo vsega odobrenih samo 23 kreditov za nakup avtomobila.“

zahteva lastne udeležbe. Tako smo na primer letos v prvih dveh mesecih odobrili že 227 potrošniških kreditov za nabavo pečn na trda goriva, 208 kreditov pa je bilo odobrenih za razno drugo potrošniško blago, predvsem za pohištvo. Močno pa je upadlo kreditiranje nakupa avtomobilov, kjer je 75-odstotni polog za marsikaterega kupca prehud pogoj. Letos smo za nakup avtomobilov odobrili le 23 zahtevkov za kredit.

— Omenili ste kredite brez pologa. Za kakšne namene lahko daste tovrstna posojila?

— Gotovinska potrošniška posojila do 8.000 din za leto dni lahko dobe občani — naše stranke — v primeru izrednih potreb, kot so smrt ožjih družinskih članov, selitev, zdravljenje

R. B.

JESENI VSELJIVO? — Pred šestimi dnevi je bilo tako gradbišče Centra za usmerjeno izobraževanje v Šmihelu, kjer naj bi se pouk začel že to jesen. Malo verjetno glede na dosedanjo prakso gradbincev... Težave pa so tudi z denarjem, kajti nova izobraževalna ustanova bo zahtevala vsaj 300 milijonov dinarjev. (Foto: R. Račer)

Straža: „Čakanja smo že naveličani“

Problemska konferenca SZDL v Straži pomeni korak dalje v dolgoletnih prizadevanjih za gradnjo nove šole — V zdajšnji 100 let stari stavbi razmere niso vzdržne — Čez 2 meseca poročilo

24. marca zvečer je bila dvorana straškega združenega doma dobro zasedena. Razen predstavnikov krajevnega družbenopolitičnega življenja je prišlo še precej krajanov, ki so bili v zahtevi po novi šoli precej ostri in glasni. Konference se je udeležil tudi Stefan Galič, predsednik izvršilnega odbora OIS, ter inž. Zmago Novak kot direktor in arh. Fedor Umek od Zavoda za družbeno planiranje.

Stražani so navajali več argumentov za nujno gradnjo nove šole, ker zdajšnja več kot 100 let stara šola v Vavti vasi nikakor ni primerna za organiziranje sodobnega pouka za 348 otrok. Ta šola ima še vedno dvoimenski pouk, ni kabineto, zaradi prostorske stiske je onemogočeno delo v kroških in sekcijah, ni telovadnice in najslabše se godi otrokom prvih dveh razredov, ki so v celodnevni šoli. Ti so „zaprti“ v tesnem in vse prej kot primernem prostoru za tako delo. Zaradi nemogočih razmer dobivajo otroci odpora do šole, kar je s psihološkega vidika resna zadeva.

Razen vsega tega krajanje že 9 let plačujejo občinski samopripravek za gradnjo novih šol, pa doslej še niso prišli na vrsto, čeravno je bila tudi njihova gradnja že v občinskem planu.

V razpravi, v kateri je kot krajan in član iniciativnega odbora za gradnjo nove šole sodeloval tudi Franc Šali, izvršni sekretar CK ZKS, so občani nenavadno živahno razpravljali. Krajevni aktivisti in

funkcionarji so dejali, da si ne upajo več na zbor krajanov, ker so pred sprejetjem samopripravek vselej zagotavljali ljudem, da bo tudi Straža dobila ustrežnejše pogoje za šolanje otrok, pa doslej še ni zagotovil, kdaj in kje bo nova šola.

Ker je bila doslej pri gradnji ena izmed ovir tudi lokacija, so

tokrat predstavniki Zavoda za družbeno planiranje pojasnili krajanom zasnovano urbanističnega načrta Straže, kjer je predvidena tudi nova šola na parceli „pri Kočmanu“. Zraven šole, ki ne bo le krajevni izobraževalni, marveč tudi splošni kulturni in družbenopolitični center s športno dejavnostjo, že gradijo stadion, želijo pa tudi trimsko stezo.

Stražani tudi na tem zboru niso dobili odgovora, kdaj obstaja možnost za gradnjo nove šole, ker je prednostna lista po besedah Stefana Galiča sestav-

ljena po merilih, ki jih je sprejela skupščina. Konec koncev so tokrat sprejeli sklep, naj iniciativni odbor za gradnjo šole tesno sodeluje s planerji in interesnimi skupnostmi in čez dva meseca poroča občanom, koliko je zadeva napredovala. R. BAČER

DRUŠTVO JE Z AČELO DELATI

20. februarja je bil v prostorih delovne organizacije „Krka“ v Ločnem prvi redni zbor Društva kadrovske delavce Novo mesto, ki se ga je od 95 vabljenih udeležilo 39 ljudi. Sprejeli so pravila in program društva in izvolili organe. Za predsednico izvršnega odbora je bila izvoljena Dragica Nenadić, za predsednico nadzornega odbora Sonja Štravs. K društvu je doslej pristopilo 23 organizacij in skupnosti, prvi občni zbor pa pomeni začetek aktivnosti v delu društva. Predvsem bodo pomagali k ustrezni organiziranosti in uveljavitvi kadrovske službe.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 19. do 25. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Derganc iz Semiča — Jožeta, Katica Milkovič iz Zorencev — Mojca, Justina Zupančič iz Gornjih Laknic — Matej, Alenka Nahtigal iz Brezja — Branka, Marinka Butala iz Crnomlja — Silvijo, Sonja Cvelbar iz Gornjega Lenarta — Jožeta, Antonija, Simčič iz Crnomlja — Marka, Rozalija Jakša iz Kloštra — Iztoka, Vida Ban iz Zdol — Jožeta, Marija Gorenc iz Dolge Rake — Slavico, Jožica Grabnar iz Mokronoga — Tonija, Marija Urana iz Trstenika — Boštjana, Ružica Majcen iz Polja — Branka, Helena Zupančič iz Otovca — Jerneja, Zdenka Krese iz Trebnjega — Ksenijo, Stanislava Košir iz Dolenje Straže — Nadjo, Milena Praznik iz Grmovelj — Aleša, Sonja Butala iz Semiča — Bojana, Ivanka Hedjet iz Crnomlja — Ireno, Danica Stampfelj iz Metlike — Tanjo, Anica Bucik iz Mihelje vasi — Tatjano, Marija Turk s Sela pri Zajčjem vrhu — Boštjana, Jelka Hauptman z Vira — Petro, Anica Pirc iz Trške gore — Polonco, Vera Kobe iz Dolenje Straže — Branko, Brigita Adlešič iz Gabrja — Branka, Marica Crnič iz Pravatine — Marjano, Rezika Grčić iz Dolenjega Oštrga vrha — Gorana, Anica Kajin iz Podklanca — Barbaro, Mara Aščič iz Straže — Draga. Čestitamo!

Z. L.D.

Krka: odgovornost jim ni tuja

Tematska razprava v Krki pokazala, da delegati delajo resno in uspešno — Zadovoljni s pomočjo služb — Pripombe delavcev najdejo pot v delegatsko skupščino

V okviru priprav na 3. kongres samoupraviteljev v novomeški občini je bila 27. marca v Krkini temeljni organizaciji Zdravila tematska razprava na temo Zdrženi delavci v delegatskem sistemu, združena s pripravo njihove delegacije na prihodnjo sejo zbora združenega dela. Predstavniki občinske skupščine, ki so se udeležili razprave, so pojasnili, da je bila Krka oz. ta delegacija izbrana na tematsko razpravo zato, ker je ena najakтивnejših, njene izkušnje pa bi lahko s pridom uporabili v drugih delovnih organizacijah.

V Krki so že v začetku resno in odgovorno začeli uveljavljati samoupravljanje in delegatski sistem. Oceno učinkovitosti delegatskega sistema in dela delegatov so izdelali v začetku letošnjega leta. Pri tem so se ustavili predvsem ob učinkovitosti informiranja. Poudarili so, da gradiva prihajajo z zamudo, so preobširna in je že težko pričakovati, da jih bodo delegati predelali. Poudarili so, da je objava gradiv v listu „Odločajmo“ napredek, da pa bi morali predlagatelji vsekakor narediti povzetke, s čimer bi delegatom olajšali delo. Zvedeli smo, da takih gradiv delegati skoraj nikoli ne uporabljajo, ampak zanje, predvsem pa za skrbno pripravljene zbornice delavcev v Krki konferenca osnovnih organizacij sindikata in pa strokovne službe pripravijo krajše in vsem razumljive povzetke. Tudi z internim informiranjem se niso povsem zadovoljni, čeprav interno glasilo in bilten prinašata veliko informacij. Razmišljajo celo o uvedbi informiranja preko intereraga radia.

Sami so delo svojih delegatov in delegacij ocenili zelo pohval-

pripomb v konferenci delegacij na ravni delovne organizacije. Vse to bi bilo brez resnega dela samoupravnih organov, komisij in strokovnih služb skoraj nemogoče. Delo vseh teh in pa pomoč oziroma dober odnos poslovnih struktur v Krki omogočajo, da delo delegatov dobro teče.

Manj pohvalno so ocenili uspešnost dela delegacije v zboru, saj vedno ne prodrejo s svojimi stališči. Pri tem ni izostala kritika na račun neprimerno podanih odgovorov na delegatska vprašanja, ki nemalokrat zavrejo pripravljenost delegatov za resno delo.

DO PLINA BREZ TEŽAV

Ze 14 dni v Novem mestu oskrba s plinom nemoteno poteka preko Novotehne prodajalne na Cikavi. Več dni so vozili kamion za kamionom jeklenk, tako da se je „lakota“ precej potošila. Te dni lahko stranke dobijo plin ob vsaki uri in brez čakanja. Dobave plina preko zagrebške INE so se uredile. Kolikor manj jeklenk so dobivali prejšnje mesece, toliko večje količine prihajajo zdaj.

PRVI METRI ASFALTA — Na ločenski strani Ceste herojev so delavci Cestnega podjetja že prejšnji teden začeli polagati asfalt. To je najboljši znak, da gre rekonstrukcija ceste vendarle h koncu in da se bo promet spet normaliziral. (Foto: R. Bačer)

SLAVJE V OPEKARNI

28. marca so na slovesnosti v Opekarni Zalag podelili nagrade in priznanja delavcem, ki so v tem kolektivu 10, 20 ali 30 let. Vseh jubilarov je bilo 29; od teh trije delajo v Opekarni že 30 let. Številka v skupno 60-članskem kolektivu ni tako majhna. Počez o zvestobi do kolektiva pa govori tudi o precej visokem starostnem povprečju zaposlenih, kar se pozna pri njihovi proizvodnji, saj je delo v Opekarni težko. Ob tej priložnosti so se spomnili tudi svojih upokojencev in jih obdarili s spomniškimi darili. Pristrčen kulturni program pa so za jubilate pripravili učenci osnovne šole Vavta vas.

POTREBNIM GRE POMOČ

Preko Centra za socialno delo v Novem mestu je lani prejelo stalno mesečno družbeno denarno pomoč 97 občanov, ki so bili za delo nesposobni in materialno ogroženi. Če posameznik nima nobenih drugih sredstev, je dobival po 21.72 din na mesec, kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje pa je dobivalo družbeno pomoč 242 občanov. Ti so dobivali po 600 do 1.076 din mesečne pomoči. Mimo tega je 37 socialno ogroženih občanov dobilo še enkratno denarno pomoč, ki je znašala od 1.000 do dobrih 2.000 dinarjev.

PREDAVANJA ZA KMETE

V prvih dveh mesecih letošnjega leta se je na območju Kmetijske zadruge Novo mesto zvrstila v 6 krajih vrsta strokovnih predavanj za kmete. Strokovnjaki Veterinarskega zavoda, Kmetijskega šolskega centra, agroživilske skupnosti in KZ Krka so v Šentjerneju, Šmarjeti, Skočjanu, Mirni peči, Straži in v Novem mestu seznanjali kmete s pomenom zdrave krme, higienskimi pridobivanjem mleka, oskrbo ozimim, pripravo na spomladansko setev itd. Predavanj se je udeležilo 10 odst. vseh kmetov na območju KZ Novo mesto, hkrati pa so spregovorili še o vrsti težav, s katerimi se kmet srečuje pri vsakodnevem delu. V zvezi s tem je tekla beseda predvsem o neustrezni politiki cen.

Novomeška kronika

POKA VES DAN — Stanovalci hiš ob začetku Koštialove ulice in na Cesti herojev že deset dni živijo pod vtisom NNNP. Čez dan jih tudi do 20-krat preseneti pokanje in dim, ko razstreljujejo kamenje pri rekonstrukciji ceste. Upati je, da bodo vsaj minerska dela kmalu končana, ker je življenje v bližnjih hišah močno moteno.

NA TRŽNICI VSEGA DOVOLJ — Kakor so se potrošniki prejšnje tedne pritoževali, da primanjkuje solate in zelenjave, so zadnje čase lahko zadovoljni. V ponedeljek je bila tržnica polna regrata, motvilca, radiča, berivke in solate v glavicah. Prodajali pa so tudi razno sadje, od banan do pomaranč in jabolk ter suhih hrušk. Jajca so zdaj cenena in veljajo 5 din, domača jabolka so po 20 din kilogram, merica regrata pa stane 20 do 25 dinarjev.

SKLADOVNICE PRAŠKOV — Vse novomeške trgovine so zadnje čase res dobro založene s pralnimi praški več vrst. Zdjaj so kar v skladovnicah naloženi na policah, ni pa več po njih popraševanja. Tudi razna čistilna sredstva so spet na zalogi, le surovega masla ni ali pa je samo občasno v prodaji.

POSTLASTICE IZ CRNOMLJA — V prodajalni Pekarije na Glavnem trgu imajo ob petkih odlične stroge zavitke in sadne pite, ki gredo dobro v promet, dovažajo pa jih iz Crnomlja.

Ena gospa je rekla, da so se prejšnji teden po mestu spet širile lažne vesti. Slišati je bilo, da ob preselitvi Vrtnarje dajejo zemljo in rože zastoj, pa je resnica drugačna: kdor je zemljo in rože v popoldanskem času jemal, je kradel...

PRVI KRJAVELJ? — Prejšnji teden so bili v novomeški porodnišnici z območja mesta rojeni trije dečki. Rodile so Vida Puž, Nad mlini 25 — Krjavlja: Vida Breznik iz Vrhovčeve 12 — Roberta in Nataša Vranešič iz Ulice Marjana Kozine 23. — dečka.

V vsako hišo zdravo vodo

Cesta proti Mirni peči edina vpadnica v mesto, ki ni povsem asfaltirana — Obetaven srednjeročni program

Ko so nedavno tega na krajevnem prazniku v Mirni peči pregledovali lanskoletne uspehe, hkrati pa rast kraja in okolice v naslednjih petih letih, je bilo očitno, da gre za velike spremembe, čeravno se krajanom zdi, da napredek prepočasno ubira pot. O tem je tekkel pogovor s Francem Verce, ki že v drugi mandatni dobi predseduje skupščini krajevne skupnosti Mirna peč.

Kaj štejete za najpomembnejši komunalni uspeh v minulemu letu?

„Lani so dobili pitno vodo v Ivanji vasi, na Malem vrhu in v vasi Jablan, po dveh letih pa je bilo končano tudi asfaltiranje občinske ceste od Železniške postaje do središča Mirne peči ter v Gor. Globodolu.“

Franc Verce: „Za ves mirnopeški predel je najbolj boleča točka nedokončani asfalt na vpadnici do Novega mesta.“

— Eno srednjeročno obdobje so iztekla. Ali je bil v vaši krajevni skupnosti plan dosežen?

„Iz preteklega planskega obdobja je ostalo nedokončano asfaltiranje ceste preko Ivanje vasi, nemočni pa smo

v prizadevanjih, da bi dobili asfaltno zvezo z občinskim središčem. Gre za edino vpadnico v Novo mesto, ki ni dokončno asfaltirana, za nas pa je stanje nevzdržno.“

— Po drugih večjih krajevnih središčih je velik interes za telefonske priključke, kako je glede tega pri vas?

„Sedanja ATC razpolaga s 40 priključki za telefon, kar je veliko premalo. Še letos je v planu PTT povečanje naše centrale za 60 priključkov, do leta 1985 pa bomo imeli 160 števil. Zdaj mislimo, da bo to zadostovalo.“

— Ali krajanji pomagajo pri komunalnih delih, kot je navada zlasti na podeželju?

„Seveda pomagajo, vendar bi pohvalil predvsem mladino. Lani je bila ustanovljena pohodna mladinska delovna brigada, ki je prevzela odgovorne naloge pri reševanju perečih komunalnih zadev in pri prenašanju tradicij NOB.“

— Mirnopečani imate tudi zelo obsežen nov srednjeročni program, ki je zlasti na področju komunalne infrastrukture obetaven. Vseh modernizacij cest, vodovodov in ostalih del ni možno naštevati — kaj pa vendarle štejete v novem obdobju za prednostno nalogo?

„Slehnemu gospodinjstvu bi radi zagotovili preskrbo za zdravo pitno vodo, zaradi varovanja okolja pa moramo preprečiti direktni izliv odplak v vodotok in očistiti bregove Temenice. Veliko večjo skrb bomo posvetili še urejanju naselij nasploh ter primernemu vzdrževanju odlagališč odpadkov.“

R. B.

BRIGADIRJI ZAČENJAJO SEZONO — Stalna mladinska delovna brigada iz Novega mesta je 28. marca otvorila delovno sezono na Kuzarjevem kalu. Tako si nabirajo moči in izkušnje za nove številne akcije, ki jih še čakajo v letošnjem letu.

Posojila postavljajo hiše

V novomeški stanovanjski skupnosti lani dali 119 posojil za gradnjo zasebnih hiš, od leta 1973 pa 936

Od leta 1973, ko so delavci začeli združevati sredstva za kreditiranje stanovanjske gradnje preko svojih delovnih organizacij, pa do konca lanskega leta so samoupravni organi novomeške stanovanjske skupnosti odobrili skupno za 67.698.300 dinarjev posojil delavcem za gradnjo 936 stanovanjskih hiš.

Samo v preteklem letu je vložilo zahteve za odobritev posojila za gradnjo zasebne stanovanjske hiše 144 delavcev tistih organizacij, ki združujejo sredstva za stanovanjsko kreditiranje; 125 prosilcev je bilo iz novomeške, 19 pa iz drugih občin. Posojilo je dobilo 119 graditeljev, 25 zahtevkov pa so zavrnili; dva zaradi tega, ker hiša še ni bila zgrajena do tretje faze, 23 pa zato, ker so prosilci gradili hiše v nasprotju z odobreno gradbeno-tehnično dokumentacijo. Vsa lani odobrena posojila znašajo v skupnem znesku 14.725.000 dinarjev, višina posameznega posojila pa se je gibala od 35 do 255 tisoč dinarjev, pri čemer je odločal socialni položaj

prosila oz. povprečni mesečni dohodek na družinskega člana.

84 prosilcev je za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja namensko varčevalo pri banki. Ti so imeli ugodnejše pogoje pri izračunu višine možnega posojila, posojilo pa so dobili pri banki, stanovanjski skupnosti in svoji delovni organizaciji. 21 prosilec je dobilo posojilo pri skupnosti in delovni organizaciji, 14 prosilcev pa le pri skupnosti.

Za nakup etažnih stanovanj v blokih je lani prosilo za posojilo 8 delavcev. Pogoje razpisa so izpolnjevali vsi in tudi dobili posojilo od 80 do 150 tisočakov. Skupno so v ta namen odvedli 975 tisočakov, kar je 725.000 dinarjev manj od razpisane zneska, ki pa so jih dodatno porabili za kreditiranje gradnje zasebnih stanovanjskih hiš.

»Dolenjski list«
v vsako družino

Temelj: prostovoljnost in množičnost

V novomeški občini je blizu 200 društev s 25.000 člani — Nekateri še vedno stojijo ob strani — Denar raje kapne, če zanj „prosijo“ vplivneži — Vse več plačanih amaterjev in izbranstva — Pešanje članstva v nekoč zelo priljubljenih organizacijah

18 občinskih zvez, blizu 200 društev z okrog 25.000 člani v novomeški občini so številke, ki brez dvoma govore o pomenu dela družbenih organizacij in društev, jih potrjujejo kot izredno pomemben sestavni del našega družbenopolitičnega in vzgojno-izobraževalnega sistema. Prostovoljne interesne organizacije in društva so odsev izredno razvejene pahljače zanimanj naših delovnih ljudi, ne smemo pa prezreti, da je še vedno precej ljudi, ki stojijo ob strani, ki jih ne srečamo v nobenem društvu, pa tudi v družbenopolitičnih organizacijah jih ni slišati.

Problemska konferenca, ki je bila pretekli četrtek v organizaciji koordinacijskega odbora za družbene organizacije in društva pri občinski konferenci SZDL, je pokazala vrsto problemov, s katerimi se srečujejo društva v novomeški občini pri svojem delu. Žal na konferenci tako rekoč ni bilo predstavnikov samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, ki pa bi lahko neposredno pripomogli k reševanju problematike dela društev. Mimo interesnih skupnosti in temeljnih sredin je šla tudi javna razprava o tej problematiki. Krajevne konference SZDL so slabo opravile svoje delo.

Med osnovnimi ugotovitvami konference velja poudariti, da je treba družbenim organizacijam in društvom zaradi njihovega velikega družbenega pomena bolj kot doslej zagotavljati boljše pogoje za njihovo delovanje. Materialna osnova za delo društev je novomeški občini zelo različna. Mnoga društva imajo težave zaradi neurejenih materialnih razmer. Manjka jim denarja in prostorov, opremljenost društev je tako vse slabša, posebno pri društvih, ki potrebujejo za delo drage naprave. Pri tem je treba povedati, da materialna osnova niti ni povezana z uresničevanja

njem družbenih interesov, temveč bolj s tem, koliko je neko društvo poznano in če se zanj zavzemajo vplivni posamezniki. Veliko lažje je društvom, ki imajo svojo matično interesno skupnost, ki financira njihovo dejavnost. Mnoga društva pa so še vedno zunaj rednih oblik financiranja in se preživljajo le s članarino, ki je drugje sploh ni, čeprav bi morala članarina predstavljati v skupni masi sredstev za delo društev precej večji delež kot pa ga sedaj. Tudi svobodna menjava dela na tem področju še ni zaživela, zato se še vedno uveljavljajo stari odno-

URE PRAVLJIC V SKOČJANU USPELE

V Skočjanu je pred kratkim ponovno zaživelo Društvo prijateljev mladine, ki se lahko v zadnjem času že pohvali z lepimi uspehi pri svojem delu. Tako so za vse predšolske otroke v krajevni skupnosti Skočjan nedavno organizirali ure pravljic in telesne vzgoje, ki so naletele na veliko zanimanje in izredno ugoden odziv. Ure pravljic za najmlajše so bile v treh krajih, v Skočjanu v osnovni šoli, v Dolah in Zagrađu pa kar v gasilskem domu. Starši so vedno pripejali veliko otrok, v Skočjanu tudi po 60, tako da je bilo v delo vključenih precej tovarišic.

si, ki niso podrejeni družbenim interesom. Pri tem bi vsekakor morali ločiti društva, ki imajo pretežno osebni interes, in tista, ki imajo širši družbeni pomen.

Premalo je tudi povezanosti društev z delovnimi organizacijami, čeprav je delo nekaterih društev, npr. v Novem mestu zelo dejavnih jamarjev in potapljačev, z gospodarskih vidikov zelo zanimivo. S takim delom pa bi si društva lahko ustvarila precej potrebnih sredstev za delo. Pri tem je treba paziti, da gospodarska dejavnost ne bi izmaličila osnovne družbene dejavnosti, kot na primer v AMD in še kje. Taka dejavnost nemalokrat izkrivlja tudi prostovoljno in amatersko delo v društvih. Vse več je nagajevanih ali plačanih delavcev v društvih, treba pa bi bilo natipčno določiti, kakšno delo se nagajuje, saj nagajevanje kviri odnose v samih društvih, kakor je bilo slišati na konferenci. Pojav profesionalizma omejuje razvoj prostovoljnega dela in vsestranske aktivnosti članstva, vpliva na pojave elitizma in zaprtosti v posameznih organizacijah in društvih. Pri tem je bila na konferenci še posebej kritizirana novomeška Zveza kulturnih organizacij, ki ne sledi željam in potrebam kulturnih društev v občini. Skrb zbujajo tudi upadanje množičnosti v nekaterih organizacijah, ki so velikega vzgojnega pomena za mlado generacijo, npr. pri tabornikih, v Počitniški zvezi, Ljudski tehniki, Društvu prijateljev mladine. Množičnost nam lahko zagotovi tudi dobro mentorstvo, vendar vse bolj primanjkuje ljudi, ki bi to

delali. Večje uveljavljanje bi zato morali omogočiti tudi mladinskim klubom, ki so zbir uresničevanja interesov mladih. Organizirali naj bi jih v osnovnih okoljih, kjer pa bi morali seveda podpreti vse osnovne oblike interesnega združevanja ljudi. Razpravljalci so celo poudarili, da društvo, ki ne omogoča množičnosti, sploh ne bi smelo biti registrirano.

V društvih je temelj prostovoljna, ljubiteljska dejavnost, ki pa se v zadnjem času zmanjšuje zaradi neustreznega družbenega vrednotenja tega dela. Na konferenci smo slišali, da je treba izdelati kriterije za družbeno vrednotenje dela in programov društev, kar bo tudi osnova za delitev sredstev. Predvsem pa je treba zagotoviti ustrežnejše vrednotenje prostovoljnega dela, še posebno med mladimi. Razpravljalci so poudarili nove možnosti, ki jih za razcvet interesnih društvenih dejavnosti med šolsko mladino nudi uveljavljanje celodnevne šole.

Skoraj vsa društva bolehajo za slabo uveljavljenim kolektivnim delom, delegatskimi odnosi, kar ohranja pri življenju forumsko delo. Slabo je v društvih tudi informiranje članstva, poudarjen pa je bil tudi odnos sredstev javnega obveščanja do bogate družbene dejavnosti, ki premalo diha s časopisnih strani. Vsekakor je ena temeljnih nalog zagotoviti večjo družbeno pomoč humanitarnim organizacijam in društvom, ki opravljajo pomembno delo pri vključevanju ljudi z duševnimi in telesnimi motnjami v življenje.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Park namesto spomenika

Na Kuzarjevem kalu s prostovoljnimi delom mladine, domačinov in pripadnikov JLA gradijo spominski park

V soboto, 28. marca, je bilo v majhni vasi Kuzarjev kal nad Prečno vse živo. Stalna mladinska delovna brigada iz Novega mesta je z vojniki in domačini pod strokovnim vodstvom pripravljala teren za spominski park, ki bo lepa turistična točka, odprta pa bo že za letošnji 27. april.

Kuzarjev Kal je ena tistih dolenskih vasi, ki je med vojno brez izjem stala na strani OF in NOB, nima pa še nobenega obeležja. Leta 1941 je bilo v vasi le 7 družin, te pa so dale 18 borcev in 24 aktivistov. Trije domačini so padli. Na svojstven način so se odločili krajanji s pomočjo mladine ohraniti tradicije NOB zdajšnjim rodovom.

Za vasjo urejajo planoto, na kateri bodo z raznimi drevesi simbolizirali dogodke iz NOB. Trije padli domačini dobijo tri lipe, 7 enakih borov bo pomenilo 7 partizanskih družin in 7 črnih borov 7 brigad, ki so se tu bojevale. Poleg tega bo 18 dreves pomenilo 18 borcev, ki jih je dala vas. Med skupinami dreves, ki bodo zasajena pod strokovnim vodstvom, bo 56 hrastovih stebričev zabitih v zemljo kot steza, kar pomeni 56 prebivalcev vasi v letu 1941.

28. marca se je prostovoljno delo začelo z vso zagnanostjo, po večkratnih udarniških akcijah pa bo spominski park odprt letos 27. aprila, ob 40-letnici OF. Na tem kraju bo prikladen prostor za mladinske pohode in zgodovinske ure iz NOB, je pa tudi lepa izletniška in razgledna točka, tako da bo vas gotovo dobro obiskana in ne več pozabljena.

R. B.

NOVOMEŠČANKE IN ČRNOMALJČANI

Pred dnevi je bilo v črnomaljski športni dvorani odigrano regionalno rokometno prvenstvo pionirskih rokometnih selekcij. Za se tekovanja niso udeležili predstavniki iz Trebnjega, zato pa boji niso bili nič manj zanimivi in kvalitetni. Pri pionirkah je premočno zmagala vrsta Novega mesta, 2. Črnomelj, 3. Metlika. Medtem ko so pri pionirjih zmagali domačini, 2. je bilo Novo mesto, 3. Metlika. Vsa srečanja sta dobro sodila Črnomaljščana Pušjak in Goršek.

V. KOBE

NOVOMEŠČANI ZA DEVET KEGLJEV

V 1. kolu druge kegljaške lige — zahod so novomeški kegljači premagali ekipo cerkniškega Bresta z 9 keglji. Rezultat: Novo mesto 5006, Brest 4997. Za Novo mesto so igrali: Zidanek 828, Rustja 843, Blažič 839, Vukšinič 810, Bratož 831, B. Vesel 855.

N. G.

Brez zavzetosti ne bo šlo

Na zborih občanov so razpravljali o programu razvoja KS Ločna—Mačkovec — Bo dovolj denarja za uresničitev načrtov? — Ljudje so tudi za prostovoljno delo

Strnjena naselja v krajevni skupnosti Ločna—Mačkovec so dokaj oddaljena med seboj, zato so prejšnji teden pripravili več zborov občanov, da bi ljudje v manjših krogih lahko temeljiteje razpravljali o programu razvoja krajevne skupnosti v zdajšnjem srednjeročnem obdobju. Udeležba na zborih vseeno ni bila pretirano velika, kar velja zlasti za sososko na Cesti herojev; kljub temu so povsod lahko izvedli volitve delegatov v skupščino krajevne skupnosti, beseda pa je tekla tudi o osnutku statuta te družbenopolitične skupnosti.

pozabljeno, program govori o gradnji kanalizacije in čistilnih naprav, ne nazadnje pa še o avtobusnih postajališčih. Četudi bo na Cesti herojev velika blagovnica, še naprej ostaja težnja po trgovini tudi v Mačkovcu, tako bi morebiti lahko rešili tudi vprašanje prostorov za dejavnost krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, v načrtu razvoja pa najdemo tudi gradnjo telesnokulturnih objektov ter seveda naloge na področju SLO in DS.

D. R.

MAJA PRIZNANJA ZA MLADE

Občinska konferenca ZSMS Novo mesto bo letos v maju, mesecu mladosti, podelila priznanje mladim družbenopolitičnim delavcem, mentorjem, organizacijam ZSMS, društvom krajevnim skupnostim, delovnim organizacijam in enotam JLA, ki so z aktivnim delom v preteklem obdobju prispevale h krepitvi mladinske organizacije, uveljavljanju mladih v samoupravnem in političnem delu in na področju interesnih dejavnosti. Predloge za podelitev priznanj bodo oblikovale osnovne organizacije ZSMS in pa družbene organizacije in društva. Predloge bo zbiral do 4. maja komisija za kadrovska vprašanja pri OK ZSMS Novo mesto in oblikovala predlog, o katerem bo razpravljalo in sprejelo dokončno odločitev predsedstvo OK ZSMS Novo mesto.

Z novo cesto bližje svetu

Krajanji Podgrada načrtujejo asfaltiranje ceste do kraja — Prizidek k šoli njihove skupne potrebe

22. marca so krajanji Podgrada na svojem zboru, ki sta se ga udeležila tudi predstavnika občinskega izvršnega sveta Janko Goleš in Dušan Jarc, sprejeli program razvoja te krajevne skupnosti v letošnjem letu in v prihodnjih letih.

Iz predloga planov in iz razprave je razvidna velika delavnost prebivalcev te krajevne skupnosti, saj so pripravili sami opraviti vrsto del ter k hitrejšemu napredku Podgrada pripomogli tudi s samopriskepom. Predvsem si želijo asfaltirati cesto iz Vinje vasi do Podgrada in dokončati prizidek k šoli, ki bi jim služil za

širše kulturno delovanje in druge skupne potrebe. Pri uresničevanju teh želja se bodo naslonili na interesne skupnosti, izobraževalno. Vrsta pikrih pripomb pa je padla na račun obnašanja avtobusnega podjetja Gorjanci, ker vozniki ne ustavljajo avtobusov na postajališčih. Krajanji so predlagali tudi uvedbo avtobusne proge do Podgrada, za kar bo še večja možnost z novo cesto.

Janko Goleš je poudaril, da je izvršni svet novomeške občinske skupščine pripravil pomagati krajanom Podgrada, seveda pa morajo delegati svoje zahteve uveljavljati v interesnih skupnostih in občinskih zbiorih.

KI OMPIR JE DRAGA STVAR — To sedaj na pomlad občutijo zlati tisti, ki nimajo svoje zemlje, da bi si kaj pridelali. Omejeva oč in mama iz Vranovičev pa ga bosta zase že pridelala. Takole pravi: "No sta prejšnji teden sadila krompir na njivici blizu doma."

KMET BRE Z ZEMLJE

Z umetnimi gnojili in vsem ostalim, kar dandanes tare kmeta, pa se ukvarja tudi črnomaljska „vlada“, saj je ena od nalog izvršnega sveta, da zagotovi čim boljše pogoje za napredek kmetijstva in pridelovanje hrane.

Kmetje v tej skrbi torej niso sami, še posebej ne, ker je na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Janko Gladek jasno in glasno povedal, da je tudi on kmet, samo — brez zemlje.

Izguba ne izvira iz občine

Metliška zdravstvena skupnost ima za lani 1,85 milijona dinarjev izgube — Za izgubo nič kriv zdravstveni dom, marveč plačila za zdravstvene storitve v drugih krajih

Predlog, da bi izgubo občinske zdravstvene skupnosti za lansko leto, ki znaša 1,85 milijona dinarjev, pokrili iz presežkov, ki jih ima ta skupnost 3,10 milijona dinarjev, so delegati na zadnji seji zborov občinske skupščine zavrnil. Pravzaprav se je tako odločila že večina delavcev na zborih delavcev. Dovolj je že, da so tako sklenili zaposleni v Beti in Kometu, kar pomeni 58 odstotkov vseh zaposlenih v občini.

„Naša skupnost nima izgube zaradi domačih izvajalcev, s katerimi ima sklenjen sporazum o menjavi dela; to so v glavnem metliški zdravstveni dom, novo-meška bolnica, dom počitka v Metliki, lekarna, lani pa smo prvič sklenili sporazum tudi z ljubljanskim kliničnim centrom. Izguba gre predvsem na račun odliva denarja izven občine,“ je povedala tajnica občinske zdravstvene skupnosti Jožica Kočevar.

Ta odliv pa povzroča v prvi vrsti okoli 200 obrtnikov, ki so

v metliški občini samo prijavitelji, živijo in delajo pa drugje, kjer si iščejo tudi zdravstveno varstvo. „Računi tako prihajajo od vsepovsod in mi jih moramo poravnati,“ pove Kočevarjeva. Odliv pa povzročajo tudi domači zavarovanci, ki si iščejo zdravstveno varstvo drugje, čeprav bi ga lahko dobili doma. „Izkazalo se je, da se v preteklem letu ni povečalo število tistih ljudi, ki so iskali zdravstveno varstvo zunaj občine; zaradi višjih cen pa se je odliv vrednostno precej povečal. Plan smo pri bolnišnični dejavnosti presegli kar za 85 odstotkov ali za 3,15 milijona dinarjev,“ našteva Kočevarjeva. Poleg tega je občina bila lani še ob 794 tisočakov republiških solidarnostnih sredstev.

Po reakcijah sodeč, so na zborih delavcev predlog, da bi iz viškov pokrili izgubo zdravstvene skupnosti, zavrnil predvsem zato, ker ljudje v tej skupnosti vidijo metliški zdravstveni dom in mislijo, da je ta ustanova povzročila tako izgubo. „Zdravstveni dom pa ni nič kriv za izgubo, saj je od skupnosti dobil le toliko denarja, za kolikor smo se že prej sporazumeli,“ razloži Kočevarjeva. „Ko smo sprejemali finančni plan skupnosti, so strokovne službe pripravile nekoli-

ko višji znesek za odliv izven občine, vendar so vsi zagotavljali, da odliv ne bo tako velik. Številčno se v primerjavi z letom poprej res ni povečal, so se pa zato močno podražile usluge,“ pravi tajnica zdravstvene skupnosti. „Vedeti je tudi treba, da je lani skupnost skoraj tretjino vseh sredstev dala za zdravljenje bolnikov, ki potrebujejo hemodializo; ti so sedaj trije iz občine, kaže pa, da bosta tegazdravljenja potrebna še dva naša občana.“

Zaradi vsega tega so na skupščini zadolžili izvršni svet, da pripravi nov predlog za pokritje izgube iz viškov zdravstvene skupnosti. Na javnih razpravah o tem vprašanju pa bodo bolj jasno in natančneje prikazali celotno problematiko občinske zdravstvene skupnosti.

A. BARTEJLJ

sti cilji, različna delavnost

Osnovnim organizacijam ZK, ki so pri svojem delu mlačne in neučinkovite, je treba pomagati s sposobnimi kadri in primernejšimi oblikami delovanja

Čo je na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov bežala tekla o delovanju osnovnih organizacij ZK v črnomaljski občini — teh je sedaj že 57 — so ugotovili, da so med posameznimi osnovnimi organizacijami kar se tiče organizacijske, idejnopolitične, akcijske in kadrovske usposobljenosti precejšnje razlike.

Tako so na eni strani osnovne organizacije, ki so vedno bolj v edišču družbenopolitičnega in ekonomskega dogajanja v svojih okoljih. Še posebej se je to pokazalo tam, kjer so se spopadali z različnimi težavami, zlasti z reševanjem gospodarskih težav. V teh osnovnih organizacijah je opaziti tudi boljše organizacijsko sposobnost, boljše informiranje in pravezanje za nove oblike ali vsakega povezovanja.

Na drugi strani pa so se nekatere osnovne organizacije zelo mlačno odzivale na probleme v svojem okolju ali pa se sploh niso. V takih organizacijah tudi niso zaostrovali odgovornosti komunistov za neizvajanje sprejetih sklepov; značilno je tudi, da so te OO zanemarjale

tudi idejnopolitično usposabljanje svojih članov in niso sprejemale novih članov, na občasnih sestankih pa so le formalno obravnavali gradivo za seje občinske konference. Zato so se na konferenci zavzeli za pomoč tem osnovnim organizacijam, in sicer novih, njim primernejših oblikah in metodah delovanja ter v kadrovski okrepitvi.

Premalo je narejenega tudi pri povezovanju OO iz združenega dela in krajevnih skupnosti, sveti Zveze komunistov v krajevnih skupnostih pa obstajajo zgolj formalno. Prav tako v občini niso zadovoljni z delovanjem delegatov komunistov v občinski skupščini, skupščinah interesnih skupnosti, samo-

upravnih organih in drugje, saj se le-ti le poredko (to je res bolj izjema kot pravilo) obračajo na svojo osnovno organizacijo in zahtevajo od nje ustrezna stališča in smernice za svoje delegatsko delovanje.

Vsekakor pa je učinkovitost in uspešnost osnovnih organizacij v tesni povezavi z učinkovitostjo Zveze komunistov na področju političnega sistema, saj povsod, kjer so osnovne organizacije kadrovske in organizacijsko šibke in akcijsko neučinkovite, šepa tudi delo komunistov v institucijah političnega sistema.

A. B.

DEL PRESEŽKOV SIS ZA OTROŠKI VRTEC

V metliški občini je bilo za lansko leto okoli 5 milijonov dinarjev presežkov samoupravnih interesnih skupnosti. Od tega denarja so se delegati na zadnji seji skupščine občine odločili, da namenijo 3,13 milijona dinarjev za dograditev metliškega otroškega vrta.

Grozdje s pogodbo

Doplačilo le za tiste vinogradnike, ki bodo sklenili pogodbo o oddaji grozdja

Metliška Vinska klet že sedaj sklepa za vinogradnike pogodbe o oddaji grozdja v jeseni. Tako bodo doplačali samo tistim vinogradnikom, ki bodo sklenili pogodbo, ostalim pa bodo grozdje sicer odkupili, vendar ne bodo upravičeni do kasnejšega doplačila. Za letos so si zadali tudi nalogo, da izdelajo razmerje, po katerem bodo delili denar, iztržen od litra prodanega vina, med vinogradnikom in kletjo, seveda je glavno merilo pri tem razmerju količina vložnega dela in sredstev. S tem bo poslovanje res postavljeno na prave dohodkovne odnose in si bo vsak vinogradnik lahko sam izračunal, koliko mora dobiti za svoje grozdje. Seveda pa bo končni poračun možen šele, ko bo vse vino tistega letnika prodano.

ZA KRŠITVE TUDI DENARNA KAZEN

Disciplinska komisija Iskre Semič je lani obravnavala 79 kršitev delovnih obveznosti, od tega 31 v tozdu Energetski kondenzatorji, 27 v tozdu Elektronski kondenzatorji, 17 v tozdu Mehanski deli in naprave in 4 v skupnih službah. Na prvem mestu so neopravičeni izostanki z dela, sledijo prekrški zaradi malomarnega opravljanja dela ter prihod na delo v vinjenem stanju. V 19 primerih je komisija izrekla opomin, 26-krat je izrekla javni opomin, v 17 primerih se je odločila za prenehanje delovnega razmerja pogojno do enega leta, 14-krat pa je bila kaznen prenehanje delovnega razmerja. V dveh primerih je komisija izrekla denarno kazeno, in sicer do 10 odstotkov od osebnega dohodka.

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA

Od 19. marca poteka v Črnomlju mladinska politična šola, ki bo trajala do 3. aprila. Obiskujejo jo zlasti predsedniki mladinskih osnovnih organizacij in člani organov občinske mladinske organizacije in polka ob četrtkih in petkih popoldne, predavajo pa v glavnem domači družbenopolitični delavci.

ZALOSTNA PODOBA

Zima je pustila posledice tudi v stavbi na viniškem kampu. Skozi streho je zamakala voda in tekla v notranjost in se nabirala v gostinski sobi. Tudi okolica je precej neurejena in razrita. Če bo Viator letos hotel pravočasno odpreti restavracijo in usposobiti prostor za kampiranje, bodo morali delavci pohiteti, da bo vse postorili.

PRESEŽKI SIS ZA SOCIALNO VARNOST

Za lansko leto se je pri interesnih skupnostih v črnomaljski občini nabralo za nekaj več kot sedem milijonov dinarjev presežkov. O tem je tekla beseda tudi na zadnji seji predsedstva OK SZDL Črnomelj, na kateri so sklenili, da bodo združenemu delu predlagali, naj ta denar ostane na posebnem računu, da bi bil tako na razpolago za številne potrebe na področju socialne varnosti. Predlog je podprla tudi občinska konferenca Zveze komunistov.

Kaj pa program TV za belokranjske Slovence?

Bela krajina še vedno slabo sprejema slovenski televizijski program — Bo zaleglo le pismo?

Moram priznati, da me ljubljanski radio dobro informira o dogodkih doma in tudi po svetu. Radijski sprejemnik imam odprto doma pa tudi v avtomobilu ga redno poslušam. Še posebej sem napel ušesa, ko je tekla pred dnevi beseda o koroskih Slovencih, o njihovih prizadevanjih in željah, da bi jim bilo omogočeno poslušati prvi, drugi in tretji program Radija Ljubljane ter gledati prvi in drugi televizijski program. Celo od Dunaja so prignali svoje zahteve, vendar noče avstrijska vlada niti slišati o postavljanju pretvornikov na Karavankah. Nad tem so bili koroski sogovorniki novinarja Radija Ljubljane ogorčeni, pretreseni, prepričani, da so okradeni za eno od temeljnih človekovih pravic. Ker sem v svoji belokranjski občutljivi dušici človekoljuben, ker sem hudo zoper kratek pravice, me je spravilo obnašanje avstrijske vlade v bes, da sem glasno rekel: „Hudobci pa takšni!“ Pa sem se pričel počasi

ohlajati, v lonec jeze se je naselila zmernost, v razjarjene možgane razumnost. In v takšnem stanju sem se spomnil časopisnih člankov in neposrednih pogovorov z ljudmi, živečimi ob reki Kolpi, od Vinice do Osilnice pa še kje. Vsebinsa zapisanih misli in izgovorjenih besed je bila istovetna. Govorila je o tem, da ti ljudje ne morejo poslušati ne prvega ne drugega ne tretjega programa Radija Ljubljane, da ne morejo gledati ne prvega ne drugega televizijskega programa iz ljubljanskih studiev. Enostavno zato ne, ker niti glas niti slika ne prideta do teh krajev, v katerih tudi živijo Slovenci.

Ker imamo Slovenci že šestindeset let svojo vlado, se prizadeti Belokranjci ne bodo sli pritoževati na Dunaj, da so odrezani od slovenske radijske besede in slovenske televizijske slike, v Ljubljano bi se pa lahko kdaj odpeljali. Če ne to, bi lahko napisali na prvo mesto vsaj kakšno pismence. TONI GAŠPERIČ

TRDA GORJANSKA ZEMLJA — Kmetovanje ni še nikoli veljalo za lahko delo. Še posebno težko pa je na zemlji na Gorjancih, kjer si kmetje tudi z mehanizacijo ne morejo kaj prida pomagati. Takole je za hip počil Jože Muc iz Dol pri branjanju njive, na kateri bo posejal zgodnji ječmen.

SPREHOD PO METLIKI

TE DNI BI LAHKO dobila Bela krajina novo ime: Črna krajina. Vzrok za spremembo imena je iskati v požiganju suhe trave: ko se zazrete z Jugosija proti jugu, je namreč vse črno. Ognji in ogenjčki gorijo na vseh koncih in krajih k ljub opozorilo, da je to nevarno, še posebno če potegne veter. Nič ne zaleže in poraja se nam sum, da je Belokranjec zažiganje v krvi še iz turških časov. S kresovi so namreč drug drugega opozarjali na nevarnost.

DELOVNI PROCES. Kdor ne bo upošteval dogovora, bo dobil primerno kazeno, delovna organizacija pa bo postavila okrog proizvodnih prostorov žičnato ograjo. Preverjanje, kdo opravlja med delom zasebne posle, bo tako učinkovitejšje.

ODGOVORNI OBLJUBLJAJO, da bo igrišče ob delovni organizaciji Beti stoodstotno asfaltirano aprila, vendar ne prvega. Ta zaključna dela se vlečejo domala že dve leti, a jih odgovorneži nikakor ne morejo prignati h koncu. Plačano je že vse in ni hudič, da napovedi ne bi postale resnica. Ko se bo to uresničilo, bodo imeli otroci, in ne samo otroci, dovolj prostora za izživetev odvečne energije.

MEDOBOČINSKA KULTURNA IZMENJAVA SPOZNAJMO SE je popejala Metličane v trebanjsko občino. Mešani pevski zbor Beti, folkloristi, tamburaši in sekstet Vitis so nastopili pred polno dvorano v Velikem Gabru, mestna godba pa pred manj zasedenimi stoli v Sentrupertu. 4. aprila bodo gostovali Metličani v črnomaljski občini, 11. aprila pa bodo prestari gostje ruzancev. Ena od predstav bo tudi v kulturnem domu Gradac, v kulturnem domu Edvarda Kardelja v Metliki pa bodo med drugimi prepevali tudi pevci iz Gribelj. To bo ploskanja!

metliški tednik

Črnomaljski poročevalec

Lanski dosežki na majavih nogah

Za dosego boljših gospodarskih rezultatov je leto dni res kratek rok, žal pa se v tem letu dni še ni spremenila miselnost tistih, ki so odgovorni za gospodarstvo

Kočevsko gospodarstvo v minulem letu ni bilo posebno uspešno. Zabeležilo je sicer za 32 odstotkov višji celotni prihodek kot leto prej in za 31 odstotkov večji dohodek, a so se za približno toliko zvišale tudi cene.

Razveseljivo je, da je gospodarstvo za razširitev materialne osnove dela namenilo več denarja (poslovni skladi so bili v primerjavi z letom prej večji za 142 odstotkov ali skoraj eninapolkrat, akumulacija za 100 odst. ali enkrat, pa tudi rezervni skladi so bili večji za 41 odstotkov). Žal tako povišanje ni bilo doseženo zaradi boljšega in produktivnejšega dela, ampak skoraj izključno na račun počasnejše rasti osebnih dohodkov, ki so porasli le za 19 odstotkov. Seveda je velik porast skladov tudi posledica dejstva, da so bili skladi v preteklosti šibki. Za primerjavo naj navedemo, da so gospodarske OZD samo za obresti lani plačale 109.701.000 din, medtem ko so za poslovni sklad namenile 196.205.000 din (leto prej pa celo le okoli 81.000.000 din). Za kazni, takse in sodne stroške pa so plačale preko 2 milijona, kar znese toliko kot dobri dve petini rezervnih skladov. Ti in drugi podatki povedo tudi, da je gospodarstvo opremljeno s starimi sredstvi za proizvodnjo in da je pri investicijah v veliki meri odvisno od posojil.

Nadaljnji podatki kažejo, da okoli četrtina zaposlenih v gospodarstvu prejema mesečne osebne dohodke pod 7.000 din, da polovica zaposlenih ustvarja razmeroma skromnih dohodek na delavca (pod 300.000 din), da je v 28 delovnih kolektivih

stopnja gospodarnosti upadla in da je tudi pri nekaterih drugih gospodarnost porasla le na račun ne-normalnega dviga cen.

Vse to kaže tudi, da kočevsko gospodarstvo ni ustrezno organizirano, da je slabo opremljeno in da se premalo poslužuje znanja in novih dognanj. Nadaljevanje take poti obeta lahko le nove težave. Zato je potrebno usmeriti sile in znanje v posodobitev proizvodnje, povečevanje produktivnosti, združevanje znanja in taki organizaciji, da bodo

dela racionalno opravljena. To pa pomeni tudi, izraženo z današnjim besednjakom, da je treba zagotoviti dejansko združevanje dela in sredstev, in to na povsem določenih nalogah in programih. Po domače bi temu rekli, da je treba razdrobljeno kočevsko gospodarstvo čimbolj povezati.

Podatke za ta članek smo povzeli predvsem iz informacije „Nekateri podatki za analizo uspehov gospodarjenja v letu 1980“, ki jo je pripravil sekretar občinske konference ZK Peter Šobar in za katero lahko ugotovimo, da sodi med najbolj stvarne ocene kočevskega gospodarstva v zadnjih dveh desetletjih. JOŽE PRIMC

Voda vedno več vredna

V Hydrovodu jim še ni uspelo rešiti vseh težav — Komunisti o gospodarjenju v občini in še posebej o Hydrovodu

Pred razpravo o gospodarjenju lani v delovnih organizacijah je treba izdelati še analize, kje so posamezne kočevske delovne organizacije znotraj svoje panoge v Sloveniji, ker le primejave znotraj občine ne kaže prave slike. Tako je bilo sklenjeno na zadnji seji občinskega komiteja ZK, ko so razpravljali o gospodarjenju lani.

Podatke je treba ocenjevati stvar-

no, nato pa na podlagi razprav zagotoviti kakovostno kratkoročno in dolgoročno načrtovanje in z njim gospodarjenje. Podatki o gospodarjenju lani namreč kažejo, da skušajo nekateri še vedno gospodariti po starem, se pravi priti do večjega dohodka predvsem na račun višjih cen.

Ko so razpravljali o stanju v Hydrovodu, so ugotovili, da je treba urediti notranje odnose in razmere ter zaposliti primeren strokovni kader.

Za urejanje teh razmer pa je potrebna tudi družbena pomoč, sicer pa je Hydrovod delovna organizacija posebnega družbenega pomena. Prav premajhna družbena pomoč je bila glavni vzrok, da je novi direktor dal odpoved. Zdjaj je te pomoči več in kaže, da bo direktor le ostal. Pogovorili so se še o tem, kako izboljšati oskrbo z vodo (obnova starih zajetij in urejanje novih, čistilne naprave itd.); sklenili, da je treba urediti kataster vodovoda, ugotoviti, zakaj tako velika izguba vode, ločiti politiko SIS za vodno preskrbo in delo izvršnih organov itd.

Dražji ribolov

Tudi nakup rib, ki jih vlagajo v reke, je dražji

Člani ribniške družine Kočevje so pred kratkim sklenili, da bodo nekoliko podražili ribolovne pristojbine. Tako velja vpisnina v ribiško družino 1.000 din, članarina (letna) 600 din za člana, za mladince 250 din (z naročnino na Ribiča) in za pionirja 100 din.

Letna ribolovna karta za Rinžo in rudniško jezero (40 lovnih dni v letu) velja za člana 400 din, za mladince 300 in za pionirja 200 din, dnevna pa za člana ribiških družin 50, za domače turiste 150 in za tuje turiste 200.

Za Kolpo velja letna ribolovna karta (30 lovnih dni) za člana in mladince 400 din, za pionirje (do 14. leta) 150 din; dnevna pa za člana ribiških družin 200 din, za domače turiste 300 din in za tuje 500 din. Posebne dovolilnice so potrebne za lov sulca, ki pa so seveda še dražje.

S tem pa pristojbine še niso izčrpane. Dnevna dovolilnica za lov žab velja za domačine 50 din, za tuje pa za 100.

Člani RD Kočevje so razen vsega tega dolžni na leto opraviti še 20 obveznih delovnih ur, oziroma vsako manjkajočo uro plačati po 40 din, sicer sploh ne dobe ribolovne dovolilnice.

Za letno ribolovno dovolilnico za Kolpo je bilo predlagano, naj bi se letos podražila za 100 din, vendar so predstavniki hrvaških ribiških družin bili proti, ker so že te dajatve po njihovem mnenju tako visoke, da jih večina ribičev — predvsem delavcev — ne bi zmogla plačati. Zato so sklenili, da morajo ribiške družine teh 100 din na člana zagotoviti iz drugih virov, se pravi jih naprositi pri OZD ali kje drugje.

Ves denar, zbran od ribolovnic, porabijo ribiči za nakup in vlaganje rib v svoje ribolovne vode. Ribe so namreč vedno dražje. Za 1.193 kg krapov je bilo treba očteti blizu 10 milijonov starih dinarjev, razen tega pa je bilo treba plačati še njihov prevoz, spremstvo itd. Še dražje so plemenite ribe, ki jih vlagajo v Kolpo in pritoke. J. P.

Je to še mleko?

Bakterije pridejo v mleko zaradi slabe higijene

Poročilo veterinarskega inšpektorja na zadnji seji občinske skupščine Ribnica je bilo zelo kritično, posebno še v tistem delu, ko je govoril o slabi kakovosti mleka, ki ga oddajajo kmetje.

Pregled mleka je pokazal, da od okoli 700 odvzetih vzorcev ni bilo primernih za ljudsko prehrano kar 396 vzorcev, ki so vsebovali nad 5 milijonov bakterij v kubičnem milimetru mleka. V 70 vzorcih mleka pa je bilo bakterij celo nad 100 milijonov, kar pomeni, da 70 kmetij v ribniški občini oddaja namesto mleka skoraj gnojnico, kot je nekoliko drastično komentiral to dejstvo inšpektor. Ta pregled pa je bil opravljen v razmeroma hladnem obdobju leta, kar pomeni, da bi bilo poleti gotovo slabega mleka še več. Do teh okužb je v 83 primerih prišlo zato, ker so imele krave takrat okužena vimena, v vseh ostalih primerih pa se je mleko okužilo po molži in do oddaje v zbiralnico.

Kmet, ki oddaja slabo mleko, je storil prekršek in bi moral biti predlagan v kaznovanje. Upoštevati je namreč treba, da tako mleko ogroža zdravje ljudi, predvsem dojenčkov, ki ga največ pijejo. Kmetu, ki oddaja slabo mleko, je po predpisih treba tudi prepovedati prodajo mleka; dovoljenje za prodajo si lahko spet pridobi, ko si na lastne stroške pridobi izvide in potrdila, da ima primerno urejen hlev in nego mleka od molže do oddaje.

Vsi vzroki za okužbe bi se v glavnem dali odpraviti z malo dobre volje in znanja. JOŽE PRIMC

Počasi do celodnevne šole

Čez pet let četrtina učencev v celodnevni šoli — Več sodelovanja združenega dela in organizacij s šolo

V občini Ribnica bodo letos predli na celodnevno šolanje 4 oddelki (Dolenja vas) ali 6 odstotkov učencev, v prihodnjem letu bodo obiskovali celodnevno osnovno šolo učenci 9 oddelkov (Loški potok) ali 14 odstotkov vseh učencev v občini, nato pa postopno do leta 1985 17 oddelkov ali četrtnina vseh učencev v občini.

Za dosego tega cilja bo potrebno šoli zagotoviti več denarja, poskrbeti pa tudi za ustrezno kadrovsko zasedbo.

Za šolo, tudi celodnevno, manjka predvsem učiteljev likovne, telesne, glasbene in tehnične vzgoje ter za podaljšano bivanje. Rešitev kadrovskih zadev je odvisna tudi od nagrajevanja delavcev na področju vzgoje in izobraževanja, ki naj bi bilo usklajeno z nagrajevanjem drugih delavcev v občini.

V naslednjih letih bo treba napraviti še precej za boljše pogoje šolanja in s tem tudi za postopno uvajanje celodnevne šole. Oddelke podaljšane bivanja bod organizacijsko in vsebinsko bolj približali zamisli o celodnevni šoli. V pouk vseh predmetov bodo uvajali še bolj elemente samostojnega učenja, učinkoviteje pa bo poskrbljeno tudi za rekreacijo učencev. V interesne dejavnosti, dopolnili in dodatni pouk bodo vključili tudi vozače, ki jih je blizu 400 ali dobra četrtina.

Prevoze učencev bodo prilagodili organizaciji dela na šolah.

V bodoče bo potrebno še tesnejše sodelovanje družbenopolitičnih organizacij, društev in združenega dela s šolo, kar bo šolam omogočilo boljše politehnično vzgojo in povezovanje teorije s prakso. Šole potrebujejo namreč več zunanjih sodelavcev, predvsem za uresničitev interesnih dejavnosti.

Strah pred vodo

Jezovi zavirajo hitrejši pretok vode

Poročali smo že, da so bili jezovi na Bistrici v Ribnici glavni vzrok za nizko vodno stanje pozimi in tudi za pomor rib. Zdjaj pa se je začel topiti sneg, Bistrica narašča in Ribničani se boje poplavl, ker voda — spet zaradi jezov — prepočasi odteka.

Izkušnje prejšnjih let so pokazale, da so najbolj ogrožene hiše ob Urbanovi, Opekarški, Grajski in Cevljarski ulici in ulici Ob Bistrici. Nekateri občani so že začeli „vandrat“ okoli odgovornih, naj bi podrličasne jezove in tako zmanjšali nevarnost poplavl. Pravijo pa, da niso dosegli posebnega uspeha, ker jih

posljejo z občine na krajevno skupnost, s krajevne skupnosti na Območno vodno skupnost, od tam pa spet na občino. Nekateri je že minila potrpežljivost in so vso zadevo sklenili predati „roki pravice“.

Pravijo namreč, da voda grozeče narašča. Če bo po krivdi začasnih jezov prestopila bregove, bo povzročila škodo za težke milijone. Prejšnje poplave so prebivalce ogroženih območij že izučile, da je bolje preprečevati, kot popravljati posledice poplave. Menijo, da nimajo prav tisti, ki pravijo: „Počakajmo z rušenjem jezov, morda voda le ne bo pretirano narasla in bo lepo vreme omogočilo nadaljevanje del na Bistrici z manjšimi stroški.“ Če bo do poplav le prišlo, se bomo pa spet spraševali, kdo je kriv zanje. JOŽE PRIMC

Zelo skromen porast proračuna

Znaša le 0,2 odstotka — Če upoštevamo porast cen, to pomeni, da bo občinski proračun nižji — Ribniška občina letos izpadla iz kroga dopolnjevanih

Letošnji proračun občine Ribnica je zelo stabilizacijski, saj predvideva v vsem pojavnem obdobju najnižje povišanje. Od lanskega proračuna bo višji le za 0,2 odstotka, saj predvideva le 31.615.055 din dohodkov in izdatkov. Proračun je bil sprejet na zadnjih sejah zborov občinske skupščine, ki so bile 20. marca.

Pri dohodkih iz lastnih virov je sicer načrtovan za 7 odstotkov višji prihodek, vendar je občina Ribnica letos izpadla iz skupine dopolnjevanih občin. Lani so dopolnilna sredstva iz republiških virov znašala še preko 2.400.000 din in tega dohodka letos občinski proračun ne bo imel. Predvideno je tudi, da bo letos za 4 odstotke manj dohodkov iz naslova davkov na dohodek in davkov iz osebne dohodka, medtem ko bo ostalih prihodkov več. Občina Ribnica ima sicer dovoljen tudi še za okoli 4 milijone dinarjev večji proračun, kot ga ima, vendar so se odločili za skrajno varčevanje. Izdatki so v najboljšem primeru zrušeni le v okviru (stabilizacijsko) dogovorjenih meril, kjer se je le dalo, pa so jih tudi bolj ali manj občutno znižali.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

PREHRANA V REDU — V minulem letu sanitarna inspekcija v obratih družbene prehrane ni odkrila posebnih pomanjklivosti. Tudi v vrtcu je bilo v glavnem vse v redu. V štirih obratih so vzeli tudi po 10 brisov s posode, pribora, rok oseba itd., da bi ugotovili, če je snago vse v redu. Tudi ta rezultat je bil v glavnem zadovoljiv, saj sta v vsakem obratu le po dva izmed desetih odvzetih brisov pokazala nekoliko previsoko onesaženost.

STRAŽA ZA VARSTVO OKOLJA — V ribniški občini so vedno bolj onesaženi gozdovi, bregovi potokov in sami potoki, pa tudi naseja niso več tako čista, kot so bila včasih. Nekateri zato že predlagajo, naj bi v sodelovanju z osnovnimi šolami organizirali posebno stražo za varstvo okolja.

PSI RAZTRGALI SRNO — Tudi v ribniški občini je vedno več psov, ki se prosto gibljejo, čeprav je steklina že na občinski meji. Pred kratkim so videli potniki z avtobusa, kako je sedem — domnevajo, da romskih — psov gonilo srno, jo ujelo in zelo verjetno raztrgalo. Ukrepi proti psom in mačkam bodo strožji, ko bo steklina v občini. Takrat bodo morali biti psi privezani in

letu, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov in odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve.

Na seji so razpravljali še o poročilu o delu inspekcijskih služb poročilo o stanju vzgoje in izobraževanja v osnovnih šolah v občini ter še nekaterih drugih zadevah.

ZAKAJ DRAŽJE ŽAGANJE? — Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica je en izmed delegatov — kmetov opozoril, da je Inles Ribnica podražil žaganje od 30 na 150 din ali za 500 odstotkov. Vprašal je, če Inles res lahko tako na hitro dviga ceno. Kmetje kupujejo žaganje za nastiljanje živini. Odgovor bo dobil na naslednji seji.

Kako spravijo nekateri ribniški kmetje po 100 milijonov bakterij v kubični milimeter mleka?

Le tako, da morajo bacili noge držati ven.

Pametneje gospodariti

Seveda pa stabilizacije ne bo, če bodo pametneje gospodarili le v eni ali nekaj občinah, ne pa v vseh

S sedanjim načinom mišljenja in dela, razdrobljenostjo gospodarstva pa tudi s sedanjim načinom doseganja dohodka kočevsko gospodarstvo ne bo napredovalo.

Kočevsko gospodarstvo v sedanjem obdobju v glavnem „lovi“ višji dohodek na račun porasta cen svojim proizvodom. Na stare cene preprosto „dozida“ podražitve materiala, energije, družbe uslug in ostalega, za „rezervo“ pa doda še nekaj odstotkov na račun zvišanja osebnih dohodkov, „ki je nujno, zaradi splošne podražitve cen in zvišanja življenjskih stroškov.“ V takem „gospodarjenju“ pa ni rešitve za napredek gospodarstva.

Končno le vedno bolj prevladuje miselnost, da je napredek možen le v bolj-

šem in pametnejšem delu. To pomeni, da gospodarstvo ne sme vsake podražitve preprosto vzdati v svojo ceno, ampak mora iskati rešitve še drugod. Znano je dejstvo, da v marsikateri OZD delajo učinkovito le kakih pet ur ali še manj na dan. Včasih oz. delno so temu krivi nedisciplinirani delavci, v večini primerov pa gotovo slaba organizacija dela, pomanjkanje materialov itd. Če bi delavci delali le uro več, bi s tem pridobili okoli 20 odstotkov dohodka, katerega del bi lahko porabili za pokrivanje novih stroškov, ki nastajajo zaradi višjih cen materiala, energije itd., precej dohodka pa bi jim ostalo še za zvišanje osebnih dohodkov. Za dosego tega pa je treba bolj uporabiti „pamet“, se pravi strokovnjake, ki jih imamo. J. PRIMC

DROBNE IZ KOČEVJA

POPISANI ZIDOVI — Zadnje dni so zidovi spet vseprek počekanci na boko kredo, ki jo je očito vodila otroška roka. Tako je prizadejana velika škoda, vzgoja otrok pa izgublja ugled. Tudi starši so dolžni opozorjati otroke, kaj je prav in kaj ne. Če bomo vse to še naprej

dopuščali, bodo „parole“ na pročeljih kmalu prehitile verze na stenah gostilniških stranišč.

MANJ ČLANOV — AMD Kočevje je za letos predvidelo, da bo imelo 1050 članov, do 20. marca pa je članstvo obnovil 1001 član, in sicer 890 avtomobilistov, 2 motorista, 6 občanov brez vozil in 100 podmladkarjev. Kaže, da bo število članov AMD v bodoče počasneje naraščalo ali pa celo upadalo, saj je kandidatov za vozniške izpite vedno manj.

ZEMLJA SKRIVA — Delo pri dozidavi kočevske Name je spet oživele. Pri kopanju temeljev pa se tu in drugod pogosto pojavijo razne težave. Gradbinci nalete na cevi starih kanalizacij, vodovoda in na ostanke temeljev med vojno porušeni hiši. Na vse to, kar seveda podražuje gradnjo, so naleteli tudi pri dozidavi Name.

REGRAT TRIM — Začela se je sezona nabiranja regrada. Vse več občanov, starih in mladih, hodi vsak dan na ta koristen trim. Naučijo se svežega zraka in toplega sonca, zvečer pa še regratove solate.

Zakaj se Kočevci zavzemajo, da bi imeli v svojem muzeju prikaz razvoja ljudske oblasti na Slovenskem?

Zato, da jim ne bi še Šekovega doma odnesli v Ljubljano.

KOČEVJSKE NOVICE

ČIMPREG ZAGOTOVITI DOLGOROČNE UKREPE

V kmetijstvu imamo preveč kratkoročnih rešitev, so minuli teden izjavljali razpravljalci na razširjeni seji predsedstva OK SZDL v Brežicah. Kmetje kooperanti pričakujejo od svoje TOK zagotovljen odkup, vendar ne po vsakršni ceni. Zaljim tega ne more obljubiti. O cenah odločajo še drugi mehanizmi. Kooperacija kmetu sicer veliko poma ga, ne more mu pa zagotoviti zaželenih cen in zadostne preskrbe z gnojili in zaščitnimi sredstvi, če jih na tržišču pri-
manjkuje.

Stabilizacijo razmer v kmetij-
stvu si želijo tako delavci kot
kmetje, zato v javni razpravi te
rešitve predlagajo rešitev
katerih splošnih problemov,
tudi pa tudi boljše organizi-
rnost kmetov v brežiški občini.
Naj bi prinesla s seboj
čistejšo vezi, kot so vezi ko-
operantov s svojo organizacijo.

PRISRČNA SLOVESNOST – V soboto dopoldne so se zbrali v dvorani Turist hotela v Brežicah mamice in očetje letos rojenih otrok. Predsednik občinske skupščine Stanko Rebernik je vsakemu paru čestital in mu izročil za darilo knjigo Naš malček z dragocenimi napotki za nego in skrb za najmlajšega člana družine. Predstavnik Ljubljanske banke je ob tej priložnosti dodal še njen poklon: dokument, s katerim poklanja slehernemu novorojencu hranilnik in začetno vlogo 50 dinarjev. Udeleženci so po slovesnosti poslušali še zdravstveno predavanje pediatra dr. Gabrona. Knjigo Naš malček bodo odslej naprej dobili starši le za prvorojenega otroka. (Foto: Jožica Teppey)

Čigave so škarje in platno?

„Nihče nas ne more prisiliti, da bi pekli kruh z izgubo,“ ugotavljajo peki Žita

V Brežicah že dlje časa poslušamo očitke, da primanjkuje osnovnih vrst belega in črnega kruha. Nad tem tožijo zlasti delavske menze. Zadeva pa ima še drugo plat. Cene za ti dve vrsti kruha so administrativno določene in pekarna peče ta kruh z izgubo od 4,1 do 4,5 dinarjev pri kilogramu. Kdo potemtakem lahko prisili kolektiv, da izgubo z večjimi količinami tega kruha še počuje?

Občinski svet Zveze sindikatov in izvirni svet občinske skupščine sta počela najti obliko za prebroditev krize, vendar sta sejo odložila, ker je predvideno regresiranje osnovnih vrst kruha za vsa Slovenija.

o pojasnilu direktorice tozda pekarna v Krškem inž. Zlate Vidmar je položaj tega kolektiva sloj od drugih slovenskih pekarn, ker je ta do pred kratkim pekla še 70 odst. osnovnih vrst kruha. Šele za tiste čase je ta odstotek znižala na 60. To pa je še vedno obratno razmerje, kot ga imajo drugod v Sloveniji, kjer pečejo do 80 odst. specialnih kruhov in peciva in komaj 20 odst. osnovnih vrst kruha. Te

pekarnarje so na boljše zato, ker so hitreje razvijale ponudbo in vplivale na želje potrošnikov z bogatim izborom pekarskih in slaščičarskih izdelkov. V Krškem na primer ocenjujejo, da bi njihova pekarna z enoto v Brežicah ob razmerju 70 odst. osnovnih in 30 odst. specialnih vrst kruha imela ob koncu leta 1981 za 9 milijonov izpada dohodka.

Na izbiro imamo dvoje, je povzela direktorica, da se s pestrejšo izbiro sami izkopljemo iz težav kruha in peciva ali da nam občini Krško in Brežice krijejo izgubo. Svoje stališče smo pojasnili potrošniškim svetom in naleteli na razumevanje. Obrnili smo se tudi na oba izvršna sveta. Občinske skupščine v Krškem so nam priporočili, naj ohranimo sedanje razmerje 60:40, zahtevali pa so tudi ustrezno kakovost kruha in peciva. Podobno je odgovoril izvršni svet občinske skupščine v Brežicah, vendar je menil, da je treba prislunhiti potrošnikom. To zadnje pomeni, da bi morali peči večje količine osnovnih vrst kruha. V tem primeru nam morajo povrniti izpad dohodka.

Ponudba pekarn v slaščičarjev iz tozda v Krškem in enote v Brežicah se je v kratkem času zelo razmahnila. Kupcem ponujajo že 31 vrst specialnega kruha in peciva. Ugotavljajo pa, da imajo škarje in platno v rokah trgovci. Zal se ti veliko premalo potrudijo za bogatejšo izbiro. Dan za dnem naročajo iste vrste kruha, čeprav je ponudba vsak dan večja. Tako je dobavnica zadnjega dne v mesecu enaka tisti od prvega dne in vsem drugim vmes. Morda bi poslovdje vedeli povedati, zakaj tako. Se jim trud oziroma iznajdljivost ne bi poplačala? Po-

dobne ugotovitve veljajo tudi za gostinstvo. Gostom ne ponudijo nič novega, čeprav bi z večjo izbiro kruha in peciva lahko popestrili zajtrke in druge obroke.

JOŽICA TEPPEY

V smeti zakopano mesto te dni znova očiščeno

Poziv KS vsem krajanom

Odkar je izginil sneg, ki je prekrival nesnago in vsakovrstne odpadke na ulicah, zelenicah, v obcestnih jarkih, pred blokii, trgovinami, prosvetnim domom in avtobusno postajo, so Brežice izgubile ves čar. Pogled na okolje je porazen, zato je krajevna skupnost vnovič pozvala krajanje, delovne organizacije, hišne svete in lastnike zasebnih hiš k sodelovanju v očiščevalni akciji. Obrnili se je tudi na mladino iz Šolskega centra in osnovne šole bratov Ribarjev, na mladinsko organizacijo in društva v krajevni skupnosti.

Akcija je potekala minuli petek. Komunalno in obrtno podjetje je sproti odvažalo smeti in druge odpadke. Hišnim svetom, delovnim kolektivom, šolam in zasebnikom je svet krajevne skupnosti omogočil tudi brezplačno nabavo sadik smreke ter rdečega in črnega bora, sadike drugih vrst dreves in okrasnih grmov pa jim je zagotovil proti plačilu. Cene so bile zelo ugodne.

Razveseljiva novost v Brežicah so tudi kontejnerji za zbiranje odpadnih surovin. Tudi to akcijo je spodbudila krajevna skupnost in naletela pri Dinosu na hiter odziv. Dinos bo najprej razpostavil pet kontejnerjev za star papir, pozneje pa še kontejnerje za kovine. Izpraznjeval jih bo enkrat v mesecu, po potrebi tudi večkrat. Izvršni svet je z odločbo določil zbirna mesta za papir. Kontejnerji bodo stali pri občinski skupščini, v Jurčičevi, Gregorčičevi in Gubčevi ulici, v Ulici 21. maja, v Ulici Veljka Vlahoviča in v soseski Trnje.

Plačilo za zbrani papir in kovinske odpadke po Tozdi Dinosa nakazoval krajevni skupnosti, ki bo denar namenila vzdrževanju parkov in zelenic. KS priporoča občanom, naj papir in kovine zares odlagajo v kontejnerje in tako prispevajo k urejenosti mesta.

GASILCI SO SODELOVALI – Minuli petek so se pridružili prostovoljcem pri čiščenju mesta tudi gasilci. S cisternami so sprali vse glavne ulice. (Foto: J. Teppey)

Suhe veje ne kažejo življenja

Krški komunisti ponovno izvolili Jožeta Habinca za predsednika OK ZK

„Naše probleme želimo rešiti predvsem sami, širše pa tudi z družbeno pomočjo,“ je med drugim dejal predsednik občinske konference Jože Habinc v uvodnem poročilu na 29. programsko-volilni seji OK ZK Krško minuli četrtek.

Predsednik Habinc je menil, da je potrebno zaostri odgovornost za enotno izvajanje idejno-političnega usposabljanja komunistov. Več resnega dela bodo morali nameniti komunisti prav mladim. Pred 1382 člani ZK v krški občini so še dokaj številne naloge pri akcijskem povezovanju. Dušan Dornik je mnenja, da so postale osnovne organizacije po kongresnih učinkovitosti. K temu so prispevale tudi problemske konference. Izvedli so jih v nukleariki, Kovinarski, SOP in Agrokombinatu.

Jože Habinc: „Nujno več ugotavljanja osebne odgovornosti ter krepitev kritike in samokritike. V predkongresnem obdobju več pozornosti sprejemom v ZK, zlasti delavcev, ki opozarjajo z osebnim zgledom.“

„Nekatere OO ZK so suhe veje v izvajanju politike občinske konference,“ se je sliskovito izrazil Dornik. Predsednik tovariškega razsodišča Marjan Žibert je dejal, da je še vedno premalo ugotavljanja odgovornosti. Gre za negativne pojave, ko posamezni komunisti zlorabljajo uradni položaj, ali pa, če gre za ponarejanje listine, je vmes tudi kaznivno dejanje. ZK mora takoj ukrepati, ne pa čakati na pravno-omočnost sodbe. Tovariško razsodišče je obravnavalo le en resnejši primer!

Zoran Dušar je opozoril na nepravilne, administrativne posege v samoupravne dohodkovne odnose. „Inšpekcije ruši jo dohodkovne odnose v reproceloti, ko zahtevajo, da bi se vrnili na cene celuloze leta 1978, ki bi zadoščale kvečjemu za kritje stroškov lesa.“

Izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Roman Ogrin je izrazil zadovoljstvo z avtorji kritične, pogloblje-

Na programsko-volilni seji sprejetim programskim izhodiščem bodo sledili operativni programi z roki in nosilci. Osnovne organizacije ZK naj se same brž lotijo izdelave programa, ki bo upošteval posebnosti njihovega okolja. Sekretar komiteja Jože Petrkovič je poudaril, da poslej ne pride v upoštevanje ocenjevanje dela OO ZK po lepo napisanih zapisnikih, marveč bodo člani OK neposredno spremljali aktivnost OO ZK.

nose v reproceloti, ko zahtevajo, da bi se vrnili na cene celuloze leta 1978, ki bi zadoščale kvečjemu za kritje stroškov lesa.“

Izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Roman Ogrin je izrazil zadovoljstvo z avtorji kritične, pogloblje-

PRENOVLJENE DVORANE ZA LJUBITELJSKO KULTURO

V tem srednjeročnem obdobju je krška kulturna skupnost predvidela sredstva za posodobitev kulturnih dvoran na Zdolah, Velikem Podlogu, Velikem Trnu, v Senušah, Dolenji vasi in v Brestanici. Skupnost bo podpirala ureditev zlasti kulturnih dvoran v okoljih, kjer krajanje oživljajo ljubiteljsko kulturo. Seveda ne bo nepomembno niti to, kolikšna je pripravljenost krajanov samih, da s prostovoljnimi delom ali materialom pripomorejo k uresničitvi načrtov. O tem bodo med drugim spregovorili delegati na današnji 10. seji skupščine kulturne skupnosti v delavskem domu „Edvarda Kardelja“.

ne razprave, povsem drugačne od tiste na lanski programski konferenci. Zavzel se je za celovito obravnavanje kadrovske politike od krajevne skupnosti navzgor. Menil je, da bi kazalo uvesti prakso, da bi imeli v delovnih organizacijah in morda tudi v krajevnih skupnostih letne zborke komunistov.

P. PERC

PREDSEDNIKOVO SLOVO – Delegati krške občinske skupščine so na zadnjem zasedanju izvolili za novega predsednika izvršnega sveta inž. Vinka Baha. Predsednik občinske skupščine Silvo Gorenc je zavezel dosedanjemu predsedniku Francu Janvancu ustvarjalni uspeh tudi na novi delovni dolžnosti v kmetijstvu. (Foto: P. Perc)

KDAJ ZAZIDALNI NAČRT?

Delegat krajevne skupnosti Podbočje Franc Černelič je na zasedanju zbora krajevnih skupnosti krške občinske skupščine 24. marca vprašal, dokleje bo potrebno še čakati na zazidalni načrt. Ker ga še ni, je opaziti precejšen odliv prebivalstva. Omenil je tudi dolgoletno željo krajanov, da bi v Podbočju le prišli do kakšnega industrijskega obrata, morda za predelavo sadja in zelenjave.

INŽ. ZLATA VIDMAR – Samo dve možnosti imamo: da nam občini Krško in Brežice pokrijeta izpad ali nam dopustijo, da se z bogatejšo ponudbo sami izenačimo z drugimi pekarnami v Sloveniji.

NOVO V BREŽICAH

BREŽICE IZSTOPAJO – V brežiški občini se je lani najbolj počelo število nesreč pri delu. Prispelo se jih je 170, v Krškem 34 in v Sevnici 49. V Krškem se je njihovo število zmanjšalo za enajst primerov, v Sevnici so zabeležili pet primerov več, v Brežicah pa kar 34 primerov več kot leto dni poprej.

NIHČE NE VRAČA KRUHA – Trgovcem ni treba biti v skrbeh, če naročijo preveč kruha in ga ne prodajo. Žitu v Krško ga lahko sproti pošiljajo nazaj za drobtine. Kljub temu ugotavljajo, da jim ga skoraj nič ne vračajo, kar pomeni, da vsega prodajo in da ga v Brežicah ni večkrat zmanjka.

OLIKO GRE MIMO? – V brežiški občini, ki leži tik ob hrvaški meji, se močno odraža neenotnost ju slovankega tržišča za kmetijske izdelke, zato se ne smemo čuditi, da odkupijo obrati družbene prehrane kupci iz sosednje republike in

drugi precejšnje količine mimo kooperacije. Ugotovljeno je, da prodajo kmetje boljsemu ponudniku 800 tisoč litrov mleka, 220 tisoč kilogramov mesa pitancev (žive teže) in 1900 telet.

NOV VODIČ PO MUZEJU – Te dni pričakujejo v Posavskem muzeju v Brežicah iz tiska novo publikacijo o značilnostih muzejskih zbirk pod streho brežiškega gradu. Stalne zbirke so se zdaj razširile že na 30 prostorov, ki skupaj obsegajo 1443 kvadratnih metrov površine. Po njih zanesljivo vodi obiskovalce nova knjižica, ki so jo napisali delavci muzeja.

ARTIČE NA FILMSKEM TRAKU – V Artičah imajo vsako sredo tečaj za filmske snemalce – amaterje. Posneti nameravajo kulturno prosvetno dejavnost ob petdesetletnici delovanja domačega prosvetnega društva in srečanje pihalnih orkestrów, ki se uveljavlja kot tradicionalna slovenska prireditve.

Tam, kjer so doma vino in kletarji

Junija nova poininica pri vinski kleti v Leskovcu

Cviček krškega Agrokombinata je že nekaj časa iskana kapljica. Da bi vsaj približno odgovorili zahtevam ljubiteljev njihovega vina, so se v tozdu Vi nogradništvo – Kleti, odločili povečati predelavo grozdja in proizvodnjo vin.

62 delavcev v vinskih kletih Kostanjevica in Leskovca je imele kljub slabi letini dovolj dela. Odkupili so čez 250 vagonov grozdja. Več kot toliko 10 let stara polavtomatska polnilnica v Kostanjevici niti ne „pogoltno.“ Odsluženo polnilnico bo konec junija letos zamenjala nova, avtomatska polnilnica trdke Seitz z Dunaja. Namestili jo bodo v novozgrajeni stavbi ob sedanji vinski kleti v Leskovcu, ki do muje v graščini. Nova linija bo zmogla okoli 2000 litrov vina na uro, saj gre za eno najsodobnejših polnilnic, ki jih Avstriji delajo po švicarski licenci. Vodja vinske kleti v Leskovcu inž. Ivan Orlič nam je zaupal, da imajo v načrtu do leta 1985 že dvakrat večji odkup kot zadnja leta; kar 450 do 500 vagonov grozdja s 1300 do 1500 ha vinogradov v krški občini bo končalo v tej kleti.

„Že sedaj prodamo mesečno 5 do 7 tisoč litrov odprtega vina. Liter stane 38,90 din. Lani smo prodali 150 vagonov ustekleničenega cvička in tri vagonne sremičana, to je belega kakovostnega vina,“ pravi Orlič. „Kmetje se pritožujejo, da jim niste odkupili vsega grozdja, kljub temu, da so kooperanti?“ „Lani je bila trta količinsko preobremenjena, svoje so prispevali še slabi klimatski pogoji. Sami stari kmetje so zatrjevali, da ne pomnijo tako slabe letine. Če je bilo grozdje komaj uporabno, smo ga odkupili. Za normalno škadorno stopnjo frančinje na primer smo plačali 14 din, za žametovko pa starega tisočaka.“

P. PERC

VINSKA KLET LESKOVEC OBETA – Vinifikatorji pospešujejo vrenje; škadkor se spremeni v alkohol. Sicer pa ne želimo odkrivati skrivnosti, ampak le pojasniti, da bi bili v vinski kleti veseli, če bodo do leta 1985 dobili še tri take horizontalne Seitzove vinifikatorje. (Foto: Pavel Perc)

KRŠKE NOVICE

KRIVA POČASNA AMDINISTRACIJA – Sporazum o štipendiranju je sicer v krški občini že v veljavi, vendar 19 podpisnikov od 101 sporazuma še ni podpisalo. Referent za kadrovska vprašanja pri občinskem izvršnem svetu Milan Masenc meni, da gre krivdo za to iskati večini v zaspani administraciji.

Po marčevskem predračunu bi potrebovali dobrih 11 milijonov za štipendije. Po novem izračunu, ki prinaša večini boljše štipendije, bi za okoli 500 štipendistov potrebovali dodatnih 2,28 milijona dinarjev.

FARMA POMEMBNEJŠA POT RESOLUCIJE – Na zadnjem zasedanju občinske partijske konference je predsednik krške občinske skupščine Silvo Gorenc dejal, da ga moti v naših razpravah o kmetijstvu, ker ponavadi zmanjka sil, ko moramo sklepe uresničiti. Svojo misel je Gorenc nazorno podkrepil, rekoč: „Pomembnejše je, če bomo zgradili

farmo za 30.000 bekonov kot 15 resolucij o kmetijstvu!“

GLASNO O DAVKIH – Delegati iz krajevnih skupnosti Kostanjevica in Senovo so bili na torkovi seji zbora krajevnih skupnosti krške občinske skupščine najbolj glasni ob obravnavi odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, ki so ga na zboru združenega dela sprejeli „mimogrede.“ Predvsem jih je motilo, da naj bi plačevali davek iz OD iz kmetijske dejavnosti po novem na osnovi dejanskega dokodka, ne pa je katastrskega kot doslej. Odlok bodo uporabljali od 1. januarja letos. Odprto pa ostaja vprašanje, če pomeni sprejeti akt spodbude ali morda zavore hitrejši rasti farmskega sektorja, „industrijskemu“ prirerutne in prašičev, trsničarstvu, gojenju cvetlic, okrasnih rastlin in sadik zelenjave. Še sreča, da zaenkrat v občini razen farmske reje perutnine ni panoge, ki bi prišla v obdobje.

Pridobitve zase in skupnost

Mnenja pred referendumom v KS Boštanj

Skupščina boštanske krajevne skupnosti je na zasedanju 24. marca sprejela sklep o razpisu referenduma na območju te krajevne skupnosti. Večina zborov občanov po vaških odborih se je že ponovno sestala, tako da je predvideni program del dobro znan. Navajamo nekaj mnenj krajanov.

ADOLF MIRTELJ, predsednik vsakega odbora SZDL Boštanj: „Iz nekaterih krajev so prihajale delegacije, zakaj se ne lotimo referenduma. Sedaj, ko smo že tako daleč, moramo vsi do zadnjega pokazati resnično pripravljenost, navsezadnje s predvidenim programom pridobimo vsi. Nemotena izpeljava posameznih akcij bo v mnogočem odvisna od sposobnosti gradbenih odborov. Doslej smo že veliko naredili, tako bo tudi vnaprej!“

ANTON SIMONČIČ, gasilsko društvo Boštanj: „Hvalevredno je,

da je v program vključena tudi pomoč pri dozidavi doma. Gasilski dom je potreba vseh. Če anki so z udarniškim delom že dobili precej betonskih kvadrov.“

FRANC POVŠE, predsednik sveta KS: „Čestni delavci iz Maribora, ki so se mudili v Boštanj, so hvallili urejenost naselja. Marsikaj še manjka; z enotnostjo nam bodo uspevale tudi nadaljne akcije. V nedeljo, 12. aprila, bi se morali res vsi na referendumu izreči ZA ta program!“

ALOJZ LIPOGLAVŠEK, predsednik vodovodnega odbora: „Če nam bo referendum uspel, bomo dobili možnost, da se potegujemo za posojila. Marsikatera rešitev bo bliže. Gospodarske razmere resda niso lahke. Navsezadnje se bomo v vsakem vaškem odboru žrtvovali za svoj kraj, posredno tudi za svoj prag.“ A. Z.

Gospodarstvo pod še večjo pezo

Obveznosti večje namesto manjše — Analiza v največjih sevniških kolektivih

Na programsko-volilni seji občinske konference ZK v Sevnici 25. marca so za predsednika konference ponovno izvolili Slavka Štruklja iz Šmarja. Seja, ki naj bi dala smernice organizacije na naslednje obdobje, ni mogla mimo gospodarjenja.

Sekretar Lado Močivnik je uvodoma ugodno ocenil lanske rezultate gospodarjenja, čeprav ni podcenjevali vpliva cen in inflacije. Porast celotnega prihodka za 31 odstotkov, dohodka za 36 in čistega dohodka za 37 odstotkov ob le za 28

odstotkov povečanih porabljenih sredstev kaže zadovoljivo sliko. Če odštejemo Jugotanim, ki je v Stečajju, v minulem letu ni bilo izgub. Umirilo se je zaposlovanje, saj stopnja 2,3 odstotka že napoveduje kraj intenzivnemu zaposlovanju. Spodbudno je tudi to, da so zastavljene planse presegle za 5 odstotkov.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Franc Ogorevc je opozoril na nevarnost porast obremenjenosti gospodarstva. Izvršni svet je že predčasno objavil posebno analizo. Podatki so tu. Obremenitev gospodarstva bo letos v primerjavi z lanskim letom večja za 4 odstotke. Kmetijci opozarjajo, da stane kilogram umetnih gnojil že toliko kot kilogram kromarje. Niko Pečnik iz Mercatorja, sevniškega kmetijskega kombinata, je povedal, s kakšno ihto so tuje ladje dovažale južno sadje, katerega smo zatem ravno tako z najetimi tujimi vagoni—hladilniki vozili v naše hladilnice, domači proizvajalci pa imajo še dovolj vitaminsko bogatejšega sadja.

Kmetijci ne morejo razumeti, kako je mogel biti iz skupščinske razprave umaknjen zakon, ki bi pomenil več za pospeševanje kmetijstva.

Sekretar medobčinskega sveta ZK Mirko Kambič je predlagal, kako naj bi eno od bodočih sej konferenc posvetili socialni politiki. „Biti moramo pozorni do ljudi z nizkimi osebnimi dohodki,“ je navedel ob tem tudi skrb sindikatov za zaščito standarda. A. Z.

DENAR NE LEŽI

Sklad za gradnjo šol in vrtcev v sevniški občini — predseduje mu glavni direktor Jutrzanke Karel Vehovar — je tudi letos pripravil poročilo. Iz občinskega samoprispevka so k denarju za leto 1980 prenesli iz leta 1979 504.116,85 dinarjev, od 1. januarja do 15. decembra 1980 se je nabralo 9.736.395,85 dinarjev. V celoti je imel sklad lani nekaj nad 19,7 milijona dinarjev prihodkov, odhodkov pa je bilo okrog 17,6 milijona dinarjev. Razlika okrog dva milijona dinarjev za preostale zahtevne naloge ni velika. Sklad torej skrbno gospodarji z zaupanim denarjem.

Skrb za denarne pomoči

Nespremenjena višina — O popravkih posebej

Skupščine skupnosti otroškega varstva v občinah po novem odločajo o širšem obsegu denarnih pomoči, saj so 1. marca prenesli v njihovo pristojnost tudi tako imenovane doklade. Delegati te skupnosti so na seji v četrtek, 26. marca, s pozornostjo obravnavali ta vprašanja, ki so pomembna za mnogo družin.

Previdnost, s katero se letovala izplačevanja denarnih pomoči (po starem otroških doklad) v občini, ni odveč. Res bi morebitno povišanje prišlo marsikomu prav, če pa bi se uračunali, bi jim lahko že čez nekaj mesecev zmanjkalo denarja. Pravilna je zato odločitev, da strokovne službe in skupščina pozorno spremljajo dotok denarja in sproti sprejemajo ustrezne sklepe.

Skrbni prireditelji vsakoletnih otroških letovanj so ob sprejemanju finančnega načrta opozorili na težave. Sevniška občina je bolj za silo vključena v letovališče na Debelem Rtiču. Za prenekaterega revnega otroka je to edina prilika, da zaplava v morju. Skupaj z združenim delom bi morali le najti primernejši kraj na obali.

Skupnost otroškega varstva je potrdila tudi novo lestvico oskrbnosti v sevniškem vrtcu. Po novem naj bi starši za oskrbnine prispevali 42 odstotkov, preostalo pa skupnost. Stroški gredo pač svojo pot, večinoma na rovaš dražje prehrane in energije. Nova lestvica velja tudi za letoletne male šole. Čeprav so bili že na seji pojasnjeni nekateri stroški in režija vrtca, naj bi na zahtevo izvršnega sveta pripravili o tem posebno analizo. A. Z.

Komunisti odkrito o težavah

Po enem letu obstoja trebanjski komunisti dobro ocenili delo občinske konference — Razprava o gospodarskih težavah — Na seji sodeloval tudi Franc Šali, ki je poudaril moralno odgovornost komunistov — Janez Zajc znova predsednik OK ZK

Trebanjski komunisti so imeli na volilno — programski konferenci, ki je bila pretekli teden v Trebnjem, priložnost za resno in poglobljeno razpravo o delu občinske konference ZK. Osnove za to so namreč lahko dobili v dobro pripravljem gradivu in v poglobljeni analizi razmer, ki jo je za uvod pripravil predsednik občinske konference ZK Janez Zajc.

Kot je bilo v razpravi med drugim ugotovljeno, je eno leto v resnici premalo za celovito oceno o tem, kako je zaživela nova organiziranost ZK. Vseeno pa je mogoče reči, da so znamenja o prednosti take organiziranosti vendarle več kot očitna in da bo treba za kolektivizacijo dela vložiti še več truda. Podobno naj bi oživilo tudi delo v komiteju in v osnovnih organizacijah, kjer se prebogosto dogaja, da vse delo sloni samo na sekretarju, kjer pa odpove še ta, odpove vse. Osnovna organizacija ko-

munistov pa je odgovorna za dobro politično ozračje tako v tozdu kot v krajevni skupnosti. Zato bodo v trebanjski občini skrbeli, da bodo na odgovornih položajih pravi ljudje, ki bodo znali poskrbeti za živo delo v svoji organizaciji in za tesnejše vezi s konferenco.

Mimo razprave o samoupravni organiziranosti dislociranih TOZD in obratov, katerih je v trebanjski občini še precej, je bilo precej besed izrečenih tudi o gospodarskem položaju trebanjske občine. Opozorjeno je bilo, da je še vedno preveč denarja za naložbe, da se večajo zaplenost in drugi negativni pojavi, ki so pripeljali do gospodarskih težav. Še posebno tehten prispevek k razpravi je dal delegat iz Trima, ki je na seji konference orisal položaj te trebanjske delovne organizacije, ki se otepa s težavami, ker ji manjka surovin. Za preprečevanje in reševanje takih težav pa so odgovorni prav komunisti, ki bodo morali poskrbeti za dosledno izvajanje politike stabilizacije.

Na konferenci sta sodelovala tudi Franc Šali, izvršni sekretar CK ZKS, in Boris Gabrič, sekretar medobčinskega sveta ZKS. Franc Šali je v svoji razpravi med drugim poudaril, da so vsi komunisti moralno in politično odgovorni za razvoj našega družbenopolitičnega sistema, še posebej pa za razvoj demokratičnih odnosov, jasno pa je, da bodo pri tem morali sodelovati z vsemi ostalimi organizacijami. Zahtevne naloge

imajo komunisti tudi na področju utrjevanja gospodarstva, kjer je glavna naloga, da presežemo dosedanj ekstenzivno rast proizvodnje.

Pred koncem seje so bile na konferenci izvedene volitve za predsednika občinske konference ZK. Z absolutno večino glasov je bil ponovno izvoljen Janez Zajc.

J. S.

V TREBNJEM IZVOLILI NOV IZ VRŠNI SVET

Pretekli petek je bila v Trebnjem skupna seja vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine. Med drugim so lahko delegati na seji slišali poročilo o poslovanju občinske zdravstvene skupnosti in o izvajanju programa del iz sredstev samoprispevka za gradnjo šolskih objektov. Na seji so izvolili novega predsednika izvršnega sveta ter člane tega organa. Predsednik novega izvršnega sveta je Nace Dežman, dosedanji predsednik komiteja za gospodarstvo in družbeno planiranje.

POZORNOST, VREDNA POSNEMANJA

Nedavno XI. srečanje slovenskih lutkarjev v Trebnjem bo verjetno še dolgo ostalo v spominu Kseniji Babič iz Ljutomeru; ne samo zaradi dobrih predstav in prijetnega ozračja, marveč tudi zaradi izredne pozornosti osebja motela Putnik, kjer je prenočevala. Ob 24. uri ponoči je namreč na vrata njene sobe silovito potrkalo. Vsa prestrašena je odprla vrata, tam pa so jo pričakali nasmejani obrazi osebja, ki ji je na ta način čestitalo za rojstni dan. Seveda ni manjkal šopek rož in skromno darilce.

PREDAVANJE O REJNIŠTVU

13. marca so v Trebnjem zbrali rejniki in rejnice iz trebanjske občine. Na ta dan jim je skupnost za socialno skrbstvo pripravila predavanje o tem, kako se morajo kot rejniki ukvarjati s svojimi rejenci. Predavanje je vzbudilo izreden odziv, saj se ga je udeležilo 20 rejnikov in rejnic. Izrazili so željo, da bi pripravili še več predavanj.

Še druga stran

O tem, zakaj vozniki šolskih avtobusov pozimi niso vozili, govori Franc Novak

Nedavno smo v poročilu s seje skupščine trebanjske skupščinske izobraževalne skupnosti zapisali, da se vozniki šolskih avtobusov upirajo vožni na Treble in v okolico Sentruperta. Seveda si tega nismo izmislili, ampak smo prenesli samo tisto, kar so povedali delegati na skupščini.

Omenjena razprava delegatov na skupščini izobraževalne skupnosti je seveda med vozniki šolskih avtobusov v trebanjski občini vzbudila precej velik odmev. Ne strinjajo se namreč z izjavami delegatov, ki menda ne poznajo razmer, v katerih delajo vozniki, in sploh ne narave njihovega dela. O tem nam je nekaj povedal tudi Franc Novak, voznik avtobusa na osnovni šoli Trebnje:

„Ze enajst let sem voznik šolskega avtobusa, zato lahko rečem, da dobro poznam razmere, ki vladajo na naših cestah. Ceste so slabe, poleg tega je bila letošnja zima izjemno ostra. Če pa ceste niso splužene ali ob poledici posute, mi ne moremo

Franc Novak

na cesto. Odgovornost za varnost otrok je namreč velika, nihče pa je ne bi prevzel na svoja ramena, če bi prišlo do nesreče. Zato popolnoma razumem svoje tovariše voznike, ki v taki zimi niso hoteli tvegati in voziti, denimo, na Jelševce ali v hribe okoli Sentrupertu. In v vožnjo po slabih in neprimernih cestah jih ne more nihče prisiliti,“ je še posebej poudaril Franc Novak.

Resnica o tem, kdo vse je kriv, da vozniki avtobusov niso vozili, ko so bili zobje zime najostreje nabrušeni, s tem še ni izrečena. Prav pa je, da smo v tem primeru pokazali tudi drugo stran medalje, o kateri govorijo vozniki. Svoje pa bodo verjetno vedeli povedati tudi v vodstvu vzgojno—izobraževalnih organizacij, kjer so se ukvarjali s tem vprašanjem.

TRT A JE KONJIČEK — Za precej ljudi na Dolenjskem trta ni vir denarja in gospodarske moči. Mnogim pomeni neke vrste konjička, ki več požre, kot pa prinese. Kljub temu dolenjski vinogradniki ne mine veselje do dela v vinogradih in vsako delo v njem jemljejo kot veselo opravilo. Tak je tudi Franc Kirm, ki je nedavno ves nasmejan obrezoval trte v svojem vinogradu na Debencu.

IZ KRAJA V KRAJ

POPIS SE JE PRIBLIŽAL z bliskovito naglico — Popisovalsko mrzlico pa je zaslediti tudi v trebanjski občini, kjer so se morali bodoči mladoporočenci, ki naj bi na seminarju dobili osnovna navodila, kako se jim je obnašati v zakonu, umakniti popisovalcem. Mladoporočenci so si morali skupaj s svojimi „instruktorji“ namesto v sejni sobi trebanjske občinske skupščine, kjer so imeli prostor, poiskati gostoljubje drugje.

STROKOVNI ORGANI BODO DOBILI živčni zlom, če se ne bodo razmere kmalu uredile, je bilo slišati nedavno v Trebnjem. Seveda bi vsak prizadeto vprašal, zakaj jim ne uredijo razmer, saj so strokovne službe vendar nadvse pomembne. Če pa bi slišal potem, da gre za trebanjske SIS, bi verjetno zmignil z rameni tako, kot zmignjejo vsi ostali, ki zanje urejajo te zadeve.

MOKRONOŽANI UPAJO, da so se pri Tregradu vendarle že zbudili iz zimskega spanja in bodo začeli poleg urejanja okolice pri novih blokih misliti tudi v mokronožko kanalizacijo. Ta jih namreč čaka že od lanskega leta, v letošnjem letu smo zakoračili že v pomlad, pri kanalih pa še ni opaziti, da bi kdo kaj migal. Z vse toplejšim vremenom pa se lahko zgodi, da se bo tudi okoli kanalizacije kaj dogajalo.

VEČKRAT JE BILO SLIŠATI tarnanje o slabi preskrbi v mokronožki krajevni skupnosti, vendar so se krajani zanašali na to, da bodo z gradnjo nove Mercatorjeve trgovine tudi to vprašanje rešeno. Ker pa je od dogovorov minilo že nekaj več kot leto dni, se Mokronožanom vse bolj zdi, da se jim je upanje izjalovilo. Niti tega ne verjamejo več, da Mercator ne more dobiti denarja pri bankah.

OJ TO PARKIRANJE — Na hotelu Ajdovec je pritrjena še dodatna tabla, ki prepoveduje parkiranje v dolžini 16 metrov tik ob hotelu. Tovornjak, ki je minuli petek dopoldne pripeljal blago za papirmico, ni mogel blizu, ker so prostor zavzeli osebni avtomobili.

SEVNIŠKI PABERKI

LAHKO PRIDE PRAV — Ne le premajhna otroška oblačila in obutev, tudi druge obleke in potrebščine bi lahko še kako prišle komu prav. Krajevna organizacija Rdečega križa v Boštanju se je odločila, da izbira rabljene stvari vsako prvo sredo v mesecu. Še dobro obleko in obutev lahko prinesete v pisarno poleg pošte.

DA NE BO PRAZNIH VOZENJ — Sevniška Komunalna pripravila tudi to pomlad odvoz kosovnih odpadkov. Stare štedilnike in drugo navlaklo, ki je ne pobirajo ob rednih odvozih smeti, bodo pobirali v petek, 10. aprila. Kdor ima kaj nerabnega, naj odloži na običajnem mestu.

DOBRA KUHINJA — Marjanka Strgar, ki je s pokojnim možem toliko let skrbela za „Tončkov dom“ na Lisci, ta čas nadomešča

vodjo Tončkovega doma. Številni obiskovalci Lisce opažajo razliko. Več snage.

AMD ZA NAJMLAJŠE — Sevniško Avto—moto društvo je želelo v minulem šolskem letu pomagati osmošolcem, da bi prišli do izpitov za kolesa z motorjem. Žal so predpisani učbeniki izšli kasno, tako da niso prišli do konca. Nekaj pa bo le prispevalo za boljše prometno varnost. Letos nameravajo izvesti podobno tečaj, tokrat seveda do kraja.

NASVETI V KRMELJU — Enota temeljnega sodišča v Sevnici je svojo pravno pomoč približalo drugemu največjemu delavskemu središču v občini — Krmelju. V tamkajšnji pisarni krajevne skupnosti daje katetri od sodnikov pravno pomoč vsako drugo sredo v mesecu.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

TELEVIZIJSKI SPORED

3. IV. petek

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Pravljica, Ruščina, Sportna rekreacija in zdravje, Nega bolnika na domu
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
17.20 POROČILA
17.25 DRUŽINA SMOLA
17.50 DOMAČI ANSAMBLI: ŠTIRJE KOVAČI
18.20 OBZORNİK
18.30 ŠAH V SVETU
Pravijo, da šah sodi med športe le zato, ker gre tudi pri tej igri za zmago, za točke, uvrstitve... Po svetu in pri nas zato obstajajo

šahovske organizacije, ki povezujejo šahiste, prirejajo tekmovanja. Današnja oddaja bo šah predstavila po tej plati.
18.50 VARČEVANJE Z ELEKTRIKO
Zadnje čase se veliko govori o varčevanju z vsemi vrstami energije, porabniki pa od besed bolj poredko prihajajo k dejanjem. Mnogi morebiti sploh ne znajo varčevati. Kako to početi z električno energijo, bo nakazala tale oddaja.
19.00 NE PREZRITE
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 USTVARJANJE TITOVE JUGOSLAVIJE
21.00 A. Christie: ZAKAJ NE EVANS?
21.45 V ZNAMENJU
22.00 NOČNI KINO: VZEMI DENAR IN ZBEŽI
Možak živi v revščini, okolica pa

se mu posmehuje tudi zaradi njegove neznatne postavice. Ko da bi se hotel maščevati za vse krivice, najprej postane samo prestopnik, kmalu pa zaide na pota pravega kriminala. Znajde se za zapahi, a uide... Vrednost tega ameriškega filma, ki ga je 1969 zrežiral (igra pa tudi glavno vlogo) Woody Allen, je zlasti v tem, kako nazorno izriše značajske posebnosti junaka. Igrajo še Janet Margolin, Marcel Hillaire, Jacquelyn Hyde, Lonny Chapman in drugi.

4. IV. sobota

1
8.10 POROČILA
8.15 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI
8.25 LOLEK IN BOLEK
8.35 Z BESEDO IN SLIKO: 40 ZELENH SLONOV
8.55 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
9.25 PALČKI NIMAJO POJMA
9.55 MARJANA GRE V ŠOLO
10.40 VARSTVO PRI DELU: NEVARNOST ELEKTRIČNEGA TOKA
Električni tok še zmeraj zahteva veliko žrtev, med vzroki za tovrstne nesreče pa so nepazljivost, nemarnost pri ravnanju z električnimi napravami, nepravilno vzdrževanje električnih stikal, vtičnic, varovalk

in podobnega. Oddaja bo govorila o nevarnosti električnega toka s posebnim ozirom na omenjene vzroke nesreč, dodani pa bodo tudi napotki za nudenje prve pomoči ponesrečenecem.
10.55 EMILE ZOLA
11.50 LJUDJE IN ZEMLJA
12.50 POROČILA
15.25 BEOGRAD: ŽELEZNIČAR, prenos nogometne tekme
17.30 POROČILA
17.35 KEKCEVE UKANE, slovenski mladinski film
18.50 NAŠ KRAJ
19.05 J. Ribičič: MIŠKOLIN
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
20.00 POPEVKA EVROVIZIJE 81, prenos iz Dublina
22.35 POROČILA
22.40 24 UR LA MANSANA, ameriški film
Vsebine filma, ki si ga bodo drevi ogledali vsi navdušenci za avtomobilski šport, ne bomo povzemali, saj

tako rekoč nima pripovedi v pravem pomenu besede, vsebina je ena sama dolga avtomobilska dirka. Med hrabriimi vozniki formule 1 je tudi posebnež, ki ga igra nedavno umrli Steve McQueen. Ta igralec se pred desetimi leti, ko so film snemali, ni poslužil nadomestnega igralca, sam je vozil s poklicnimi dirkači. Film je zrežiral Lee H. Katz, ob McQueenu pa igrajo še Siegfried Rauch, Elga Andersen, Ronald Leigh-Hunt, Fred Haltiner in drugi.
2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Iz našega zornega kota - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Glasbeni klub - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabavnoglasbena oddaja 20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Ona - 21.55 V petek ob 22. uri

5. IV. nedelja

1
9.25 POROČILA
9.30 ŽIVŽAV
10.20 NA VRAT NA NOS
11.10 TV KAZIPOT
11.30 NARODNA GLASBA
13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN
13.35 POROČILA
16.00 ZABAVA VAS OLIVER DRAGOJEVIĆ
16.45 POROČILA
17.00 DANES NAD MAKEDONIJO SONCE VZHAJA
Prva oddaja skopskih televizijcev o zorenju napredne zavesti makedonskega naroda ima delovni naslov Bakle. Na dokumentaren način bo govor o začetkih vstaje Makedoncev, ki 1941 niso klonili pod pritiskom velikobolgarske buržoazije

12.00 KMETIJSKA ODDAJA
je, fašističnim nasiljem ter izdajalskim početjem znotraj tedanjega vodstva makedonskih komunistov.
17.30 ŠPORT NA POROČILA
17.40 POROČNO SLAVJE, ameriški film
Mlad par se hoče poročiti. Dan poroke in način svatovanja naj bi določili dekletovi starši. Svatba postane osrednji dogodek, iz katerega se zrcalijo težnje matere in očeta,

gospodinje in taksista. Ta filmska zgodba o malih ljudeh je bila posneta 1956, zrežiral jo je Richard Brooks, glavne vloge pa igrajo Bette Davis, Ernest Borgine, Debbie Reynolds, Barry Fitzgerald in Rod Taylor.
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Milankov: SVET OZAR MARKOVIĆ
21.30 TRŽAŠKI MOZAIK, 1. oddaja dokumentarne nanizanke
22.25 V ZNAMENJU
22.35 ŠPORTNI PREGLED
2
9.00 Oddaje za JLA - 16.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zakaj imam rad jazz - 21.00 Večera, danes, jutri - 21.40 Konformist (italijanski film)

6. IV. ponedeljek

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Vesolje in igra, Kultura govora in branja, Tin Ujević
10.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 VRTEC NA OBISKU: CICI-BAN IZLETNIK
17.40 ZA KULISAMI, burleska Sharlieja Chaplina
18.05 POKLICI V GRADBENIŠTVU
Tokrat bodo predstavljeni poklici v gradbeništvu, ki zajema vrsto dejavnosti, od projektiranja, nizkih

in visokih gradenj, vzdrževanja zgradb, cest, prog in vodnih poti do komunalnih ureditev. Najpogostejši poklici v gradbeništvu so zidar, tesar, železokrivce, strojni gradbeni mehanizacije, gradbeni delovodja, gradbeni tehnik. In o teh poklicih bo tekla beseda.
18.35 OBZORNİK
18.45 POP GODBA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 Milan Jesih: BRUCKA, televizijska drama
Scenarij za televizijsko dramo z gornjim naslovom je pesnik in dramatik Milan Jesih priredil po svojem gledališkem delu Brucka ali obdobje prilaganja, ki so ga uprizorili 1976 v gledališču Glej. Gre za pripoved o dekletu, ki pride študirat v veliko mesto. Stanovanje dobi pri sorodnici in tako je brucka priča načinu življenja, ki na videz

omogoča brezskrbno bivanje, nikakor pa ne more skriti svoje praznosti. Izkazuje se, da pod bleščajočo lupino ždi negotovost, človeška samota in strah. To spoznanje je za brucko nekaj nenavadnega - in kako bo vplivalo na njene življenjske poglede? Dramo je zrežiral Božo Šprajc, igrajo pa Draga Potočnjak, Milena Zupančič in Ivo Ban.
21.15 35 mm, oddaja o filmu
22.15 V ZNAMENJU
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Bajke daljnih ljudstev - 18.00 Enci menci - 18.15 Narava in človek - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Sportna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Ameriške novele - 22.05 Kronika Messa

7. IV. torek

1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Vstaja na Hrvaškem, Pravljica, Dnevnik 10
10.00 TV V ŠOLI: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute
16.30 ŠOLSKA TV: Življenje na meji, Plavanje
Prvi prispevek bo govoril o tem, kako veliki predeli zemeljske površine postajajo nerodovitni, bodisi da jih uničuje človek ali pa gre za posledice neustavljivega spreminjanja zemeljskega površja. Do poletja

je resda še daleč, a vseeno ne bo odveč nekaj napotkov, ki bodo prav prišli neplavalcem, da bi končno splavali.
17.20 POROČILA
17.25 LOLEK IN BOLEK
17.35 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: KUD AFRODITA
18.05 PISANI SVET: JAMA
18.35 OBZORNİK
18.45 ČAS, KI ŽIVI: MAŠERA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 ODPRTO ZA USTVARJALNOST
Prvi prispevek tokratne oddaje bo govoril o inovacijskem delu, in sicer

s posebnim poudarkom na tovrstni ustvarjalnosti v eni od slovenskih tovarn, kjer so že dobobra uveljavili prednosti štirih inovacij. Zatem bo beseda tekla o raziskovalnem delu na ljubljanski kliniki za ginekologijo.
20.55 J. Allen: DNEVI UPANJA
22.15 V ZNAMENJU
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pisani svet - 18.15 Književnost - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Neobvezno - 21.40 Zagrebška panorama - 22.00 Izvirni

8. IV. sreda

1
9.20 TV V ŠOLI: Koledar, Ali ste vedeli, Kronika v kamnu
10.00 TV V ŠOLI: Biologija, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute
17.25 POROČILA
17.30 Z BESEDO IN SLIKO: 40 ZELENH SLONOV
17.50 VELIKE RAZSTAVE
18.20 OBZORNİK
18.35 GALERIJA OPERNIH ZNAČAJEV: MOJSTRI PREOBLACENJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK
20.00 V ARENI ŽIVLJENJA: FRANC LESKOŠEK-LUKA
21.05 FILM TEDNA: ZGODILO SE JE JUTRI
Novinar na izredno čuten način prihaja do novic o dogodkih, ki se bodo šele zgodili. Novice seveda tudi objavlja v časopisu, pri bralcih in zlasti policiji to povzroča dokajšnjo zmedo. Nadvse presenetljiv

pa je konec... Ta ameriški film je 1943 posnel pred kratkim umrli Rene Clair in sicer po scenariju Dudleyja Nicholasa, igrajo pa Dick Powell, Linda Darnell, Jack Oakie, John Phillip in drugi.
22.30 V ZNAMENJU

9. IV. četrtek

1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Začetek, Radioamaterji, Obiščimo tržnico
10.00 TV V ŠOLI: Umetnost, Risanka, OZN, Risanka, Predšolska vzgoja, Zadnje minute
16.30 ŠOLSKA TV: Življenje na meji, Plavanje
17.25 POROČILA
17.30 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA

18.30 OBZORNİK
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA
Uvodni prispevek tokratne oddaje o dosežkih naših znanstvenikov bo govoril o značilnostih ultrazvoka in njegovi uporabnosti v medicinski diagnostiki. Drugi prispevek bo s področja biologije, beseda bo tekla o ugotavljanju dednosti z antropološko oz. dedno-biološko metodo, kakršno uporabljajo na ljubljanski univerzi, točneje, na njenem Inštitutu za biologijo. Sledil bo prikaz mikroročunalniškega krmiljenja dvigala, oddaja pa bo zaključilo nekaj novic o tehničnem napredku po svetu.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

20.00 GLASBENI ČETRTEK
21.35 625
22.15 V ZNAMENJU
2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Družba Zore Rdečelaske - 18.15 Znanost: Zdrav otrok - 18.45 Evrogol - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Filmski večer - 23.00 Studio 2

emoin kotiček

Od diktata do demokracije

Letos si bomo modo krojili po lastni želji, okusu in seveda žepu

Dolga stoletja so modni ustvarjalci diktirali modo in način oblačenja. Celovarne kombinacije ter barve same so morale biti take, kot je padlo v glavo modnim diktatorjem. Svoje je storila tudi reklama. Trpel pa je potrošnikov žep. Danes, v letu 1981, pa je minil tudi stoletja trajajoči modni diktat.

Takoj se vsiljuje vprašanje, kako se naj oblačimo, če ni več nikogar, ki bi nam „diktiral“, ali je moderno dolgo ali mini krilo, modra ali zelena barva, širok ali ozek ovratnik. To bomo v bodoče odločali sami glede na starost, večje ali manjše obline in postavu.

PRED NOVIMI NAKUPI POGLEJTE V OMARO

Do sedaj smo si morali, če smo hoteli biti moderni, vsako leto na novo obnoviti garderobo. Ko bomo kupovali oblačila letošnjo pomlad, bomo ugotovili, kaj imamo v omari še uporabljivega in kaj nam manjka, da bomo spet lepo oblečeni.

Dokupovanje oblačil pa ne bo več delalo „ludenj“ v žepu, kot se je to marsikdaj zgodilo z nakupi nove garderobe.

Letos se bomo torej oblačili zelo demokratično v barvah in modelih, in to samo tako, kot je posameznemu človeku primerno. Če se bomo oblekli bolj romantično ali bolj športno, lahko tudi elegantno, bomo sami odločili. Dolžine oblačil so poljubne in odvisne od starosti.
Letos je pač vse moderno. Če mladenki pristaja krilo do pet, bo tako oblekla, če pa stari mami pristaja dolžina krila nad koleno, bo pač nosila tako.

KAJ LAHKO KUPIMO V MAXIMARKETU?

Ker je Emonin kotiček namenjen ponudbi Maximarketa, sem seveda pogledal po tekstilni etaži v prvem nadstropju, kaj vse lahko tam kupite. Kljub temu da se sezonska prodaja imenuje „Pomlad-poletje“, še prodajajo oblačila za prehodni čas za otroke, ženske in moške.

KAJ NUDI ŠPORTNI ODDELEK?

Tudi športni oddelek v drugem nadstropju je preurejen za sezono pomlad-poletje. Letos bodo najverjetneje marsikoga odgnale visoke hotelske cene v cenejše campinge. Potrebno bo na novo kupiti ali pa samo dokupiti tudi ustrezno opremo.

V športnem oddelku v Maximarketu torej lahko kupite različne vrste šotorov, camp opremo (posamezne stole, garniture, ležalnike, senčnike, podstavke za senčnike, različne raznje - tudi litoželezne in na pogon z baterijskim motorčkom, pribor za opremo šotorov, plinske kuhalnike, raznje in svetilke), SKIF avtokamp prikolice s šotorom, prikolice za vleko čolnov, čolne, gliserje (poliestrške, iz gumirane nega platna in otroške iz plastike), izvenkrmne motorje, vesla, sidra, vrvi in boje. Pri čolnih naj še omenim, da so prikladni za rekreacijo in ribolov.

Posebnost pa so praktični ležalniki in zložljive postelje s penasto blazino. Slednje lahko kupite tudi posebej.

Ribiči, pozor!
Danes bi še posebno rad opozoril ribiče, da lahko v Maximarketu na športnem oddelku kupijo tudi ribiško opremo, kot so navedene ali teleskopske ribiške palice, laks od 0,20 do 0,50 milimetra, ribiške mreže, trnki, plovci, različne umetne vabe, ribiške role in drugo. Po navadi gre do po poti svojih očetov ribičev tudi otroci. Če torej hočete prenašati ribiško tradicijo iz roda v rod, lahko svojim otrokom kupite otroške garniture za ribarjenje, ki vsebujejo palico, rolo, plovce, vabe in trnke.

MODA ZA MOŠKE

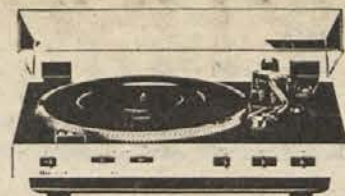
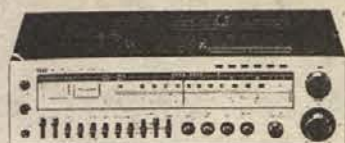
Ko so pred leti odprli oddelek za ženske „Moda MM“, je bilo precej pripomb na račun enakopravnosti. To „krivico“, storjeno močnejšemu spolu, je Maximarket popravil, ko je v sklopu moške konfekcije odprl poseben oddelek, namenjen moškim, ki jim je modno oblačenje pri srcu.
Na tem oddelku lahko moški kupijo zadnje novosti modnih proizvajalcev, kot so srajce, kravate, pulovski, suknjiči, obleke, plašči in bluzoni.

Lepo vas pozdravlja Vaš JANEZ DOLENJSKI

Iskra Commerce -
TOZD Zastopanje
tujih firm Ljubljana,
Celovška 122

predstavlja vrsto najsodobnejših barvnih televizijskih sprejemnikov
raznih velikosti in izvedb ter Hi-Fi stereo naprave

Obiščite našo trgo-
vino v Ljubljani
Celovška 122
Tel. 551-093,
553-377

DOLENJSKI VETERINARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI

BO LETOS PO NASLEDNJEM
RAZPOREDU:

Ponedeljek, 6. aprila

ob 8. uri: Brod
ob 9. uri: Srebrniče
ob 10. uri: Jurka vas
ob 11. uri: Drganja sela
ob 12. uri: Rumanja vas

Torek, 7. aprila

ob 8. uri: Cegelnica
ob 9. uri: Prečna
ob 11. uri: Dol. Straža
ob 12. uri: Gor. Straža
ob 13. uri: Gor. Polje

Sreda, 8. aprila

ob 8. uri: Soteska
ob 9. uri: Podhosta
ob 10. uri: Podturen
ob 11. uri: Poljane
ob 12. uri: Dolenjske Toplice

Četrtek, 9. aprila

ob 8. uri: Otočec
ob 9. uri: Dol. Kronovo
ob 10. uri: Brezovica
ob 11. uri: Šmarjeta
ob 12. uri: Gorenja vas

Petek, 10. aprila

ob 7,30: Stranska vas
ob 8. uri: Dol. Lakovnice
ob 8,30: Ruperč vrh
ob 9. uri: Birčna vas
ob 10. uri: Uršna sela - vas
ob 11. uri: Uršna sela - zadr. dom
ob 11,30: Dobindol
ob 12. uri: Gor. Sušice
Sobota, 11. aprila

ob 8. uri: Žabja vas
ob 9. uri: Gotna vas
ob 10. uri: Črmošnjice
ob 10,30: Dol. Težka voda
ob 11. uri: Nova gora
ob 11,30: Podgrad
ob 12. uri: Vel. Cerovec

Ponedeljek, 13. aprila

ob 8. uri: Mali Slatnik
ob 9. uri: Ratež
ob 10. uri: Vel. Brusnice
ob 11,30: Gaberje

Torek, 14. aprila

ob 8. uri: Vrhe
ob 8,30: Dolž
ob 9. uri: Zajčji vrh
ob 9,30: Vel. Orehek
ob 10. uri: Stopiče
ob 11. uri: Hrušica

Sreda, 15. aprila

ob 9. uri: Jablan
ob 9. uri: Goriška vas
ob 10. uri: Sred. Globodol
ob 11. uri: Biška vas
ob 12. uri: Jablan-Šranga

Četrtek, 16. aprila

ob 9. uri: Mirna peč
ob 10. uri: Železniška postaja
ob 10,30: Dolenja vas
ob 11. uri: Šentjurje

Petek, 17. aprila

ob 8. uri: Dol. Karteljevo
ob 8,30: Kamen vrh
ob 9,30: Dol. Kamence
ob 10,30: Gor. Kamence
ob 11,30: Potočna vas

Sobota, 18. aprila

ob 8. uri: Bajnof
ob 9. uri: Stari grad
ob 11. uri: Novo mesto - vet. postaja ločna

Ponedeljek, 20. aprila

ob 8. uri: Šmihel
ob 9. uri: Škrjanče
ob 9,30: Mali Podljuden
ob 11. uri: Novo mesto - postaja Ločna
ob 17. uri: Novo mesto - LOKA
ZAMUDNIKI: 24. in 25. aprila med
8. - 10. uro na postaji Ločna

Na podlagi republiške odredbe in Urednega lista št. 1/81 SRS je cepljenje psov obvezno za vse pse, stare nad 4 mesece. Zaradi natančne evidence cepljenih psov prosimo, da pse pripeljejo k cepljenju odrasle osebe.

DODATNO OPOZORILO:

Vsi psi, ki zaradi nedosežene starosti v tem cepljenju ne bodo zajeti, morajo biti cepljeni, takoj ko dosežejo starost 4 mesece.

SUHA KRAJINA

Torek, 14. aprila

ob 8. uri: Drašča vas
ob 8,30: Klečec
ob 9. uri: Šmihel
ob 10,30: Vrhovo
ob 11,30: Praproče

Sreda, 15. aprila

ob 8. uri: Ajdovec
ob 9. uri: Vel. Lipovec
ob 10. uri: Srednji Lipovec
ob 11. uri: Trebča vas
ob 11,30: Sadinja vas

Petek, 17. aprila

ob 8. uri: Dvor
ob 9. uri: Jama
ob 10. uri: Hinje
ob 11. uri: Prevole

Sobota, 18. aprila

ob 8. uri: Reber
ob 9. uri: Žužemberk - levi breg
ob 10. uri: Žužemberk - desni breg

Ponedeljek, 20. aprila

ob 8. uri: Budganja vas
ob 9. uri: Gradenc
ob 9,30: Vel. Lipje
ob 10,30: Lašče

Torek, 21. aprila

ob 8. uri: Stavčavas
ob 9. uri: Lopata
ob 9,30: Visejec
ob 10. uri: Sela
ob 11. uri: Ratje
ob 12. uri: Žvirče
Zamudniki: sobota, 25. aprila

ob 8. uri: Žužemberk
ob 9. uri: Dvor
ob 10. uri: Hinje

ŠENTJERNEJ

Ponedeljek, 6. aprila

ob 8. uri: Cerovi log
ob 9. uri: Orenovica
ob 10,30: Dol. Mokro polje
ob 11,30: Gor. Gradišče

Torek, 7. aprila

ob 8. uri: Gor. Maharovec
ob 9. uri: Dol. Maharovec
ob 10. uri: Gomila

Sreda, 8. aprila

ob 8. uri: Gor. Stara vas
ob 9. uri: Loka
ob 10. uri: Gor. Vrhpolje
ob 11. uri: Dol. Stara vas

Četrtek, 9. aprila

ob 8. uri: Šentjernej

Petek, 10. aprila

ob 8. uri: Groblje
ob 9. uri: Ostrog
ob 10. uri: Šentjakob

Ponedeljek, 13. aprila

ob 8. uri: Javorovica
ob 9. uri: Vel. Ban
ob 10. uri: Vratno
ob 11. uri: Šmarje

Torek, 14. aprila

ob 8. uri: Mihovica
ob 9. uri: Drama
ob 10. uri: Dobrava
ob 11. uri: Zameško

Sreda, 15. aprila

ob 8. uri: Dobruška vas
ob 9. uri: Grmovlje
ob 10. uri: Dol. Dole

Četrtek, 16. aprila

ob 8. uri: Zagrad
ob 10. uri: Zbure

Petek, 17. aprila

ob 8. uri: Škocjan
ob 10. uri: Osrečje

Zamudniki: Ponedeljek, 20. aprila

ob 8. uri: Šentjernej
ob 10. uri: Škocjan

KRAJEVNA SKUPNOST
SROMLJE

RAZPISUJE
PROSTO DELOVNO
MESTO

VODENJA
BIFEJA V
SROMLJAH.

Interesenti naj pošljejo
pismene ponudbe na KS
Sromlje čimprej ali pa se
osebno zglasijo v pisarni KU
Sromlje.

Pogoj za vodenje bifeja je
gostinska ali pa trgovska šola
z nekaj prakse v stroki.
233/14-80

GDO „GOI“ BREŽICE,
ČERNELČEVA 3 a

Komisija
za delovna razmerja
objavlja
prosta dela in delovne naloge:

SAMOSTOJNEGA GRADBENEGA REFERENTA
za enoto ZD Obrat proizvodnje mavčnih plošč
Jesenice na Dolenjskem.

POGOJI:

Srednja šola gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj ali
višja šola gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o
izbiri obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju
ponudb.

241/14-81

SLOVENIJA LES
stilles

tovarna stilnega pohištva in notanje
opreme
SEVNICA

TOZD STILNO POHIŠTVO

Delavski svet

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge za obrat sedežnega stilnega pohištva na BI anci:

1. VODENJE IZMENE - 1 IZVAJALEC
2. TEHNOLOŠKA OPRAVILA - 1 IZVAJALEC
3. TAJNIŠKA OPRAVILA - 1 IZVAJALEC
4. OPRAVILA KONTROLORJA - 1 IZVAJALEC
5. VZDRŽEVANJE STROJNIH NAPRAV - 1 IZVAJALEC
6. VZDRŽEVANJE ELEKTRO NAPRAV - 1 IZVAJALEC
7. OPRAVILA KURJAČA - 2 IZVAJALCA
8. VOZNIK VILICARJA - 1 IZVAJALEC
9. SKLADIŠČNA OPRAVILA - 1 IZVAJALEC
10. STROJNA IN MONTAŽNA OPRAVILA KV MIZARJEV - 16 IZVAJALCEV
11. STROJNA IN MONTAŽNA OPRAVILA - 20 IZVAJALCEV
12. TAPETNIŠKA OPRAVILA KV TAPETNIKOV - 10 izvajalcev
13. TAPETNIŠKA OPRAVILA - 5 IZVAJALCEV
14. POVRŠINSKA OPRAVILA - 12 IZVAJALCEV
15. TELEFONSKO-VRATARSKA OPRAVILA - 1 IZVAJALEC
16. ČUVAJSKA OPRAVILA - 3 IZVAJALCI

Pogoji:

- pod 1/ srednja ali poklicna šola lesne smeri, 3-4 leta delovnih izkušenj pri serijski proizvodnji pohištva, poskusno delo 2 meseca
pod 2/ srednja šola ustrezne smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj pri serijski proizvodnji pohištva, predhodni preizkus znanja
pod 3/ srednja ali poklicna šola ustrezne smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 4/ srednja ali poklicna šola lesne smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 5/ poklicna šola strojne smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 6/ poklicna šola elektro smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 7/ izpit za KV kurjača, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 8/ izpit za KV voznika vilicarja, 6-12 mesecev delovnih izkušenj, predhodni preizkus znanja,
pod 9/ poklicna šola ustrezne smeri, 3-4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 10/ poklicna šola lesne smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 11/ nedokončana osemletka, 1-2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 12/ poklicna šola tapetniške smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
pod 13/ nedokončana osemletka, 1-2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 14/ nedokončana osemletka, 3-6 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 15/ končana osemletka, 6-12 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,
pod 16/ končana osemletka, 6-12 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca
Delovno razmerje za objavljena dela in naloge se sklepa za nedoločen čas. Delovno razmerje bomo sklepali:

- za opravila vzdrževanja dne 20. 4. 1981 (oba izvajalca)
- za opravila kurjenja dne 20. 4. 1981 (dva izvajalca)
- za čuvajska opravila dne 1. 5. 1981 (dva izvajalca)
- za tehnološka opravila dne 1. 5. 1981 (1 izvajalec)
- za vodenje izmene dne 15. 6. 1981 (1 izvajalec)

Z ostalimi izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje s pričetkom obratovanja obrata, predvidoma s 1. 8. 1981.

Za delavce, ki ne bodo izpolnjevali delovnih pogojev za dela in naloge pod zaporednimi številkami 11, 13 in 14, bo delovna organizacija predhodno organizirala izobraževanje za pridobitev ustrezne kvalifikacije. Z delavci, ki se bodo pričevali v delovni organizaciji za pridobitev ustrezne kvalifikacije, bomo sklenili delovno razmerje predvidoma dva meseca pred pričetkom obratovanja.

Osební dohodek po pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke TOZD Stilno pohištvo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov delovne organizacije v 15 dneh po dnevu objave. Kandidati bodo o izboru obveščeni v 30 dneh po poteku.

239/14-81

240/14-81

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 2. aprila - Franc Petek, 3. aprila - Ljuba Sobota, 4. aprila - Izidor Nedejla, 5. aprila - Vinko Ponedeljek, 6. aprila - Viljem Torek, 7. aprila - Darko Sreda, 8. aprila - Albert Cetrtek, 9. aprila - Tomaž

LUNINE MENE

4. aprila ob 21.19 uri - mlaj

BREŽICE: 3. in 4. ameriški barvni film Herbi znova tekmuje. 5.

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM KLJUČAVNICARJE in dva delavca z znanjem varjenja s CO². Jože Novak, na lazu 1, Novo mesto.

SPREJMEM FRIZERSKO POMOČNICO. Slavka Južnič, Drska 53, Novo mesto.

ZAPOSIM KV KOVINOŠTRUGARJA po možnosti usposobljenega za delo na avtomatski strojni. OD po dogovoru. Franc Kotnik, Mestne rjive 17, Novo mesto.

STANOVANJA

SAMSKA POVRATNICA iz Švedske, išče enosobno stanovanje v bližini Otočca. Lahko novejša hiša. Ponudbe pod šifro „ZA NEDOLOČEN ČAS“.

ODDAM SOBO v Krškem. Naslov v upravi lista (1356/81).

TRICLANSKA DRUŽINA IŠČE STANOVANJE v Novem mestu. D. V. Valatičev 17, Novo mesto.

Kmetijski stroji

PRODAM KOSILNICO LOMBARDINI diesel z več priključki. Franc Brulc, Vinja vas 13, Novo mesto.

PRODAM TRAKTOR PORSCHE (38 KM). Pavšič Bučka 19, Skočjan.

Motorna vozila

126 P, letnik (oktober) 1979, prevoženih 6400 km, prodam. Dvor 52, tel. 84-157 (popoldan).

SKODO, letnik 1972/73, registrirano do 1982. leta, prodam. Anton Tramte, Sentjerne 227 (st. sejmšče).

Z 101 prodam. Rade Stankovič, Kristanova 2, Novo mesto.

126 P, letnik 1979, prodam. Tugo Lebič, V Brezov log 63, Novo mesto.

LADO CARAVAN, staro 6 mese-

in 6. 4. ameriški barvni film Brodolomci iz boeinga 747. 7. in 8. 4. italijanski barvni film Kačje gnezdo.

CRNOMELJ: 2. 4. ameriški film Strašen doživljaj. 3. in 5. 4. ameriški film V vrtincu. 5. in 6. 4. ameriški film Arabljanske avanture. 7. 4. ameriški film Taličen Tom in bratje Dalton. 7. 4. ameriški film Petrov zmaj. 9. 4. ameriški film Herbie potuje v Monte Carlo.

KOSTANJEVICA: 4. 4. ameriški film Trije kondorjevi dnevi. 5. 4. italijanski film Safari rally.

NOVO MESTO - KINA KRKA: Od 1. do 5. 4. francoski barvni film Emanuela. 6. in 7. 4. gledališke predstave. 8. in 9. 4. ameriški barvni film Vratolomni superkaskader.

SEVNICA: 3. 4. ameriški barvni film Koma na granici smrti. 4. in 5. 4. ameriški film Apokalipsa danes.

FIAT 132, prodam. Velimir Janc, Lešnica 6, Otočec.

NSU 1000, registriran do konca leta, dobro ohranjen, poceni prodam. Tel. 24-748, Guštin, Skalickijeva 6, Novo mesto.

FORD 17 M, prodam tudi na kredit. Božič, Smihel 48, Novo mesto.

VW 1200, letnik 1976, prodam. Koštialova 30 a, Novo mesto, tel. (068) 22-108.

125 PZ, neregistriran, letnik 1972, poceni prodam. Tel. (068) 85-786.

ZASTAVO 750, letnik 1975, ugodno prodam. Informacije na tel. 25-378 v popoldanskih urah.

126 P (oranžne barve), prevoženih 4000 km, prodam. Informacije na tel. ves dan, 83-329.

ZASTAVO 750 lux, letnik 1978, registriran do 15. 3. 1982, prodam. Stefan Grubar, Veliki Ban 6, 68310 Sentjerne.

ZASTAVO 101 v dobrem stanju, letnik 1976, prodam. Polde Novak, Jablan 7, Mirna peč.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Šašek, Na tratah 10, Novo mesto.

WARTBURG 6 KARAVAN, letnik 1978 in kombi LMV furgon 1600 R, letnik 1974, prodam. Gostilna Vovko, Ratež 48, 68321 Brusnice.

126 P star 4 leta, prodam. Makše, Češča vas 29, Novo mesto.

ZASTAVO 750 SC, letnik 1979, prodam. Informacije popoldan na tel. 24-370.

ZASTAVO 750 lux, letnik 1975, prodam. Tel. 24-234.

Z COMFORT, letnik 1979, prodam po dogovoru. Pokorny, Dreječtova 11, Novo mesto, tel. dopoldne 21-369.

PRODAM

POCENI PRODAM zakonsko posteljo, dve nočni omarici, vzmetnici in volnene žimnice. Naslov v upravi lista (1353/81).

KRÖMPIR Igor in dobro seno, prodam. Bakšič, Koroška vas 4, Novo mesto.

COLN MAESTRAL 18 in motor T 4, prodam. Tel. (068) 85-408 po 18. uri.

SENO in obračalnik BCS prodam. Jože Bojanc Cikava 2, Novo mesto.

MOTORNO ŽAGO STIHL 050 v dobrem stanju, prodam. Ogled možen vsak dan. Janez Premrl, Sentrupert 7.

3 m³ smrekovih plohov in desk, prodam. Naslov v upravi lista. (1354/81).

MOTORNO ŽAGO PARTNER R 12 in skoraj nov hrastov sod 1350 l, prodam. Ogled v nedeljo. Franc Bebar, Podglinjo 5, Sentjanž.

MOTORNO ŽAGO STIHL 050, motorno kolo JAWA 175 ccm in mizarški skobelni ponk, prodam. Srečko Zupancič, Vel. Podljuben 18, Uršna sela.

6000 kg dobrega sena, prodam. Emil Škabar, Gradac 42, tel. (068) 78-535.

CISTERNO CREINA (1700 L) za gnojevko, prodam. Stenovec, Verje 47, 61215 Medvode.

PRODAM plinski štedilnik in pomivalno korito. Urbančič, Dol. Toplice, tel. 85-739.

BARAKO 5 x 3 m², primerno za graditelje hiš, prodam. Semiška 2, Crnomelj.

CRNO BELI TV sprejemnik, potreben manjšega popravila, prodam. Tel. 22-257 (068), popoldan.

HLADILNIK z zmrzovalnikom, kombinirani štedilnik in termoakumulacijsko peč 4,5 KW, prodam. Milan Vene, Črmošnjice 61, Stopiče, tel. 21-826 int. 320 do 14. ure.

250 komadov opečnega porolita, širine 8 cm, prodam. Informacije na tel. popoldne 24-971.

SADIKE ŽIVE MEJE, prodam. Pokorny, Dreječtova pot 11, Novo mesto.

PRODAM gliser G 370 s kompletno opremo, prikolico in motorjem T 18. Informacije po tel. (068) 23-575.

PRODAM motor za čoln YAMAHA 85, dolga os in ele. vžig. Informacije po tel. (068) 24-221.

5 D VOKRILNIH rabljenih zastekljenih oken prodam. Amalija Orehni, Leskovec pri Krškem 230.

KOZOLEC dvojnik (dobro ohranjen) prodam. Jože Kosem Hudeje 18, Trebnje.

MLADICE NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom prodam. Tel. 25-493, Trdinova 28, Novo mesto.

BARVNI TELEVIZOR Gorenje, letnik 1974, ugodno prodam. Tel. 83-364.

PSICO, nemško ovčarko, staro 11 mesecev, z rodovnikom, prodam. Cena 7000 ND. Franc Jančič, Nabrežje 21, Kočevje.

UGODNO PRODAM Coln „Beograd-Sport-Meteor“ in motor Tomos 4. Tel. 83-278 od 18. do 21. ure.

KRAVO, dobro mlekarico, visoko brejro, prodam. Stanislav Kraji, Dobljice 4, 68340 Crnomelj.

STRUŽNICO (starejše izvedbe) 130 cm stružne dolžine prodam. Stanko Hosta, Sela 16, Sentjerne.

PRODAM avto sečež za otroka. Tel. 24-573.

KUPIM

KUPIM JAWO 350 ccm. Cena do 2,5 M. M. Sandi Znidaršič, Slepšek 11, 68230 Mokronog.

KUPIM TRAKTOR s hidravliko s 14-18 KM. Simončič, Sela, Sentjerne.

POSEST

UGODNO PRODAM večji vikend z malo vrta in vinogradom, 5 km od Dol. Toplic. Primeren za upokoje. Informacije na tel. 22-554.

PRODAM PARCELO, primerno za vikend in vinograd. Vi nogradniška 4, Metlika.

NEKAJ VINOGRADA, dostop z vsakim vozilom po asfaltu, prodam. Naslov v upravi lista (1355/81).

PRODAM star vinograd (33 a) na idealni sončni legi, stavba krita z opeko v Starih vinih, nedaleč od Smarjeških Toplic. Dostop 4 km od asfalta z vsemi vozili. Električna na parceli. Tel. (068) 22-215 do 9. ure in po 19. uri.

GRADBENO PRACELO z vso dokumentacijo in materialom do druge plošče, prodam. Parcela je v Gotni vasi - Novo mesto. Tel. 21-451 po 15. uri.

PRODAM VINOGRAD na žici z novo zidnico, asfalt v bližini, električna na parceli v Šmavru. Ogled možen popoldan ter vsako soboto in nedeljo. Lipoglavšek, Šmaver 2, Dobrnjč.

PRODAM dve parceli: pašnik, ki meri 21 a in vinograd v izmeri 20 a na lepi prisojni legi nad Rako. Zemljišče zelo primerno za vinograd in eventualno gradnjo zidnico. Marija Jamnik, Raka 34.

UGODNO PRODAM 13 arov z zidljivimi parcelami v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1358/81).

PREKLICI

VINCENC FLAJNIK, Nova Li pa 17, Vinica, prepovedujem vsakršno prilasčanje moje lastnine, hojo in vožnjo po mojih parcelah ter neresnične govornice Ivanu, Kazimiru, Lojzetu Mravincu (vsi), Miki in Janezu Metez ter Vladu Gešlju. Če preklica ne bojo upoštevali, bodo sodno preganjani!

PEPCA USMAN z Vel. Slatnika 8 se zahvaljuem tov. ANI PINTERIČ iz Segove 6, Novo mesto, da je odstopila od tožbe.

RAZNO

V VARSTVO vzamem tri otroke. Smiljana Kuhar, Gor. Gradišče 25, 68310 Sentjerne.

NA MANJŠO KMETIJO v lepem položnem kraju iščem žensko (50 do 55 let), vajeno vseh kmečkih del. Ne kadim, sem nealkoholik, poroka možna takoj. Tel. 61-049, Brežice.

UCITELJICA ANGLEŠČINE POUČUJE angleščino zaosnovno in srednjo šolo. Naslov v upravi lista (1357/81).

OBVESTILA

VODOVODNE INSTALACIJE montiram in popravilam po ugodnih cenah. Material imam na zalogi. Se priporoča DRAGO VIRČ, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje, tel. 83-594.

NOVOŠT! Obveščam cenjene stranke, da izdelujem slike za potne liste, vozniška dovoljenja in osebne izkaznice. 4 slike dobite takoj. Cena je ugodna. Na svojem domu fotografiram samo ob ponedeljskih od 7. do 20. ure. Priporoča se FOTOGRAF CVETKO TRAMTE, Breška vas 3, Bela cerkev.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da bo gostilna „PARADIZ“ v Dol. Straži 116 zaprta od 6. 4. do 10. 4. Se priporočamo! FOTO AMATERJI! Barvne fotografije v enem tednu, ter vse ostale fotografske usluge dobite v FOTOTELEJU, VRHOVČEVA 5, NOVO MESTO.

CESTITKE

DANES PRAZNUJE svoj 80. rojstni dan KRISTINA KRUSIČ, iz Poljan pri Dol. Toplicah. Mnogo zdravja ji želijo otroci Franci, Marica in Mira. Vnuki in pravnuki pa ji pošiljajo koš poljubčkov. Franciju za god vse lepo, Simoni pa za 18. rojstni dan, izpolnitev vseh skritih želja, vsi ki ju imajo radi.

SAHVATE

IZ BREŽIŠKE POROĐNIŠNICE

Iskreno se zahvaljuem vsem zdravnikom okulističnega oddelka v Novem mestu, kakor tudi zdravstvenemu osebju za vso skrb in postrežbo, ki sem je bila deležna ob priliki zdravljenja v bolnici. Posebno zahvalo sem dolžna dr. Morelovi za izkazano skrb in dr. Gregorčičevi za uspešno opravljeni operaciji, s katerima mi je omogočila, da sedaj dobro vidim. Celotnemu kolektivu okulističnega oddelka pa želim še nadalje mnogo uspehov pri tako težkem in odgovornem delu. Hvala naša pacientka OTILJA LUKMAN.

V času od 20. 3. do 25. 3. 1981 so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Cizel iz Piršenbrega - Marjana, Marija Lipoglavšek iz Sevnice - Jureta, Vesna Zlender iz Pristave - Danijela, Božica Gregl iz Orešja - Andrejo, Jožica Fuks iz Zg. Obrežja - Aleša, Dragica Matjašič iz Podvrha - Marijano, Marija Ribič iz Brezanice - Mitja, Sonja Novak iz Brežic - Heleno, Anica Bosina iz Podgorja - Jožeta, Stefica Kolarič iz Trstenika - Sanjo, Vida Mlakar iz Hudabrezja - Primoža, Marija Cencič iz Senkovca - Franca, Mojca Benčin iz Leskovca - Ines, Nada Križančič iz Samobora - Velimirja, Alojzija Gregor iz Vel. Kamna - Marjeto, Nada Kasupovič iz Kerestince - deklico, Ana Zorko iz Raven - Anito. ČESTITAMO!!!

»Dolenjski list« v vsako družino

BI RADI VEDELI ŠE KAJ VEČ O SVOJIH DOMAČIH KRAJIH?

naročite se na

»Dolenjski list«

NAROČILNICA

Podpisani(a)
Kraj, ulica
Poštna številka
(lastnoročni podpis)

Naslov izpolnite s tiskanimi črkami in podpisano naročilnico izrežite ter prilepite na dopisnico ali pa pošljite v ovojnici na naslov: DOLENJSKI LIST p. p. 33, 68001 NOVO MESTO

Delavski dom Edvard Kardelj Krško

razpisuje prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

za opravljanje računovodskih del (za nedoločen čas, s polnim delovnim časom). Zahtevamo končano 4-letno srednjo šolo ekonomske smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj. Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: DELAVSKI DOM EDVARD KARDELJ, KRŠKO, Trg Matije Gubca 2. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju ponudb. 236/14-81

zavarovalna skupnost triglav

„DELOVNA SKUPNOST ZAVAROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV-DOLENJSKE OBMOČNE SKUPNOSTI NOVO MESTO

obvešča vse organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti, družbenopravne osebe in občane, da se bo Zavarovalna skupnost Triglav-Dolenjska območna skupnost Novo mesto, 6. aprila 1981 preselila v nove poslovne prostore na Cesto Herojev 1. Telefonske številke ostanejo nespremenjene.“ 245/14-81

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Ni ko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markej, Pavel Perc, Jože Primo, Drago Rustja, Jože Simičič, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik priloge: Dušan Lazar, Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna država valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temejna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 200 din, 1 cm na določeni strani 300 din, 1 cm na prvi strani 400 din. Vsak mali oglas do 10 besed 80 din, vsaka nadaljnja beseda 8 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 12 od 1. 4. 1981 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1981) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52000-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Jenkova 1, p. p. 33, tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33 telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopiesov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prekom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Po kratkotrajni in hudi bolezni je v 67. letu starosti prenehalo biti srce našega dragega očeta

JOŽETA BOBNARJA

iz Malega vrha pri Globodolu

Iskreno se zahvaljujemo vsem dragim Globodolcem, OO ZSMS Globodol zdravnikom ZD Novo mesto za požrtvovalno in nesebično pomoč v času njegove bolezni. Prisrčna hvala za cvetje in tople besede sožalja, OŠ Žužemberk, učencem podružnične šole Smihel, tozd Gozdarstvo Straža za govor na pogrebu, vsem sorodnikom, znancem in župniku za počastitev pokojnikovega spomina in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Tončka, hčerka Silva z družino, sinovi Martin z družino, Mirko in Lado, sestre Ančka, Rozalija in Zofka ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi, ki nas je prizadela s smrtjo naše ljubljene žene, mame, stare mame, sestre, botre in zlate tete

MARIJE URH

iz Stranj

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in pokojni ženi in mami darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo družini Šmitovi iz Lošč za vso pomoč, vsem sosedom, ki so kakorkoli pomagali, tov. Kočevarju za poslovljne besede ter župniku za opravljeni obred.

Globoko žalujoci: mož Franc, hčerka Ani in sin Franci z družinama, sestre Anica, Nežka, Julijana, družina Urh iz Bečka, Marica z družino iz Novega mesta in ostalo sorodstvo

Pomlad v vinograd je prišla, čaka te, da prideš ti, sedla je na rosna tla in zajokala, ker te ni.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega ljubega moža, očeta, brata in strica

FRANCA JUDEŽA

iz Mirne počti 48

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in vaščanom za pomoč v težkih trenutkih, sočustvanje z nami, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo tov. Jožetu Šišku, ZTP Sekcija za vleko, gin.-porodniškemu oddelku bolnice, Pionirju, 3. c kovinarske šole, nevrološkemu oddelku v Novem mestu, 1. letniku PA Ljubljana, OO ZSMS Mirna peč, govornikom za ganljive besede slovesa, godbi, pevcem ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala za tako številno spremstvo našega dragega, nepozabnega, nenadomestljivega moža in očeta na njegovi zadnji poti do tihega doma.

Žalujoci: žena Marija, hči Nada, sinova Franci in Martin ter ostalo sorodstvo

Pomlad na vrt bo tvoj prišla in čakala, da prideš, mama, ti, in sedla bo na rosna tla in zajokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustila

MARIJA RIFELJ

iz Male Bučne vasi

Izrekamo globoko zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se tako številno poslovlili od naše ljube mame doma in pri pogrebu, ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje. Iskrena hvala njenemu dolgoletnemu zdravniku dr. Maksu Fornazariču in patronažnim sestram ZD Novo mesto za obiske na domu, duhovnikom za lepo opravljeni obred, proštu Lapu ter pevcem iz Smihela za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

ANTONIJE LUZAR

z Jugorja 9 pri Gabrju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju za skrbno nego, župniku za opravljeni obred ter tov. Ivanki Boltes za poslovljne besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni, težki izgubi naše ljube mame, žene, sestre in stare mame

MATILDE GORENC

iz Vinice pri Šmarjeti

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste nas tolažili v teh težkih dneh, nam izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in pokojno tako številno spremili na zadnjopot. Zahvala sosedom in vaščanom za nesebično pomoč, osebju bolnišnice v Novem mestu za nego, kakor tudi župniku za opravljeni obred. Prav tako se zahvaljujemo tovarni zdravil Krka iz Novega mesta in Zdravilišču Šmarješke Toplice, Cankarjevi založbi Ljubljana, tozdu Gradis Ljubljana - Okolica.

Žalujoci mož Ignac, hčerke Tilka, Anica z družinama ter sinovi Albin, Nace, Tone, Franci, Peter, Pavel z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, ata, stari ata in stric

AVGUST BOŠNJAK

iz Čanja 18, Blanca borec za severno mejo 1918-1919

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom iz Čanj in Drožanjske ulice, sosedom Vidmarjevim in vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu prinesli toliko lepega cvetja in vencev ter ga spremili na njegovo zadnjo pot. Hvala kolektivom Gostinskega podjetja Sevnica, DO Kostak Krško, Žaga Sevnica, KS Blanca, govorniku tov. Dobovšku za poslovljne besede ter duhovniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Fanika, sin Tone z družino, hčerka Greta, mož Andrej in Anica

ZAHVALA

Ob boleči in prezgodnji izgubi najine ljube mame

ŠTEFKE GORENC

iz Dol. Toplice 52

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki so ji v zadnjih dneh lajšali bolečine, ji darovali cvetje in jo spremili na zadnjo pot. Vsem, ki ste najino mamo imeli radi in jo spoštovali, iskrena hvala.

ŽALUJOČA: hčerka Ivanka in sin Dušan

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, teta, stara mama in babica

BARBARA GEŠELJ

iz Zapudja pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Hvala vsem za darovano cvetje in izraze sožalja, pevcem in govornikom ZZB iz Dragatuša za poslovljne besede ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

20. marca je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ VODOPIVEC

iz Gor. Brezovice 35 pri Šentjemeju

Ne moremo se sprizniti s tem, da te ni in da te ne bo nikoli več med nami. Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in dedka

JOŽETA LESKOVŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnemu darovali cvetje in vence, ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala organizacijam, godbenikom in govornikom.

Žalujoci njegovi

ZAHVALA

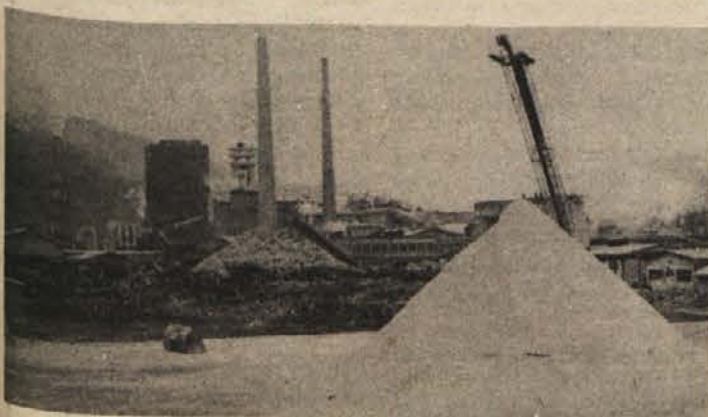
V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil dobri mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE DULAR

iz Dol. Toplice 33

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Hvala delovnim organizacijam Novoles Straža, Bor - Dol. Toplice, Krka, tovarna zdravil Novo mesto, Novomontaža Novo mesto, Parketarstvu Novak ter kaplanu za opravljeni obred.

Vsi njegovi

POGLED NA „VELIKANA“ – V tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ v Krškem potrebujejo za dnevno proizvodnjo 2200 m3 lesa ali okoli 100 vagonov. Z drugimi besedami: „pospravijo“ kar dobrih 6 ha kakovostnih gozdov. (Foto: Pavel Perc)

Portret tega tedna

Oranje – kruh in konjiček

— Imam skoraj vse, kar si mlad človek na vasi želi: preusmerjeno kmetijo, ženo, otroke, pa vendar včasih podvomim, če ga nisem polomil, ko sem se odločil za kmeta — razpreda svoje misli nekdanji predsednik aktiva mladih "zadružnikov pri brežiški Agrarii Ivan Curhalek. — Vendar ne zaradi tega, ker me delo ne bi veselilo. Nasprotno, zelo rad ga opravljam. Motijo me le finančni pretresi, ki jih povzročajo nesorazmerja med cenami kmetijskih pridelkov in cenami zaščitnih sredstev in umetnih gnojil. Enako kot delavci si tudi kmetje želimo večjo gospodarsko trdnost. Vsaj za dve leti naprej, bi rad vedel, s kakšnim dohodkom lahko računa naša družina.

Mladi gospodar Ivan Curhalek nima kmetijske šole, zato s toliko večjo pozornostjo poslušá nasvete pospeševalcev. Zdaj na primer gradi za svojo čredo 30 glav živine silos s samopostrežbo. Zanj se je navdušil v Pruju. Počutil ga je pospeševalec Jože Vork, ki ga je sam odpehal tja in Ivan, ki je imel v mislih drugačno gradnjo, je takoj sprejel boljše zamisel. Uresničil jo bo ob pomoči hranilna kreditne in komercialne službe TOK.

Veselo do živinoreje je povzel po očetu. Ta je bil kooperant Agrarie od vsega začetka. Med prvimi je kupil sivo rjavo kravo. Ivan uvaja frizijke, ker dajejo več mleka. Lani je oddal 40.000 l mleka. V veliko pomoč pri vzreji so mu nasveti veteri-

narjev. — Predavanja, ki jih je to zimo poslušal o vzrokih in posledicah bolezni pri živini, so za kmete zlata vredna — je dejal. S kmetijstvom bi po njegovem mnenju morali bolj seznanjati mladino že v osnovni šoli. On tega ni bil deležen, zato želi, da bi na ta način pomagali mlajšim rodovom in jim vzbujali veselje do kmetovanja in do nadaljnega izobraževanja v kmetijskih šolah. Vsak dan bolj prihaja do spoznanja, da smo šolanje kmetov zamenjali in da bomo z več znanja laže pridelali več hrane.

Za kmečko mladino ugotavlja Ivan, da ima preskromno družabno življenje, da so tekmovanja v oranjih in kviz Kaj veš o kmetijstvu vse, kar ima. Kmečki fantje pa že tako s težavo najdejo življenjske družice. Dekleta beže v mesto za lažjim kruhom. Na kmetih so za marsikaj prikrajšane, zato je nujno, da jih izenačimo z delavkami.

Tako gleda na kmeta in njegov položaj naš znanec s traktoristih tekmovanj Ivan Curhalek z Mostca pri Brežicah. Bil je dvakrat republiški prvak in dvakrat republiški član v zveznem tekmovanju zasedel peto mesto. Oranje je njegov konjiček in užitek. Osnovnih potez se je naučil pri očetu, tehnično se je izpilil pri traktoristu Ivanu Lupšinu iz Dobove, tekmovalne veščine pa je osvojil pri Stanku Cerjaku s Kooperacije pri Agrarii. Ni se zaman trudil, dokazal je, da je eden najboljših oračev. J. TEPPEY

Čipke, sklekljane na Kočevskem

Na Kočevsko se je preselilo več Primork, ki so tudi tu nadaljevale z izdelavo čipk

Čipkarstvo na Kočevskem nima dolge tradicije. Kaže, da se je začelo šele po zadnji vojni, zdaj pa že zamira, ker z njim ni zasluzka. Na Kočevsko so ga zanesle Primorke, ki so se sem priselile s svojimi družinami. Ena izmed njih je 56-letna Slavica Logar iz Črnega potoka pri Kočevju.

„Klekljati sem se naučila doma v Gornji Truši na Primorskem, in to še preden sem začela hoditi v osnovno šolo. Ze takrat sem imela tudi vso opremo, ki je potrebna za izdelavo čipk, se pravi: blazino, natlačeno z žagovino verbas (peletno košarico), veliko bučik, klekljanje (14 ključkov) in laneni sukanec. Vse to je potrebno za vsak prtiček.“

Klekljala je tudi med vojno, saj je bilo težko za zasluzek. Čipke je nosila prodajat peš pet ur daleč v Idrijo. Če so jo med potjo dobili

Italijani, so ji običajno čipke pobrali, plačali pa nič.

Po vojni, leta 1947, se je poročila in preselila na Kočevsko. Doma namreč ni bilo ne zemlje ne drugega dela. Kar 18 družin iz njihove vasi se je zapisalo, da se bodo izselili v Banat, kjer je bilo dovolj neobdelane zemlje. Vendar je bilo že vse zasedeno. Prijavili se še za na Štajersko, končno pa so prišli na Kočevsko, ki je še najbližja Primorski. Mož se je zaposlil pri zadrugi, ki je kmalu propadla, nato pri državnem kmetijskem posestvu, končno pa pri Gozdnem gospodarstvu, kjer je delal z motorno žago, dokler si ni z njo uničil rok. Zasluzek je bil skromen in težko sta preživljala otroka, ki se jima jih je rodilo kar sedem. Mama Slavica je zato spet začela klekljati in prodajati čipke Domov Ljubljani. Zasluzek je bil skromen, a pri veliki družini je bil vsak dinar dragocen.

Danes čipkarstvo ni več donosna obrt. Za prt, ki ga je delala 12 do 14 ur, je dobila le sto din, se pravi toliko kot kakšen drug obrtnik na uro. Čipkarice so zato vedno bolj redke.

Slavica Logar je naučila klekljati tudi štiri izmed svojih sedmih otrok, dve hčeri in dva sina, razen tega pa še vnukinjo Karmico Logar, ki tudi živi v Črnem potoku. Otroci ne klekljajo več, se ne splašča. Dve vnukinji sta se naučili klekljanja na

KAJ STORITI? — Romantika gor ali dol, Seidlov mlin ob Krki v Novem mestu je v takem stanju, da tak, kot je, ne bi smel več stati. (Foto: J. Pavlin)

Najbolj romantična nevarnost

Kakšna bo usoda Seidlovega mlina v Novem mestu? — Lastnica se bo morala kmalu odločiti — Poslopje nevarno za mimoidoče, sošednja poslopja in okolica

Pred dnevi so si inšpektorji uprave inšpekcijskih služb, predstavniki Vodnogospodarskega podjetja ter lastniki ogledali razpadajoči Seidlov mlin ob Krki v Novem mestu. Kot je splošno znano, je ta nekdanji okras dolinjske pokrajine v takem stanju, da je najprimernejša stran za objavo pisanja o njem tista, ki se ukvarja s stranpotni človekovega bitja in delovanja.

Komisija je suho in neusmiljeno ugotovila, da Seidlov mlin ne spoštuje več zakonov statike, ter da je nevaren za mimoidoče, sošednja poslopja in bližnjo okolico. V posebno slabem stanju je nosilna strešna konstrukcija, kolikor je še je, ter stropi, ki so tudi zvečine porušeni. Nezavarovani zidovi se podirajo sami od sebe, vsako zadrževanje v okolici mlina je življenjsko nevarno.

Razpadajoče ostreže in leseni stropi se lahko zrušijo v Krko in plavajoči po toku ogroze jezove ali mostove. Mlin je postal smetišče, odlagališče raznih odpadkov, organskega in anorganskega izvora. Organske zadeve privabljajo majhne in večje glodalce, po domače podgane. Mlin, oziroma tisto, kar je od njega ostalo, pa tudi kvari podobo pokrajine. Predstavniki Vodnogospodarskega podjetja, ki se je komisijškega ogleda udeležil predvsem zato, ker je menil, da bo govor o gradnji kanalskega zbiralnika S, ki bo teklen pod mlinom, je menil, da so razvaline skrajno nestabilne ter da bodo ogrožale delavce pri gradnji kanala.

Zemljiškoknjizna lastnica mlina Milica Jakopin je izjavila, da ni podrobno vedela, v kakšnem stanju je mlin, ker ga že dalj časa ni obiskala. To bo zdaj storila in po posvetu s starši in Zavodom za prostorsko planiranje Novo mesto predlagala, kaj bi bilo najpametnejše storiti. Seveda pa je jasno, da mlina ni mogla vzdrževati niti tedaj, ko je bil v veliko boljšem stanju kot je danes.

moko, prelevil v romantično razvalino. Kaj storiti z romantiko, če je življenjsko nevarna? To jabolko je že tako kislo, da vanj ne bo morala ugrizniti samo lastnica, ampak hočeš nočeš tudi širša družbena skupnost.

Seidlov mlin se je iz nekdanjega prozaičnega mlina, ki je vneto misel manj prozaično

Zvestoba za zvestobo

Jože Planinc iz Krškega goji okrasne golobe

Čeprav bi Jože Planinc iz Krškega, podobno kot številni drugi ljubitelji malih živali, lahko s svojim konjičkom — vzrejo golobov, zaslužil kakšen dinar, mu to še na misel ne pride. Gotovo bi lahko podjetni poslovodja samopostrežnice uveljavil poslovno žilico tudi tod, vendar ljubezen je premočna, da bi njegovi prijatelji, ki mu prifrfojajo naproti, brž ko ugledajo avto na poti proti domu na manjši vzpetini, postali tržno blago.

„Kosmaj šest let mi je bilo, ko sva šla z očetom kupovat kravo na Krize. Kmet je imel tudi golobe. Pri pričel sem se vneto zanje in oče mi je

kupil par resda navadnih golobov, a za pričetek dovolj.“ zadovoljno pripoveduje Jože, medtem ko se ozira proti „čebeljaku“, kakor pravi leseni kolibi blizu hiše, od koder je slišati gruženje; tudi golobom očitno ni povšeči, ker se pripravljajo k nevihti. Ko se je Jože leta 1959 pričel ukvarjati z okrasnimi golobi, je pavčke, ki nosijo repe kot purani, kaj hitro zamenjal z angleškimi in madžarskimi golbarji, pa tudi slovenski beloglavčki so našli streho. Pavčki so bili namreč zelo radi „avtomobilni“; lazili so pod avtomobile na dvorišču in z repi čistili podvozje. „Po kakovosti angleških golbarjev sem med prvimi v novomeškem klubu pismošoš.“ pove Planinc, zato seveda ne presenečajo številna priznanja z raznih tekmovanj.

Da so golobi hitrejši od marsikaterga sodobnega prevoznega sredstva, je že dolgo znano. Tudi Planinčevi golobi so, ko jih spušči z Gorjancev, vedno prej doma kot on sam z avtom.

P. PERC

Marljivi sevniški godbeniki

Letos na republiško tekmovanje

Ko so v Sevnici v gasilskem domu pred pičilimi tremi leti ustanovili pihalno godbo, si je malokdo upal misliti, da utegne že kmalu nastopiti.

Resda je tradicija igranja na lesketajoče se instrumente v Sevnici in okolici precejšnje vse do časov med obema vojnama, vendar je zadnja desetletja zevala velika vrzel. Peščica somišljenkov ni odnehala, dirigent Mirko

SKRBNE VAJE IN DELO — Jubilatoma so izročili priznanja. Med njimi je dirigent Mirko Hrovatič (na levi) stisnil roko Ludviku Žuraju ml., ne le kot klarinetistu, temveč tudi za trud pri urejanju prostora godbe. (Foto: Železnik)

Hrovatič je sestavil svoj register, kjer skrbno vpisuje podatke o slehernem članu, in začelo se je. Kako težko je oblikovati tak kolektiv, najzgovorneje pove podatek, da so po tem registru članov konec minulega leta že prišli na številko 103, v ansamblu pa je 39 članov. Na nedavnem koncertu so 20 članom lahko podelili priznanja, ker vztrajajo od vsega začetka.

Na sporedu imajo že 65 skladb. Doslej so že dvakrat izvedli uspešno srečanje gasilskih pihalnih godb Slovenije. Podobno srečanje pripravljajo tudi letos. To leto nameravajo iti tudi na osrednje tekmovanje slovenskih godb.

A. Z.

22 odličnih

Na osnovi rezultatov v pravkar minulem strelskem tekmovanju so bile podeljene tudi značke odličnega in dobrega strelca. Prejeli so jih:

Strelska družina Črni potok: Rudi Vončina, Vlado Hajdinjak ml., Vlado Hajdinjak ml., Tone Mihečič in Alojz Vončina — vsi značke odličnega strelca, razen tega pa so bile podeljene še 4 značke dobrega strelca. Dom Dušana Remiha: značek dobrega strelca. Koprivnik: značek dobrega strelca, Melamin: odlična Marja Zalar in Rudi Rus ter trije dobri. Itas: odlični: Tone Fink, Zdenko Kovačič, Gordana Turk, Teofil Kresc, Zjvko Malnar, Robi Vrhovšek in še 9 dobrih. Rog Starčkerker: odlični: Tone Žuk, Franc Benčina. Šalka vas: odlični: Ciril Regali, Brane Kresc, Janez Skebe in Ivan Nose ter 7 dobrih. Tekstilarna: odlična Marija Škufca in trije dobri. Kočevski tisk: odlični Stane Cingerle in Mato Memečovič ter dva dobri. ZŠAM: 7 dobrih. Pionirji: 6 dobrih strelcev.

ČIPKARICI IZ ČRNEGA POTOKA — Babica Slavica Logar uči klekljati svojo vnukinjo Karmico. Tudi sama je začela izdelovati čipke, še preden je šla v osnovno šolo.

KOMU SE PRILIZUJE MARTRIČ

Jože Martrič je navaden državljani. Zanj bi lahko mirne duše rekli, da ne vzbujajo pozornosti prav z ničimer: niti z ženo, niti z dvema otrokoma, niti z avtomobilom, niti z opremljenostjo solidarnostnega stanovanja.

Žena Marija je tiha, skromna, malokdaj spregovori v družbi glasnejšo besedo. Sinova sta v šoli dobra, reklo bi se: zlata sredina. S posojilom si je kupil zastavo 101 in vsako tretjo soboto v mesecu se odpelje družinā na krajši izlet. Največkrat obiščejo Marijine starše na oni strani republiške meje. Domov pripeljejo kak-

šno jajce, nekaj krompirja, morda kokoš ali domačega zajca. Dvosobno stanovanje imajo, od pohištva le najnujnejše stvari. Jože Martrič dela že petnajst let v Hitroškalu, žena Marija v Hitrošivu. Ljudje ju poznajo kot dobra, marljiva delavca. Pred letom sta se odločila, da zbereta denar za novo pohištvo.

„Tudi v soboto in nedeljo bo treba delati,“ je povedal na zboru delovnih ljudi delovodja. Sezonski artikli so sli dobro v prodajo in stajnje je bilo treba izkoristiti. Večina delavcev se je zmrdovala, Jože Martrič se je prostovoljno ponudil.

„Uvedli bomo še nočno izmeno,“ je kmalu zatem prepričeval zaposlene delovodja.

„Naj mar crknemo za stroji?“ je zatulila Klotilda Zračnikova, Polde Luftič pa je imel krajši referat o mednarodnih pogodbah, ki ženskam in mladoletnikom prepovedujejo nočno delo.

Jožetu Martriču pa noči ni bilo žal.

Bližal se je državni praznik. Rdeč v obraz je delovodja nagovoril delavce: „Tovarišice in tovarši, res bo praznik, toda če hočemo izpolniti obljube do potrošnikov,

bomo morali tudi ta dan delati.“ Med delavci je završalo. „Smo se mar za to borili?“ je zatulil Polde Luftič, ki je poznal polpreteklo zgodovino iz pripovedovanja pa še morda iz šolskih zgodovinskih knjig.

„Prazniki so naša pravica!“ je bevsknila Klotilda Zračnikova in sama sebe je zdela kot Kl ara Zetkin.

„Jaz bom delal,“ je tiho rekel Jože Martrič, vendar dovolj glasno, da so vsi slišali.

„Le komu se prilizuje ta Martrič?“ je vprašala Kl otilda Zračnikova Poldeta Luftiča.

„Tudi meni se zdi pravi petolizec,“ ji je odgovoril Polde Luftič ter dodal, da ima že vse spakirano za odhod v Portorož.

TON GAŠPERIČ